

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Końskowoli

**Sprawozdanie z realizacji
rocznego programu działalności
w 2017 r.**

Końskowola, 2018 r.
www.wodr.konskowola.pl
wodr@wodr.konskowola.pl

Akceptuję:

DYREKTOR

mgr inż. Sławomir Plis

.....
Dyrektor

Zatwierdzam:

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Krzysztof Jurgiel

.....
Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Opracowanie: Tamara Siecińska - Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw
Redakcja techniczna: Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw
Kierujący: Sławomir Plis - Dyrektor LODR w Końskowoli
Zaopiniowany: Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego

Końskowola, 16.03.2018 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp

A. Informacja o zmianach w organizacji ośrodka doradztwa rolniczego w 2017 r.

B. Zakres i metodyka procesu sprawozdawczego.

C. Działalność merytoryczna.

C.1. Działania nieodpłatne.

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej.

Zadanie 3. Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.

Zadanie 4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych.

Zadanie 5. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie.

Zadanie 6. Możliwość prowadzenia doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego.

Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska.

Zadanie 8. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego zarządzania gospodarstwa rolnego.

Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku.

Zadanie 10. Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.

Zadanie 11. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej.

C.2. Działania odpłatne.

C.3. Projekty i zadanie zlecone.

C.4. Działania realizowane w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR).

D. Współpraca z innymi instytucjami i samorządem.

E. Wykaz ważniejszych wydarzeń.

F. Plan wydawniczy.

G. Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadry własnej.

H. Ocena rezultatów działalności ODR w 2017 r.

I. Załączniki elektroniczne.

Wstęp

Status prawny.

Podstawy funkcjonowania:

1. Ustawa o JDR.
2. Statut.
3. Regulamin organizacyjny.

Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego.

Podstawa prawna sporządzenia Sprawozdania z Programu Działalności.

Status prawny.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Końskowoli od dnia 20 sierpnia 2016 r. jest państwową jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną (Dz. U. z 14 czerwca 2017 r., poz. 1149)

Program Działalności LODR w Końskowoli został opracowany z uwzględnieniem Statutu oraz Regulaminu Organizacyjnego LODR w Końskowoli zatwierdzonego przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 14 grudnia 2016 r.

Podstawy funkcjonowania:

1. Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Końskowoli działa na podstawie ustawy z dnia 22 października 2004 roku o jednostkach doradztwa rolniczego (z późniejszymi zmianami) Dz. U. z 14 czerwca 2017 r. poz. 1149
2. Statut Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Końskowoli nadany został Zarządzeniem Nr 30 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 sierpnia 2016 r.
3. Regulamin Organizacyjny LODR w Końskowoli zatwierdzony przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 14 grudnia 2016 r.

Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego.

Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego działająca przy Lubelskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Końskowoli jest organem opiniotwórczo-doradczym Dyrektora LODR w Końskowoli.

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1176), Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi powołał następujące osoby do składu Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego przy LODR w Końskowoli:

- Przedstawiciel Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi: **Mariusz Gołębiowski**
- Przedstawiciel Sejmiku Województwa Lubelskiego: **Grzegorz Kapusta**
- Przedstawiciel Zarządu Województwa Lubelskiego: **Katarzyna Kremes**
- Przedstawiciele Lubelskiej Izby Rolniczej: **Gustaw Jędrejek, Waldemar Banach**
- Przedstawiciele zgłoszeni przez związki zawodowe rolników działające na obszarze województwa: **Andrzej Rusiński** – Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, **Krzysztof Głuchowski** – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”, **Robert Kuźniarz** – Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników.

- Przedstawiciele zgłoszeni przez szkoły wyższe oraz instytuty badawcze, kształcące i realizujące działania na potrzeby rolnictwa i rozwoju wsi:

Prof. dr hab. Tomasz Gruszecki – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie,

Prof. dr hab. Janusz Podleśny – Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa PIB w Puławach.

- Przedstawiciel szkoły ponadgimnazjalnej kształcącej na potrzeby rolnictwa i działającej w obszarze województwa: **Mirosław Worobik** – Zespół Szkół Rolniczych CKP w Pszczelej Woli.

Podstawa prawna sporządzania Programu Działalności.

Program Działalności LODR w Końskowoli został opracowany z uwzględnieniem Statutu Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Końskowoli oraz Regulaminu Organizacyjnego LODR w Końskowoli, opierając się na zadaniach wyznaczonych Ustawą o JDR z dnia 22 października 2004 roku (z późniejszymi zmianami) Dz. U. z 14 czerwca 2017 r. poz. 1149.

A. Informacja o zmianach w organizacji ośrodka doradztwa rolniczego w roku 2017

Centrala w Końskowoli z następującymi komórkami organizacyjnymi:

Dyrekcja

Dział Technologii Produkcji Rolniczej i Doświadczalnictwa

Dział Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym

Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich

Dział Rolnictwa Ekologicznego i Ochrony Środowiska

Dział Teleinformatyki

Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw

Dział Adminstracyjno-Gospodarczy

Dział Księgowości

Dział Kadr i Organizacji Pracy

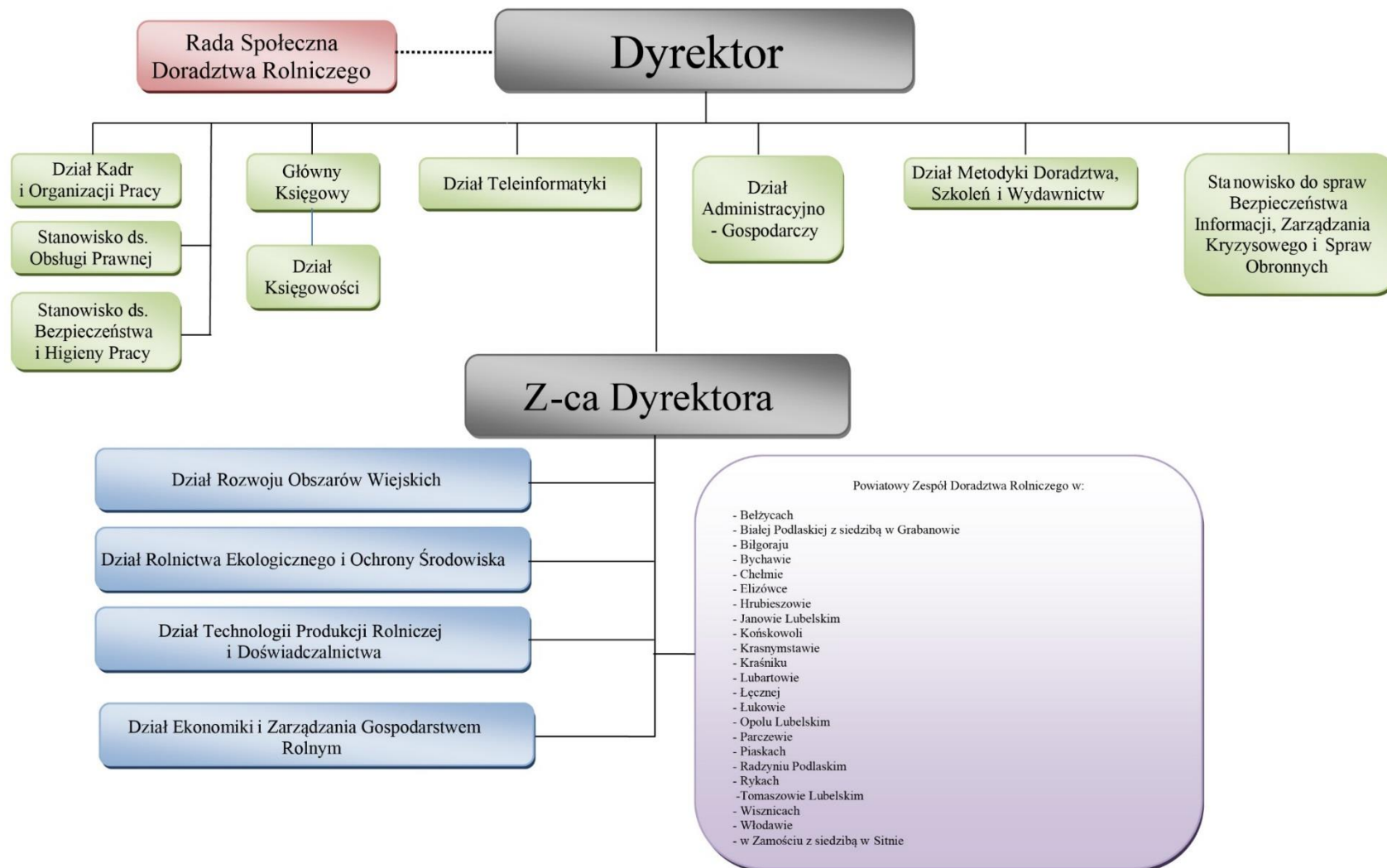
Stanowisko do Spraw Obsługi Prawnej

Stanowisko do Spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy

Stanowisko do Spraw Bezpieczeństwa Informacji, Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych

23 Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego

Schemat Struktury Organizacyjnej LODR w Końskowoli

W województwie lubelskim jest 20 powiatów i 213 gmin (193 gminy wiejskie i miejsko-wiejskie i 20 miejskich), a na ich terenie pracują 23 Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego (PZDR) – z przynależnymi do nich gminami.

Zasoby materialne.

a. Sale wykładowe

CIS w Końskowoli – 120 miejsc

CEER w Grabanowie – na stołówce 200 miejsc (brak sali wykładowej)

Biurowiec Końskowola – 60 miejsc

Biurowiec w Grabanowie – I sala 90 miejsc, II sala 30 miejsc

b. Sale komputerowe

Nie dotyczy

c. Laboratorium

Na rok 2018 przewidywana ilość wykonanych prób to 3000-3500 szt. gleb polowych i ok 350 szt. gleb ogrodniczych, analiz wapna nawozowego ok 20 szt.

Koszt wykonania wszystkich oznaczeń to ok 12 000 zł. (koszt odczynników, gazu oraz złoży do mineralizacji wody + szkło laboratoryjne).

W glebach polowych oznaczamy: pH, fosfor, potas, magnez. W glebach ogrodniczych oznaczamy: pH, fosfor, potas, wapń, magnez, azot.

d. Pole doświadczalne (gospodarstwa demonstracyjne) - 9,36 ha i sad doświadczalny – 41,63 ha z wyłączeniem dzierżawy (wydzierżawiono 1,91 ha).

e. Tereny wystawowe

Końskowola - teren pawilonów wystawowych - 1724 m²

Sitno – plac wystawowy 70030 m²

f. Hotel

CIS w Końskowoli – 53 miejsca

CEER w Grabanowie – 40 miejsc

g. Stołówka

CIS w Końskowoli – 80 miejsc

CEER w Grabanowie – 130 miejsc

h. Ścieżka dydaktyczna

Od 2008 r. istnieje w Lubelskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego ścieżka dydaktyczna EKOTRASA, rozciągająca się na długości około 1 km. Obejmuje ona takie obiekty jak: kolektory słoneczne, ekologiczną suszarnię ziół, punkt segregacji odpadów, kompostownik, domek dla owadów pożytecznych, ogród biosurowcowy, ogród ozdobno-rekreacyjny, ekologiczne gry terenowe, sad doświadczalno-wdrożeniowy, przydomową oczyszczalnię ścieków, pole doświadczalno-wdrożeniowe oraz Pasiekę

hodowlaną Pożóg. Pracownicy ośrodka prowadzą warsztaty stacjonarne i terenowe związane z odnawialnymi źródłami energii, zanieczyszczeniami środowiska i sposobami zapobiegania tym zanieczyszczeniom. Zajęcia obejmują również tematykę racjonalnego odżywiania, ekologicznego stylu życia oraz kwestię bioróżnorodności. Ścieżka dydaktyczna stała się dobrym miejscem do praktycznej nauki rozpoznawania ziół, roślin ozdobnych czy gatunków owocowych w sadzie doświadczalno-wdrożeniowym. Ekologiczne gry terenowe są okazją do nauki rozpoznawania gatunków drzew, roślin uprawnych oraz czasu rozkładu różnych odpadów. Domek dla owadów pożytecznych oraz karmniki i budki lęgowe dla ptaków to elementy ścieżki sprzyjające bioróżnorodności. Dużym zainteresowaniem cieszą się zajęcia w pasiece, połączone z obserwacją życia pszczół i degustacją miodu.

i. Stacja meteo

W 2016 r. zainstalowano stację meteorologiczną na terenie siedziby głównej LODR w Końskowoli. Stację otrzymaliśmy od Dyrektora CDR O/ Radom w nagrodę za zaangażowanie w rozwój rolnictwa ekologicznego w województwie lubelskim oraz propagowanie dobrych praktyk w całym kraju.

j. Pasieka – liczba pni: 202 (3 pasieki).

k. Budynki i budowle niezbędne do realizacji usług

Końskowola:

-Budynek Dyrekcji

- Centrum Innowacyjno-Szkoleniowe

- Poligrafia

- Garaż murowany okrągły

- budynek biurowy Pożóg II,

- teren zaplecza gospodarczego z budynkami stodoły,

- 2 garaże, magazyn nawozowy, budynek gospodarczy, dawna stajnia oraz grunty orne w Pożogu II,

- Pasieka hodowlana z pawilonem,

- Sad doświadczalny LODR z budynkami i budowlami: wiata, magazyn, chłodnia, zbiornik na wodę, oświetlenie, linia energetyczna i ogrodzenie,

Sitno:

- zespół pałacowo-parkowy

- warsztat z garażami

- domek – pracownia WGD

- 2 magazyny

- pasieka, 3 wiaty

Grabanów:

- garaż, mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków, osadnik ściekowy

- budynek dydaktyczny siedziba ZDR w Białej Podlaskiej

- kontener – pracownia pszczelarska

- 3 garaże metalowe
- Centrum Edukacji Ekologiczno-Rolniczej

Wszystkie w/w nieruchomości i budynki do dnia 31.12.2017 r. LODR w Końskowoli użytkuje na podstawie umowy użyczenia.

Certyfikaty i uprawnienia.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli posiada następujące zaświadczenia:

1. „Zaświadczenie o wpisie instytucji szkoleniowej do rejestru instytucji szkoleniowych” pod numerem ewidencyjnym: 2.06/00106/2006. (informacje o wpisie corocznie aktualizowane);
2. Zaświadczenie o wpisie do „Rejestru podmiotów niebędących przedsiębiorcami, prowadzących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin” pod numerem: 06/14/3413.

Wdrożone systemy zarządzania.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego wdrożył i stosuje system zarządzania jakością odpowiadający wymaganiom normy PN-EN ISO 9001:2015 w zakresie doradztwo i promocja na rzecz rolnictwa oraz gromadzenie danych i wykonywanie analiz w odniesieniu do rozwoju polskiej gospodarki rolnej.

Elektroniczny system wspomagania pracy doradczej.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego wdrożył system sprawozdawczości elektronicznej zamieszczony na serwerze zewnętrznym firmy Internet Business Center. System jest dostępny dla pracowników wprowadzających dane przez przeglądarkę internetową w sposób ciągły. System pozwala na gromadzenie danych niezbędnych do przygotowania różnego rodzaju zestawień, podsumowań, wyliczeń w dowolnym momencie tzn. bez konieczności zbierania informacji drogą e-mailową, jak również wpisywania tygodniowych planów pracy. Obejmuje on wszystkich pracowników merytorycznych. Każdy doradca po zalogowaniu się do systemu uzyskuje możliwość wprowadzania danych nt. zrealizowanych w danym miesiącu zadań (nieodpłatnych i odpłatnych). Wprowadzone rekordy można generować w różnych układach (np.: wg realizowanych zadań, wg komórek organizacyjnych).

Tab. A. Zatrudnienie w Lubelskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego

L.p.	Komórki organizacyjne	Liczba zatrudnionych osób	
		Stan na dzień 31.10.2016	stan na dzień 31.12.2017
1.	Dyrektor	1	1
2.	Zastępca dyrektora	1	1
3.	Główny Księgowy	1	1
4.	Dział Systemów Produkcji Rolnej, Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa	12	0
5.	Dział Technologii Produkcji Rolniczej i Doświadczalnictwa	0	25
6.	Dział Doświadczalno – Wdrożeniowy Produkcji Rolniczej	15	0
7.	Dział Ekonomiki	14	0
8.	Dział Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym	0	9
9.	Dział Wiejskiego Gospodarstwa Domowego i Agroturystyki	7	0
10.	Dział Przedsiębiorczości na Obszarach Wiejskich i Projektów	7	0
11.	Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich	0	8
12.	Dział Ekologii i Ochrony Środowiska	7	0
13.	Dział Rolnictwa Ekologicznego i Ochrony Środowiska	0	5
14.	Dział Zastosowań Teleinformatyki	4	0
15.	Dział Teleinformatyki	0	3
16.	Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw	9	8
17.	Dział Administracyjno-Gospodarczy	19	20
18.	Dział Księgowości	6	7
19.	Dział Kadr i Organizacji Pracy	7	6
20.	Stanowisko do Spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy	1	1
21.	Stanowisko do Spraw Zarządzania Jakością	1	1
22.	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego	241	231
23.	Pozostali pracownicy	2	0
Razem		355	327

Tab. B. Zatrudnienie w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego

L.p.	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego	Liczba gmin	Liczba pracowników	
			Stan na dzień 31.10.2016	stan na dzień 31.12.2017
1.	PZDR w Bełżycach	5	6	6
2.	PZDR w Białej Podlasce z/s w Grabanowie z sekcją Administracyjno-Gospodarczą	10	16+8	16+9
3.	PZDR w Biłgoraju	14	10	7
4.	PZDR w Bychawie	6	5	6
5.	PZDR w Chełmie	15	16	16
6.	PZDR w Elizówce	6	8	6
7.	PZDR w Hrubieszowie	8	8	7
8.	PZDR w Janowie Lubelskim	7	9	9
9.	PZDR w Końskowoli	11	8	9
10.	PZDR w Krasnymstawie	10	12	15
11.	PZDR w Kraśniku	10	10	11
12.	PZDR w Lubartowie	13	13	11
13.	PZDR w Łęcznej	6	6	6
14.	PZDR w Łukowie	11	10	8
15.	PZDR w Opolu Lubelskim	7	6	7
16.	PZDR w Parczewie	7	8	9
17.	PZDR w Piaskach	5	4	4
18.	PZDR w Radzyniu Podlaskim	8	7	6
19.	PZDR w Rykach	6	5	4
20.	PZDR w Tomaszowie Lubelskim	13	13	10
21.	PZDR w Wisznicach	8	9	8
22.	PZDR we Włodawie	8	7	4
23.	PZDR w Zamościu z/s w Sitnie z sekcją Administracyjno-Gospodarczą	19	25+13	24+13
Razem		213	241	231

B. Zakres i metodyka procesu sprawozdawczego

1. Priorytetowe działania w 2017 r. (tabela C).
2. Etapy przygotowania sprawozdania z działalności.
 - a) Pracownicy merytoryczni poszczególnych komórek organizacyjnych przygotowują swoje sprawozdania indywidualne, a kierownicy sporządzają sprawozdania z komórki organizacyjnej.
 - b) Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw dokonuje opracowania sprawozdania opierając się na przesłanych sprawozdaniach i danych ze sprawozdawczości elektronicznej. Zostają sporządzone również załączniki w formie elektronicznej.
 - c) Kierownictwo Jednostki opracowuje ocenę rezultatów (*zamieszczona w części H*).
 - d) Sprawozdanie zostaje przedłożone Dyrektorowi do oceny i weryfikacji i po uwzględnieniu uwag Dyrektora zostaje przedłożone do zaopiniowania Radzie Społecznej Doradztwa Rolniczego, a następnie do zatwierdzenia przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tab. C. Priorytetowe działania w 2017 r.

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	szkolenie		konferencja		szkolenie wyjazdowe		broszura		ulotka		material informacyjny/artykuł	porada/informacja	konkurs/olimpiada	pokaz/demonstracja	stoisko inf.promocyjne	targi/wystawy	pozostale
		I.form	I.uczestników	I.form	I.uczestników	I.form	I.uczestników	liczba	nakład	liczba	nakład	liczba	liczba odbiorców	I.form	I.form	I.form	I.form	I.form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>	<i>t</i>
1.	Upowszechnianie wiedzy i informacji na temat zapobiegania i zwalczania ASF, z uwzględnieniem bioasekuracji	61	1339			1	27					59/ 7	4046/ 2444					1
2.	Doradztwo i upowszechnianie wiedzy na temat systemów wsparcia bezpośredniego na lata 2015–2020, w tym zmian wprowadzonych ze skutkiem od 2017 r.	244	4496									0/ 5	8828/ 1374			1		4
3	Wsparcie wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w tym:	199	3896	5	290	4	136					16/ 20	16799/ 1122					1100
a.	upowszechnienie wiedzy na temat PROW 2014–2020	199	3896	5	290	4	136					16/ 20	16799/ 1122					8
b.	pomoc rolnikom w ubieganiu się o środki finansowe z PROW																	1092
4.	Promowanie działań prośrodowiskowych i przeciwdziałających zmianom klimatycznym, w tym:	106	2199	4	256	7	116					9/ 28	2742/ 550	5/ 0	0/ 277	2		5
a.	wsparcie wdrażania zasad integrowanej ochrony roślin	45	1094	1	60	6	68					3/ 9	427/ 145					

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	szkolenie		konferencja		szkolenie wyjazdowe		broszura		ulotka		material informacyjny/artykuł	porada/informacja	konkurs/olimpiada	pokaz/demonstracja	stoisko inf.promocyjne	targi/wystawy	pozostale
		l.form	l.uczestników	l.form	l.uczestników	l.form	l.uczestników	liczba	nakład	liczba	nakład	liczba	liczba odbiorców	l.form	l.form	l.form	l.form	l.form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>	<i>t</i>
b.	upowszechnianie zasad prawidłowej gospodarki nawozowej, w tym propagowanie zasadności badania gleb i ich wapnowania oraz prawa wodnego i dyrektywy azotanowej	27	494									1/ 4	287/ 85		0/ 106			3
c.	upowszechnianie informacji na temat odnawialnych źródeł energii	6	103	1	51								258/ 22		0/ 16			
d.	zwiększanie udziału roślin wysokobiałkowych w strukturze zasiewów oraz zwiększenie ich wykorzystania w przemyśle paszowym, w kontekście realizacji niektórych działań PROW2014-2020	9	191									2/ 1	181/ 23		0/ 95			
e.	wsparcie rolnictwa ekologicznego wsparcie rolnictwa ekologicznego	19	317	2	145	1	48					3/ 14	1589/ 275	5/ 0	0/ 60	2		2
5.	Działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i pozarolniczych funkcji wsi, w tym:	93	1478	12	578							30/ 50	9264/ 553		9/ 141	3		
a.	wsparcie rolników w podejmowaniu i rozwoju działalności pozarolniczej	6	93	1	48							8/14	950/ 176		0/ 99	1		
b.	informacja i promocja produktów regionalnych i lokalnych oraz systemów jakości											3/ 6	228/ 49		9/ 31			

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	szkolenie		konferencja		szkolenie wyjazdowe		broszura		ulołka		material informacyjny/ artykuł	porada/ informacja	konkurs/ olimpiada	pokaz/ demonstracja	stoisko inf.promocyjne	targi/ wystawy	pozostale
		l.form	l.uczestników	l.form	l.uczestników	l.form	l.uczestników	liczba	nakład	liczba	nakład	liczba	liczba odbiorców	l.form	l.form	l.form	l.form	l.form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>	<i>t</i>
c.	upowszechnianie wiedzy na temat produkcji żywności na niewielką skalę i wprowadzania jej na rynek w krótkich łańcuchach dystrybucji, w tym na temat działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, rolniczego handlu detalicznego i sprzedaży bezpośredniej	7	115	1	41							4/ 2	140/ 23		0/ 11			
d.	przekazywanie informacji na temat możliwości rozwoju obszarów wiejskich z wykorzystaniem środków z UE	70	1128	5	199							9/ 24	7857/ 284			2		
e.	działalność promocyjna i informacyjna związana z organizowaniem i funkcjonowaniem grup producentów rolnych i ich związków, organizacji producentów i ich zrzeszeń oraz organizacji międzybranżowych (ze szczególnym uwzględnieniem formy spółdzielczej)	10	142	5	290							6/ 4	89/ 21					
6.	Działania na rzecz bezpieczeństwa żywności, w tym:											0/ 1	4/ 4					
a.	upowszechnianie wiedzy na temat uboju zwierząt z koniczności w celu pozyskania mięsa do spożycia przez ludzi											0/ 1	2/ 2					

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	szkolenie		konferencja		szkolenie wyjazdowe		broszura		ulotka		material informacyjny/artykuł	porada/informacja	konkurs/olimpiada	pokaz/demonstracja	stoisko inf.promocyjne	targi/wystawy	pozostale
		l.form	l.uczestników	l.form	l.uczestników	l.form	l.uczestników	liczba	nakład	liczba	nakład	liczba	liczba odbiorców	l.form	l.form	l.form	l.form	l.form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>	<i>t</i>
b.	upowszechnianie wiedzy na temat produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny												2/ 2					
7.	Upowszechnianie innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich	18	593			7	261					22/ 25	258/ 303			4	5	34

II. Priorytety rozwoju rolnictwa w ramach Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego:

1. Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich było realizowane poprzez

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - konferencje i szkolenia z zakresu stosowania nowoczesnych metod gospodarowania, rolnictwa ekologicznego, ochrony środowiska, rozwoju przetwórstwa rolno - spożywczego, pozwalającego na wykorzystanie istniejącego potencjału surowcowego regionu, wspieranie inicjatyw współpracy rolników i mieszkańców wsi (grupy producenckie, spółdzielnie itp.), wspieranie przedsiębiorczości na wsi i tworzenia pozarolniczych miejsc pracy na obszarach wiejskich w najbardziej efektywnych sektorach gospodarki (głównie usług, w tym usług dla rolnictwa) (tab. 2-Z.1.A.1, Z.1.A.2, Z.1.B.1, Z.1.B.2, Z.1.B.3, Z.1.B.4, Z.1.D, Z.1.E, Z.1.K.1 Z.1.K.2, Z.1.M).
- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje, informacje na stronę „www”, artykuły w miesięczniku „LAR” (tab. 4 -Z.2.A.1, Z.2.A.2, Z.2.B.1, Z.2.B.2, Z.2.B.3, Z.2.B.4, Z.2.D, Z.2.E, Z.2.K.1 Z.2.K.2, Z.2.M).
- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – porady, pokazy, demonstracje, promocja podczas imprez wystawienniczo - targowych (tab. 15 -Z.7.A.1, Z.7.A.2, Z.7.B.1, Z.7.B.2, Z.7.B.3, Z.7.B.4, Z.7.D, Z.7.K.1 Z.7.K.2).
- Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku - porady, pokazy, demonstracje w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich, rozwoju agroturystyki, turystyki, promocji wsi poprzez gospodarstwa edukacyjne (tab. 21 - Z.9.E, Z.9.M).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 421
- b) Szkolenia wyjazdowe - 23
- c) Konferencje - 24
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 11123

Działalność informacyjna:

- a) Informacje - 1936
- b) Broszury - 1
- d) Informacje na stronę www. - 77
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 169
- f) Inne wydawnictwa - 13
- g) Stoiska informacyjno-promocyjne - 25
- h) Pozostałe - 38

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne - 15669
- c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 15669

Działalność upowszechnieniowa:

- a) Demonstracje - 858
- b) Konkursy - 9
- d) Targi/wystawy - 5
- e) Pozostałe – 7 pokazów

2. Zapobieganie i zwalczanie afrykańskiego pomoru świń;

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - szkolenia nt. „Zapobieganie rozprzestrzenianiu się afrykańskiemu pomorowi świń” oraz „Zasady bioasekuracji w gospodarstwie utrzymującym świnie” (tab.2 – Z.1.B.6)
- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje, informacje na stronę www, artykuły w „LAR”, - temat był szczególnie ważny w naszym województwie ponieważ ogniska tej choroby występują w powiecie bialskim i stanowią zagrożenie do rozprzestrzeniania się na tereny innych powiatów i województw (tab.4 – Z.2.B.6).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia – 61
- b) Szkolenia wyjazdowe - 1
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 1366

Działalność informacyjna:

- a) Informacje - 2444
- d) Informacje na stronę www. - 59
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 7
- h) Pozostałe - 1

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne - 4046
- c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 4046

III. Priorytety działalności doradczej LODR:

1. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie lubelskim:

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – konferencje i szkolenia z zakresu produkcji roślinnej, ogrodniczej i zwierzęcej, norm i wymagań wzajemnej zgodności, BHP w gospodarstwach rolnych, tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych, spółdzielni i zrzeszeń, dofinansowania gospodarstw ze środków UE i krajowych, systemów bezpieczeństwa żywności, integrowanych zasad produkcji i ochrony roślin, prowadzenia działalności na obszarach szczególnie narażonych (tab. 2- Z.1.A., Z.1.B, Z.1.G, Z.1.H, Z.1.K, Z.1.N).
- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje, informacje na stronę „www”, artykuły do miesięcznika „LAR”, szkolenia z zakresu produkcji roślinnej, ogrodniczej i zwierzęcej, norm i wymagań wzajemnej zgodności, BHP w gospodarstwach rolnych, tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych, spółdzielni

i zrzeczeń, dofinansowania gospodarstw ze środków UE i krajowych, systemów bezpieczeństwa żywności, integrowanych zasad produkcji i ochrony roślin, prowadzenia działalności na obszarach szczególnie narażonych (tab. 4- Z.2.A., Z.2.B, Z.2.G, Z.2.H, Z.2.K, Z.2.N).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 935
- b) Szkolenia wyjazdowe - 32
- c) Konferencje - 18
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 21518

Działalność informacyjna:

- a) Informacje - 7006
- b) Broszury - 1
- d) Informacje na stronę www. - 181
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 224
- f) Inne wydawnictwa - 20
- g) Stoiska informacyjno-promocyjne - 24
- h) Pozostałe - 49

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne - 38399
- c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 38399

Działalność upowszechnieniowa:

- a) Demonstracje - 889
- b) Konkursy - 2
- d) Targi/wystawy - 5
- e) Pozostałe – 5 pokazów i 1092 nieodpłatnie sporządzona dokumentacja

2. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – konferencje i szkolenia w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego, możliwości dofinansowania tych działalności, promocji produktów lokalnych i regionalnych, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, kulinarnego i przyrodniczego wsi, rozwoju agroturystyki, turystyki, zagród edukacyjnych, gospodarstw opiekuńczych oraz promocji wsi (tab.2 – Z.1.E, Z.1.G, Z.1.H, Z.1.J, Z.1.L, Z.1.M).

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje, materiały na stronę internetową, artykuły w miesięczniku „LAR”, artykuły w innych wydawnictwach lokalnych, audycje radiowe - w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego, możliwości dofinansowania tych działalności, promocji produktów lokalnych i regionalnych, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, kulinarnego i przyrodniczego wsi, rozwoju agroturystyki, turystyki, zagród edukacyjnych, gospodarstw opiekuńczych oraz promocji wsi (tab.4. Z.2.E, Z.2.G, Z.2.H, Z.2.J, Z.2.L, Z.2.M).

- Zadanie 8. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędzenia gospodarstwa rolnego – porady, pokazy, demonstracje w zakresie unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, kulinarnego i przyrodniczego wsi (tab.18 – Z.8.F, Z.8.L).

- Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku - porady, pokazy, demonstracje, w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich, rozwoju agroturystyki, turystyki, promocji wsi poprzez gospodarstwa edukacyjne (tab. 21 - Z.9.E, Z.9.M).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia – 553
- b) Szkolenia wyjazdowe - 4
- c) Konferencje - 12
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 10813

Działalność informacyjna:

- a) Informacje - 3065
- d) Informacje na stronę www. - 74
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 99
- f) Inne wydawnictwa - 6
- g) Stoiska informacyjno-promocyjne - 110
- h) Pozostałe - 10

Działalność doradcza:

- a) Porady indywidualne - 18902
- c) Łączna liczba odbiorców zaplanowanych porad - 18902

Działalność upowszechnieniowa:

- a) Demonstracje - 194
- b) Konkursy - 4
- e) Pozostałe – 20 pokazów

3. Promowanie nowoczesnych myśli technologicznych i doradztwa

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – szkolenia prowadzone na obiektach wdrożeniowo - upowszechnieniowych LODR (poletka, sad, pasieka hodowlana, Ekotrasa) (tab. 2 - Z.1.A, Z.1.K).

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - materiały informacyjne na stronę internetową LODR, artykuły w miesięczniku „LAR”, w zakresie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowli, ochrony środowiska, bioróżnorodności (tab.4 - Z.2.A, Z.2.K).

- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – pokazy, demonstracje upowszechnieniowe, promocja innowacyjnych rozwiązań

podczas organizowanych przez LODR imprez wystawienniczo - targowych np. „Dni Otwartych Drzwi”, „Wystawy Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych” (tab. 15 – Z.7.A, Z.7.B.2).

Działalności szkoleniowa:

- a) Szkolenia - 12
- d) Łączną liczbą uczestników zaplanowanych form - 388

Działalność informacyjna:

- d) Informacje na stronę www. - 4
- e) Artykuły w miesięczniku ODR - 3
- f) Inne wydawnictwa - 1
- h) Pozostałe – 2

Działalność upowszechnieniowa:

- a) Demonstracje - 13
- d) Targi/wystawy - 5
- e) Pozostałe – 1 pokaz

C. Działalność merytoryczna

Podstawowym zadaniem doradztwa rolniczego jest udzielanie wszechstronnej pomocy rolnikom oraz mieszkańcom obszarów wiejskich w celu zwiększenia dochodów z gospodarstwa rolnego oraz działania mające na celu poprawę warunków życia rodzin wiejskich.

Zadania te zgodnie z art. 4 ust. 2-5 i art. 5 ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli realizował poprzez:

- doradztwo indywidualne,
- organizowanie szkoleń, kursów i konferencji,
- organizowanie wystaw, pokazów, kolekcji, demonstracji i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji i promujących produkty i wyroby przetwórstwa rolno-spożywczego,
- sporządzanie opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych,
- prowadzenie działalności informacyjnej i wydawniczej.

Z usług doradczych pracowników Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli skorzystało w 2017 r. około 125 tys. mieszkańców obszarów wiejskich. Przeprowadzono ogółem 1230 form szkoleniowych, a ich tematyka jest przedstawiona w Zadaniu 1. Wzięło w nich udział około 26,5 tys. osób.

Udzielano również wielu informacji i porad. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się temat dopłat bezpośrednich, możliwości uzyskania dofinansowania z PROW 2014 – 2020. Wiele czasu poświęcono również propagowaniu bezpiecznego chowu świń, ze względu na afrykański pomór świń rozprzestrzeniający się w naszym województwie.

W związku z ASF, na terenach gdzie on występuje lub w strefach przylegających pracownicy LODR udzielali bezpłatnej pomocy przy wypełnianiu wniosków o udzielenie pożyczki nieoprocentowanej dla producentów trzody chlewnej na terenach ASF, wniosków na „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej” na budowę ogrodzenia gospodarstwa z trzodą chlewną na terenach ASF, wniosków o wyrównanie cen wieprzowiny w strefie ASF, wniosków o dopłaty do zlikwidowanych stad trzody chlewnej do 50 szt. na terenach ASF.

Bezpłatną pomocą służyliśmy również producentom rolnym, którzy ponieśli szkody w uprawach rolnych, lasach lub w budynkach służących do prowadzenia przez nich działalności rolniczej, spowodowane wystąpieniem w sierpniu 2017 r. huraganu, deszczu nawalnego lub gradu oraz u których powstały szkody w wysokości co najmniej 70 % danej uprawy na powierzchni występowania tej uprawy, w wyniku przymrozków wiosennych w 2017 r.

W XV edycji konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne 2017” w kategorii gospodarstw indywidualnych wzięło udział 1 021 podmiotów. W tym roku najlepsi okazali się rolnicy z naszego województwa – Państwo Beata i Piotr Kondraccy.

„Lubelskie Aktualności Rolnicze” zdobyły w tym roku I-sze miejsce w XXV edycji konkursu „Najlepsze Wydawnictwo Ośrodków Doradztwa Rolniczego w 2016 r.”

C.1. Zadania nieodpłatne

LODR w Końskowoli świadczył nieodpłatnie usługi doradcze w zakresie:

- prowadzenia działalności szkoleniowej (szkoleń, konferencji),
- prowadzenia działalności informacyjnej, doradczej i upowszechnieniowej wspierającej rozwój produkcji rolniczej,
- udzielania pomocy niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z UE, itp.,
- prowadzenia analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków do produkcji i rozpowszechniania informacji w tym zakresie,
- prowadzenia doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego,
- upowszechniania metod produkcji rolniczej przyjaznych dla środowiska,
- podejmowania działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, funkcjonalnego urządzania gospodarstwa domowego,
- upowszechniania rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenia promocji wsi jako aktywnego miejsca wypoczynku,
- współdziałania w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych,
- prowadzenia analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechniania tych analiz w pracy doradczej.

Zadania planowane do wykonania w 2017 r. powiązane były z wyznaczonymi priorytetami na szczeblu krajowym i wojewódzkim (tabela C.).

Zadanie 1.

Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

LODR w Końskowoli zorganizował w 2017 roku ogółem 1230 form szkoleniowych i przeszkolił ok. 26,5 tysiąca rolników i mieszkańców obszarów wiejskich.

Z.1.A. Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze

Z.1.A.1. szkolenia: „*Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie zbóż*”, „*Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie rzepaku*”, „*Analizy glebowe i precyzyjne nawożenie roślin*”, „*Innowacje technologiczne w produkcji sadowniczej*”, „*Innowacje technologiczne w produkcji warzywniczej*”, „*Innowacyjne technologiczne w zakresie mechanizacji produkcji rolnej*”, „*Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie roślin bobowatych*”, „*Nawadnianie upraw ogrodniczych*”.

10 szkoleń wyjazdowych: „*Pola Klasy S*”- Jankowice, „*Targi sadownicze*”-Warszawa, „*Spotkanie z jakością Syngenta*”- Pawłów, „*Innowacje technologiczne w produkcji warzywniczej*” – Głuchów, Nadarzyn – 1, Agrotech Kielce – 3, „*Nowe rozwiązania w uprawie zbóż i rzepaku*” – Ulchówek, „*Nowe technologie w rolnictwie przy użyciu najnowszych maszyn i urządzeń*” – Bednary,

6 konferencji w Końskowoli, Grabanowie i Sitnie nt. „*Innowacje technologiczne w produkcji sadowniczej – pestkowe*” i „*Innowacje technologiczne w produkcji malin i truskawek*”, „*Rekonstrukcja sadów i dobór odmian pod nowe rynki zbytu*”, „*Rolnictwo niskoemisyjne*”, „*Wpływ właściwości gleb na ich przydatność rolniczą*”, „*Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie zbóż*”,

Z.1.A.2. - 3 szkolenia wyjazdowe: „*Narodowy Dzień Mlecznej Fermy*”-2, i 1 do gospodarstwa pokazowego.

Z.1.B. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych

Z.1.B.1. – szkolenia: „*Agrotechnika zbóż ozimych i jarych*”, „*Agrotechnika gryki*”, „*Zasady nawożenia nawozami naturalnymi*”, „*Bezpieczeństwo żywności i pasz*”, „*Agrotechnika roślin rolniczych w warunkach zmieniającego się klimatu*”, „*Analiza gleby i precyzyjne nawożenie roślin*”, „*Rola wapnowania w uprawie roślin rolniczych*”, „*LOZ – Lista odmian zalecanych na teren województwa lubelskiego – dobór odmian*”, „*Sposoby uprawy gleby, siewu nasion, nawożenia i ochrony roślin*”, „*Prawidłowa technika zbioru i przechowywania płodów rolnych*”, „*Uprawa roślin jagodowych*”, „*Dobór gatunków i odmian jagodowych*”, „*Znaczenie roślin bobowatych w plodozmianie*”, „*Przetwórstwo i przechowywalność owoców*”, „*Nawożenie i dokarmianie roślin sadowniczych*”, „*Nawożenie i potrzeby pokarmowe zbóż*”, „*Sposoby uprawy gleby, siewu nasion, nawożenia i ochrony roślin*”, „*Racjonalna technika ochrony roślin*”.

Szkolenia wyjazdowe – 4 – „*Agrotechnika i ochrona ziemniaka*” – Żelazna, „*Pokaz maszyn do uprawy gleby oraz nawożenia roślin*” – Nadarzyn -2, „*Pokaz maszyn do uprawy gleby oraz nawożenia roślin na targach AGROTECH*”-Kielce-2.

Z.1.B.2 szkolenia: „*Możliwości obniżania kosztów produkcji żywca wieprzowego*”, „*Sporządzanie kiszzonek*”, „*Zasady ochrony zdrowia świń*”, „*Bilansowanie żywienia bydła mlecznego w oparciu o dostępne narzędzia zootechniczne*”, „*Metody odchowu cieląt i jałówek. Obniżenie kosztów remontu stada*”, „*Chów bydła mięsnego*”, „*Czynniki wpływające na rozród bydła*”, „*Pasze białkowe w żywieniu bydła*”, „*Poprawa efektywności produkcji mleka*”, „*Aktualne problemy nowoczesnego pszczelarstwa*”.

Szkolenia wyjazdowe: „*Uprawa roślin strączkowych*”- wyjazd szkoleniowy na pola wdrożeniowe w Pożogu, „*Forum sektora wołowiny, seminarium sektora branży drobiarskiej*” – Nadarzyn, „*Maszyny do zbioru zielonek, pokaz maszyn na targach AGROTECH w Kielcach*”
Konferencje: - 5 -w Sitnie, Końskowoli i Grabanowie nt. „*Poprawa efektywności produkcji mleka*”,

„Chów bydła mięsnego”, „Możliwości obniżenia kosztów produkcji żywca wieprzowego”, „Aktualne problemy nowoczesnego pszczelarstwa”-2.

Z.1.B.3. szkolenia: „Stosowanie zasad wzajemnej zgodności w gospodarstwie rolnym”, „Rejestracja i identyfikacja zwierząt, dokumentacja”, „Bezpieczeństwo żywności i pasz”. Doradcy poruszali również kwestie dostosowania gospodarstw w tym zakresie.

Z.1.B.4. szkolenia: „Poprawa warunków środowiskowych w budynkach dla bydła”, „Zmniejszenia uciążliwości produkcji zwierzęcej dla otoczenia – regulacje prawne”, „Budowa płyt obornikowych i zbiorników na gnojówkę”,

Z.1.B.5. szkolenia: „Bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwach rolnych”, „Bezpieczna obsługa zwierząt gospodarskich”, „Bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin w gospodarstwach rolnych”.

Szkolenia wyjazdowe: „Bezpieczeństwo stosowania specjalistycznego sprzętu” – Kielce Agrotech.

Z.1.B.6. – jednym z ważniejszych tematów w naszym województwie jest zapobieganie i zwalczanie ASF z uwzględnieniem bioasekuracji – zorganizowano 60 szkoleń w tym na szczeblu powiatowym i przeszkolono ok. 1319 osób.

Szkolenia wyjazdowe: *Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym* – Sitno.

Z.1.C.

Z.1.C.1. szkolenia: „Zasady prowadzenia rachunkowości uproszczonej w gospodarstwie rolnym w świetle PROW 2014-2020”,

Konferencje: 1- „Zasady prowadzenia rachunkowości uproszczonej w gospodarstwie rolnym w świetle PROW 2014-2020” - Końskowola

Z.1.C.2. szkolenia: „Podatek VAT w rolnictwie”, „Zmiany w podatku VAT w 2017 roku”, „Zasady rozliczania podatku VAT”. Na szkoleniach rolnicy mieli możliwość zapoznania się z przepisami prawnymi dotyczącymi zasad opodatkowania, kontroli i rozliczania.

Konferencje: 1- „Legalne zatrudnianie pracownika - cudzoziemca w rolnictwie”- Grabanów,

Z.1.C.3. szkolenia: „Formy ubezpieczeń społecznych w rolnictwie z elementami zasad ubezpieczeń majątkowych”, „Ubezpieczenia społeczne rolników w kontekście prowadzonej działalności gospodarczej”.

Z.1.D.

Z.1.D.1. szkolenia: „Zasady i warunki produkcji metodami ekologicznymi”, „Uprawy wybranych gatunków metodą ekologiczną”, „Produkcji ziół i wykorzystanie ich walorów w gospodarstwie domowym”, „Uprawa gleby, płodozmian i znaczenie organizmów pożytecznych”.

Konferencje – 2 - „Produkcja ziół i wykorzystanie ich walorów w gospodarstwie domowym” i „Stawiamy na ekologię - produkcja warzyw” – Końskowola.

Z.1.D.2. szkolenia: „Przygotowanie produktów i sprzedaż konsumentom końcowym (w gospodarstwie i na kiermaszach)”, „Marketing produktów ekologicznych.

Szkolenia wyjazdowe: „Organizowanie kanałów sprzedaży bezpośredniej w tym RWS (Rolnictwo Wspierane Społecznie)” – Rzuchowa k/Tarnowa.

Z.1.D.3 szkolenia: „Wymogi i zasady otrzymania dofinansowania do upraw ekologicznych”.

Z.1.E.

Z.1.E.1. szkolenia: „Zakładanie działalności gospodarczej i wybór formy opodatkowania”, „Finanse przedsiębiorcy wiejskiego: biznesplan, analiza finansowa, źródła finansowania działalności”.

Konferencje: „Fundusze Europejskie na wsparcie działalności gospodarczej” – Końskowola.

Z.1.E.2. szkolenia: „Sprawne zarządzanie, planowanie i rozliczanie w NGO”.

Z.1.E.3. szkolenia: „Kreowanie inicjatyw mających na celu budowanie kapitału społecznego na obszarach wiejskich”, „Instrumenty wsparcia dla organizacji pozarządowych”, „Budowanie oraz wzmacnianie umiejętności społecznych dzieci i młodzieży”.

Konferencja: 1- **„Wspólne działania szansą aktywizacji i integracji lokalnego społeczeństwa (różne formy aktywności społecznej, partnerstwa, wolontariat na wsi, tworzenie grup i relacji w społeczności lokalnej)** – Leśna Podlaska.

Z.1.E.4. szkolenia: *„Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich poprzez kultywowanie tradycji rękodzielniczych regionu”, „Kobieta aktywna w środowisku lokalnym - motywowanie i inspirowanie do rozwoju”, „Analiza środowiska lokalnego - budowanie mapy potrzeb i zasobów”, „Mój twórczy potencjał, czyli jak obudzić w sobie kreatywność”, „Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako narzędzie rozwoju lokalnego”*,

Konferencja: **„Tradycja i nowoczesność Kół Gospodyń Wiejskich”**- Lublin.

Z.1.E.5. szkolenia: *„Możliwości uzyskania dofinansowania w ramach programu LEADER”*.

Z.1.F.

Z.1.F.1. szkolenia; *„Planowanie żywienia rodziny - układanie jadłospisów”, „Wpływ żywności na zdrowie człowieka – zapobieganie chorobom cywilizacyjnym”, „Wiejskie gospodarstwo domowe – między tradycją a nowoczesnością”*.

Z.1.F.2. szkolenia: *„Dobór roślin w ogrodzie ozdobnym”, „Funkcjonalne zagospodarowanie posesji wiejskiej”, „Rabaty w ogrodzie przydomowym”*.

Szkolenia wyjazdowe: 4 - *„Estetyzacja zagrody wiejskiej”* - Końskowola, Młynki, Wronów, Kurów, *„Dobór roślin w ogrodzie przydomowym”* – Końskowola.

Z.1.F.3. szkolenia: *„Etykieta produktu – świadome kupowanie”*.

Szkolenie wyjazdowe: *„EKO-LOGIKA”* z cyklu *„Zielona Polska”* - *Kształtowanie stylu życia sprzyjającego ochronie środowiska* – Lublin.

Z.1.G.

Z.1.G.1. szkolenia: *„Zasady przyznawania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w 2017 r. oraz płatności w ramach wybranych działań PROW 2014-2020”, „Zasady przyznawania płatności za zazielenienie w 2017 r.”*.

Poruszany był również temat wypełniania wniosków o przyznanie płatności drogą elektroniczną (za pomocą aplikacji e – wniosek).

Z.1.G.2. szkolenia: *„Restrukturyzacja małych gospodarstw”, „Rozpoczęcie działalności gospodarczej w ramach działania „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich”, „Premie dla młodych rolników w ramach poddziałania Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników objętego PROW 2014-2020”, „Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa”, „Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej”, „Modernizacja gospodarstw rolnych”*. Jako dodatkowy temat doradcy prowadzili wykłady o działaniu *„Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych”*.

Szkolenia wyjazdowe: 4 - *„Modernizacja gospodarstw - nowe maszyny i urządzenia pod kątem PROW 2014-2020”* - Targi AGRO-TECH Kielce, *„Nowoczesne technologie uprawy roli jako innowacyjne wyzwania dla rozwijających się gospodarstw”* - w ramach SIR.

Konferencje: **„Grupa producencka potencjałem na grupę operacyjną”** w ramach SIR.

Z.1.G.3 szkolenia: *„Możliwości wsparcia przedsiębiorców z obszarów wiejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego”*.

Z.1.H.

Z.1.H.1 szkolenia: *„Organizacja i funkcjonowanie grup producentów rolnych”*.

Nie zrealizowano konferencji, ponieważ wg. założeń miała się ona opierać o nową Ustawę o Spółdzielczości, a która do tej pory nie została uchwalona. Finansowanie GPR z PROW 2014-2020 jest traktowane jako priorytetowe dla tych grup, które działają w formie prawnej jako Spółdzielnie.

Z.1.H.4. szkolenia: *„Przetwórstwo produktów roślinnych i zwierzęcych na poziomie gospodarstwa”, „Bezpieczeństwo żywności”*.

Z.1.I.

Z.1.I.1. szkolenia: „Zarządzanie gospodarstwem rolnym”.

Z.1.I.2. szkolenia nt.: „Analiza finansowa poszczególnych gałęzi działalności rolniczej”, „Kalkulacje kosztów produkcji pszenżyta”.

Konferencja: „**Analiza finansowa wybranych gałęzi działalności rolniczej**”- Końskowola.

Z.1.J.

Z.1.J.2. szkolenia: „Sprzedaż konsumentom końcowym produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego z gospodarstw rolnych – obowiązki i zwolnienia”. Zwróciliśmy także uwagę na zagadnienia „handlu detalicznego” i „dostaw bezpośrednich”.

Konferencja: „**Krótkie łańcuchy dostaw - od pola do stołu,**” – Końskowola.

Z.1.K.

Z.1.K.1. szkolenia nt.: „Integrowana produkcja owoców z krzewów jagodowych”, „Zasady integrowanej produkcji kapustnych”, „Integrowana produkcja zbóż”, „Integrowana produkcja owoców”.

Z.1.K.2. szkolenia nt.: „Ogólne założenia integrowanej ochrony roślin”, „Integrowana ochrona zbóż”, „Rozpoznawanie agrofagów oraz progi szkodliwości w uprawie: zbóż, rzepaku i buraka cukrowego”, „Integrowana ochrona roślin bobowatych”, „Integrowana ochrona owoców z krzewów jagodowych”, „Rozpoznawanie agrofagów oraz progi szkodliwości w uprawie rzepaku”, „Integrowana ochrona truskawek”.

Szkolenia wyjazdowe: 6 – „Rozpoznawanie agrofagów oraz progi szkodliwości w uprawie zbóż” – 3 – Wiszniów, Ułhówek „Rozpoznawanie agrofagów oraz progi szkodliwości w uprawie rzepaku” – 3 – Wiszniów, Ułhówek,

Konferencja nt.: „**Jak dzięki nowoczesnej agrotechnice i nowym odmianom zwiększyć plonowanie dyń jadalnych i dekoracyjnych**” – Końskowola.

Z.1.K.3. szkolenia nt.: „Praktyczne przykłady zagospodarowania wody w rolnictwie”.

Z.1.K.4. szkolenia nt.: „Prosument - produkcja energii z źródeł odnawialnych w świetle ustawy o energii odnawialnej”.

Z.1.K.5. szkolenia nt.: „Najlepsze, możliwe do wykorzystania odnawialne źródła energii w gospodarstwie rolnym”.

Konferencja nt.: „**Efektywna redukcja kosztów i poprawa konkurencyjności gospodarstw i małych przedsiębiorstw rolnych dzięki wykorzystaniu OZE**” – Końskowola.

Z.1.K.6. szkolenia nt.: „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków jako alternatywa dla kanalizacji w zabudowie rozproszonej”.

Z.1.K.8 szkolenia nt. „Ochrona różnorodności biologicznej na terenach rolniczych i instrumenty wsparcia”. Zostaną podjęte również działania dotyczące stosowania odpowiednich zabiegów agrotechnicznych i kształtowania krajobrazu sprzyjające zatrzymywaniu wody w glebie.

Z.1.L.

Z.1.L.1. szkolenia nt.: „Dziedzictwo kultury materialnej wsi - element produktu turystycznego”.

Z.1.L.2. szkolenia nt.: „Ogrody przydomowe jako miejsce zachowania tradycyjnego krajobrazu wsi i ochrony bioróżnorodności na wsi”.

Z.1.L.3.szkolenia nt.: „Twórczość ludowa - element produktu turystycznego, oferty turystycznej, alternatywnego źródła dochodu”.

Z.1.L.4. szkolenia nt.: „Tradycyjne zawody i rękodzieło - element produktu turystycznego, oferty turystycznej, alternatywnego źródła dochodu”.

Z.1.L.5. szkolenia nt.: „Tradycje kulinarne – budowanie produktu turystycznego, oferty turystycznej, alternatywnego źródła dochodu”.

Z.1.M.

Z.1.M.1. szkolenia nt.: „Uwarunkowania prawne prowadzenia działalności turystycznej na wsi”, „Kuchnia tradycyjna i regionalna dla turystów”, „Tworzenie oferty turystycznej i agroturystycznej”, „Źródła finansowania turystyki i agroturystyki wiejskiej”, „Promocja, reklama, zarządzanie w turystyce i agroturystyce”. Nie zorganizowano konferencji z zakresu rozwoju agroturystyki, w zamian za to zorganizowano 2 konferencje z tematu gospodarstwa opiekuńcze.

Z.1.M.2. szkolenia nt.: „Idea edukacji w gospodarstwach rolnych”, „Zagrody edukacyjne w promocji produktów lokalnych”.

Konferencja nt.: „Koncepcja i funkcjonowanie Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych” – Syczyn.

Z.1.M.3. konferencje nt.: „Idea, zasady prowadzenia gospodarstw opiekuńczych” – Końskowola, Lublin.

Z.1.N.

Z.1.N.1. szkolenia nt.: „Ochrona wód przed zanieczyszczeniami z produkcji rolniczej na obszarach szczególnie narażonych (OSN)”.

Z.1.N.3. szkolenia nt.: „Zasady i wymogi wybranych pakietów działania rolno-środowiskowo-klimatycznego”, „Zasady i wymogi działania rolno-środowiskowo-klimatycznego”, „Dokumentowanie działań rolnośrodowiskowych oraz minimalne wymogi i wymogi obowiązkowe”, „Aktualizacja zasad i wymogów dla uczestników programu rolnośrodowiskowego z PROW 2007-2013”.

Nie zrealizowano konferencji z powodu mniejszego zainteresowania oferowanymi do realizacji działaniami z Programu Rolno-Środowiskowo-Klimatycznego – udostępnione pakiety nie wzbudzały zainteresowania wśród rolników. W zamian za to zrealizowana została konferencja z zadania D.1. Produkcja metodami ekologicznymi.

Z.1.N.4. szkolenia nt.: „Odkrywamy bioróżnorodność – warsztaty edukacyjne w ramach ścieżki dydaktycznej EKOTRASA”, „Program Zadań Ochronnych (PZO) – co to znaczy dla rolnika”.

Tab. 1. Działalność szkoleniowa wg form

L.p.	Forma	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba uczestników
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	szkolenie	1008	15713	1162	23322
2.	szkolenie wyjazdowe	11		38	1117
3.	konferencja	25		30	2043
4.	Razem	1044	15713	1230	26482

Tab. 2. Działalność szkoleniowa wg form i tematów – plan (P) i wykonanie (W)

Symbol	Tematyka*)	Szkolenie		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>
<i>a</i>	<i>b</i>	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	63	67	1	13	4	6	68	86	1404	2671
Z.1.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	63	67	1	10	4	6	68	83	1404	2559
Z.1.A.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej			0	3			0	3	0	112
Z.1.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	219	265	0	9	3	5	222	279	3324	6566
Z.1.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	92	97	0	4			92	101	1266	2092
Z.1.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	49	66	0	3	3	5	52	74	824	2186
Z.1.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności (w tym dobrostanu zwierząt)	21	26					21	26	243	525
Z.1.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych	4	4					4	4	47	80
Z.1.B.5.	BHP	3	11	0	1			3	12	35	317
Z.1.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym	50	61	0	1			50	62	909	1366
Z.1.C.	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	39	46			3	2	42	48	668	1347
Z.1.C.1.	Rachunkowość rolna	20	24			2	1	22	25	372	749
Z.1.C.2.	Rachunkowość podatkowa	13	17			1	1	14	18	220	456
Z.1.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe	6	5					6	5	76	142

Symbol	Tematyka*)	Szkolenie		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
a	b	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.D.	Rolnictwo ekologiczne	33	35	0	1	2	2	35	38	521	765
Z.1.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi	14	16			1	2	15	18	244	422
Z.1.D.2.	Sprzedaż produktów ekologicznych	3	3	0	1			3	4	40	88
Z.1.D.3.	Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2007-2013, 2014-2020	16	16			1	0	17	16	237	255
Z.1.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	31	61			2	3	33	64	441	1040
Z.1.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej	8	6			0	1	8	7	96	141
Z.1.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej	1	1					1	1	20	10
Z.1.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi	4	5			1	1	5	6	95	131
Z.1.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich	16	48				1	16	49	180	739
Z.1.E.5.	Program LEADER	2	1			1	0	3	1	50	19
Z.1.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	33	38	2	5			35	43	480	840
Z.1.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie	16	26					16	26	213	444
Z.1.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody	16	11	2	4			18	15	257	356
Z.1.F.3.	Świadomość konsumencka i ekologiczna	1	1	0	1			1	2	10	40
Z.1.G.	Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych	405	444		4	3	5	408	453	5798	8861

Symbol	Tematyka*)	Szkolenie		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
a	b	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.G.1.	Płatności bezpośrednie	245	244					245	244	3541	4496
Z.1.G.2.	PROW	159	199	0	4	2	5	161	208	2187	4324
Z.1.G.3.	Programy Regionalne	1	1			1	0	2	1	70	41
Z.1.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	8	6			1	0	9	6	220	92
Z.1.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji	5	3			1	0	6	3	130	52
Z.1.H.4.	Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP	3	3					3	3	90	40
Z.1.I.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	3	5			1	1	4	6	80	152
Z.1.I.1.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym	0	2					0	2	0	71
Z.1.I.2.	Wyliczanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej	3	3			1	1	4	4	80	81
Z.1.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	4	4			1	1	5	5	101	116
Z.1.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia	4	4			1	1	5	5	101	116

Symbol	Tematyka*)	Szkolenie		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
a	b	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.K.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska /7/	57	62	8	6	2	2	67	70	1013	1604
Z.1.K.1.	Zasady integrowanej produkcji	5	5					5	5	79	110
Z.1.K.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin	42	45	8	6	1	1	51	52	733	1222
Z.1.K.3.	Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa	0	1					0	1	0	24
Z.1.K.4.	Energetyka prosumencka	1	1					1	1	12	16
Z.1.K.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym	6	5			1	1	7	6	145	138
Z.1.K.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami	3	4					3	4	44	74
Z.1.K.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa	0	1					0	1	0	20
Z.1.L.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego /8/	7	23					7	23	92	276
Z.1.L.1.	Dziedzictwo kultury materialnej wsi	0	4					0	4	0	42
Z.1.L.2.	Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi	3	1					3	1	50	11
Z.1.L.3.	Twórczość ludowa	1	2					1	2	10	22
Z.1.L.4.	Tradycyjne zawody i rękodzieło	1	9					1	9	10	117
Z.1.L.5.	Tradycje kulinarne	2	7					2	7	22	84

Symbol	Tematyka*)	Szkolenie		Szkolenie wyjazdowe		Konferencja		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
a	b	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.M.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku /9/	13	15			2	3	15	18	254	428
Z.1.M.1.	Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenie sieci współpracy	9	13			1	0	10	13	174	286
Z.1.M.2.	Zagrody edukacyjne	2	2			1	1	3	3	60	73
Z.1.M.3.	Gospodarstwa opiekuńcze						2		2		69
Z.1.M.4.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku	2	0					2	0	20	0
Z.1.N.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych /10/	93	91			1	0	94	91	1317	1724
Z.1.N.1.	Prowadzenie produkcji rolniczej na obszarach szczególnie narażonych (OSN)	2	2					2	2	35	79
Z.1.N.3.	Program rolno-środowiskowy i Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	86	79			1	0	87	79	1182	1305
Z.1.N.4.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	5	10					5	10	100	340
RAZEM		1008	1162	11	38	25	30	1044	1230	15713	26482

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

Należy wyjaśnić powody podjęcia zadań, które nie były ujęte w programie działalności oraz przyczyny nie wykonania zadań zaplanowanych.

Zadanie 2.

Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej

Doradcy i specjaliści pracujący w LODR w Końskowoli udzielali informacji w zakresie tematycznym pokazanym poniżej, dotyczącym problemów z którymi zwrócili się do nich rolnicy i mieszkańcy obszarów wiejskich, realizacji szkoleń i innych form działalności doradczej, w tym konkursów, imprez promocyjnych, targów. Udzielono 8214 informacji. Tematyka materiałów zamieszczanych na stronie internetowej w „Aktualnościach” wynikała z bieżących potrzeb i dostępnych informacji - ważniejsze wydarzenia z działalności LODR w Końskowoli, dostępne programy z PROW 2014-2020, informacje nt. ASF itp.; ponadto każdy dział ma swoją zakładkę, w której zamieszczał najbardziej aktualne informacje branżowe. Miesięcznik „Lubelskie Aktualności Rolnicze” wydawany był co miesiąc (średni nakład 6392 sztuki). Artykuły zamieszczane w tym wydawnictwie pisali w zdecydowanej większości pracownicy LODR. Tematyka wynikała z bieżącego zapotrzebowania - zwykle zawierała aktualności, problematykę roślinną, zwierzęcą, finanse i przedsiębiorczość, działania z PROW, działania środowiskowe, ekologia, aktywność na wsi, w domu i ogrodzie, informacje rynkowe – w 2017 r. pracownicy opracowali 348 artykułów.

Działalność LODR promowana była poprzez organizację stoisk informacyjno-promocyjnych na różnego typu imprezach organizowanych przez LODR (Kiermasze szkółkarskie, Dni Otwartych Drzwi, Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych „Święto Jesieni”), jak również na innych: dożynkach gminnych, powiatowych, wojewódzkich, Chmielakach, Święcie Malin, Święcie Sądów, Święcie Chleba, Święcie Kaszy itp.

Z.2.A. Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze – udzielanie informacji dotyczyło: innowacyjnych rozwiązań w produkcji rolniczej i sadowniczej (uprawy pod osłonami), w budynkach inwentarskich, dobór odmian roślin rolniczych do warunków glebowych i środowiskowych. Z tematu przetwórstwa informacje dotyczyły warunków założenia i prowadzenia działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO), tworzenia procesów technologicznych oraz sprzedaży produktów końcowych, np. Przetwórstwo mięsa rzeźnego w ramach MLO; Założenie mleczarni w ramach MLO; Ubój i przetwórstwo mięsa zwierząt kopytnych w gospodarstwie rolnym; Produkcja wyrobów wieprzowych w ramach MLO; MLO - terytorialne ograniczenia w sprzedaży.

Materiały informacyjne na stronie www: Warsztaty naukowe w LODR Końskowola - „Znaczenie postępu technologicznego w produkcji roślinnej”; Innowacyjne metody ograniczania populacji groźnych szkodników i uszkodzeń owoców w uprawach sadowniczych; Warsztaty naukowe „Innowacje w nawożeniu”; Stopień uszkodzeń pąków kwiatowych i kwiatów w uprawach sadowniczych określony na podstawie obserwacji własnych i sadowników z województwa lubelskiego na dzień 24.04.2017 r.; Drony i pokazy maszyn na naszych polach; Dzień Kukurydzy w Osinach; Groch ozimy - ciekawa alternatywa; Polecane do nasadzeń na Lubelszczyźnie odmiany brzoskwiń, twardok i nektaryn testowane w Sadzie LODR Końskowola; Nowe odmiany drzew owocowych i krzewów jagodowych; Nowy projekt w zakresie rozszerzenia wymagań weterynaryjnych dla hodowców zwierząt gospodarskich; Relacja z Narodowego Dnia Mlecznej Fermy.

Artykuły do miesięcznika „LAR”: Uprawa koniczyny czerwonej na paszę; Gorczyca biała, czarna i sarepska, Podstawowe zabiegi agrotechniczne; Uprawa jęczmienia jarego na cele browarne; Uprawa owsa; Uprawa ogórków gruntowych; Szkodniki w uprawach rzepaku ozimego; Agrotechnika uprawy rzepaku ozimego; Analiza gleby i co dalej; Zmiany w programie ochrony wybranych upraw owoców jagodowych w 2017 r.; Prawidłowa agrotechnika uprawy pszenicy ozimej; Siarka a plonotwórcze działanie azotu; Formulacja a skuteczność i bezpieczeństwo stosowania ŚOR; Znaczenie magnezu w plonowaniu zbóż; Produkują trzodę chlewną w Chmielniku; Zdrowe racice; Zasady sporządzania kiszzonek z traw w balotach; Artykuł o tematyce trzody chlewnej; Z wizytą w gospodarstwie; Kraina Mlekiem Płynąca - Gospodarstwo Agromarina (Charakterystyka gospodarstwa); System utrzymania

bydła a dobrostan zwierząt; Ich pasją są konie i psy; Rzeźnie o małej zdolności produkcyjnej - uruchamianie i prowadzenie działalności.

Audycje radiowe (w tym wywiady radiowe) (11): Podpalenia traw (Radio Lublin); Prognozowanie uszkodzeń po przymrozkach, zapobieganie i działania lecznicze w uprawach sadowniczych (Radio Lublin); Uszkodzenia po przymrozkach w sadach i jagodnikach (Radio Bonton – Chełm); Wywiad na temat przezimowania roślin rolniczych (Radio Bonton – Chełm); Uszkodzenia roślin przez przymrozki (Radio Echo Podlasia); Przymrozki - szkody w uprawach (Radio Lublin); Opady gradu i opad burzowy (Radio Puławy 24); Opady gradu i opady burzowe - uszkodzenia roślin (Radio Lublin); XXXI Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych w Sitnie - propozycje nowych rozwiązań dla rolników (Radio Złote Przeboje i Katolickie Radio Zamość); Wystawy w Sitnie (Katolickie Radio Zamość).

Audycje tv (w tym wywiady tv) (15): Prace doświadczalne w sadownictwie w LODR Końskowola (TVP Tydzień); Feromony na owady (Panorama Lubelska); Nowe rozwiązania w nawożeniu roślin (Agro Wieści); Nowoczesne rolnictwo. Program edukacyjny (TV Lublin); Innowacje przy zbiorach pasz z użytków zielonych - Zielone Agro Show (Audycja Tydzień w TVP 1); Stosowanie środków ochrony - szkodliwość dla pszczół (TVP Lublin Panorama), Nowoczesne rolnictwo - zbiór pasz z użytków zielonych (TVP Lublin), Nowości gatunkowe w produkcji materiału szkółkarskiego dedykowane amatorom i profesjonalistom ogrodnikom (Agrobiznes - TVP 3); Wywiad do programu „Nowoczesne rolnictwo” na temat nawożenia zbóż (TVP Lublin); Program „Nowoczesne rolnictwo” - Analizy gleby (TVP Lublin); Agrowieści - Produkcja mleka (TVP Lublin); Uprawa leszczyny wielkoowocowej (Panorama Lubelska); Inwestycje na obszarach Natura 200 (TVP Lublin); Innowacje w nawożeniu (Agro Wieści); XXXI Wystawa Zwierząt Hodowlanych (TVP Lublin).

Artykuły w innych wydawnictwach (w tym wywiady prasowe) (8): Wypas zwierząt – krów (Kurier Lubelski), Mieszanki zbiornikowe agrochemikaliów w uprawie zbóż i rzepaku (Dziennik Wschodni), Wywiad do prasy na temat innowacji stosowanych w uprawie zbóż (Wydawnictwo APRA); Czempiony i wyniki konkursów XXXI Wystawy Zwierząt (Dziennik Wschodni, Tygodnik Zamojski, Kurier Lubelski); Czempiony XXXI Wystawy Zwierząt (TOP AGRAR POLSKA); Podejście do dobrostanu naszych rolników i innych krajów („Przedsiębiorca Rolny”).

Stoisko informacyjno-promocyjne: np. na Targach AGRO-PARK, stoisko informacyjne na Targach Sadowniczych Best Berries w Lublinie, Stoisko na DOD.

Z.2.B. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych – udzielano informacje z zakresu nawożenia organicznego i mineralnego, agrotechniki upraw rolnych i sadowniczych, stosowania środków ochrony roślin zgodnie z integrowaną ochroną, chowu i hodowli zwierząt, w tym przepisy weterynaryjne, problemy zdrowotne, ochrona zwierząt, dobór ras do sposobu utrzymania, BHP w gospodarstwie rolnym, gospodarki pasiecznej i problemów z nią związanych. Ważnym problemem w tym temacie były również zagadnienia dotyczące bioasekuracji w gospodarstwach posiadających zwierzęta w tym zagrożenia chorobą ASF. Problemy te były również pokazywane w materiałach informacyjnych zamieszczanych na stronie internetowej.

Broszura: „VIII Lubelska Konferencja Pszczelarska” - nakład 325 sztuk.

Materiały informacyjne na stronę www: Przezimowanie ozimin na terenie woj. lubelskiego; Późnoletni siew i podsiew użytków zielonych; Plonowanie roślin strączkowych z kolekcji wdrożeniowej w Pożogu II; Oznaczenie parametrów siewu zbóż ozimych; Odkazanie - sposobem na pozbycie się uciążliwych patogenów w glebie; Stan ozimin w listopadzie;

Opracowanie informacji do portalu „Wirtualny Magazyn Rodzimych Roślin Białkowych” utworzony w ramach realizacji programu wieloletniego MRiRW na lata 2016-2010 pod nazwą „Zwiększenie wykorzystania krajowego białka paszowego dla produkcji wysokiej jakości produktów zwierzęcych w warunkach zrównoważonego rozwoju”; Polowa prezentacji odmian na pow. ryckim; Regulacja pokroju rzepaku ozimego – jesienią; Opis pola doświadczalno-wdrożeniowego oraz historia pola

doświadczalno-wdrożeniowego; Relacje ze Święta truskawki w Górze Puławskiej; Podsumowanie zniw 2017 na terenie województwa lubelskiego; Udane Zielone Agro Show na Lubelszczyźnie; Stopień uszkodzeń pąków kwiatowych i kwiatów w uprawach sadowniczych określony na podstawie obserwacji własnych i sadowników z województwa lubelskiego na dzień 24.04.2017 r.; Uszkodzenia mrozowe w sadach; Wiosenne przymrozki – istotne zagrożenie dla roślin uprawnych; Nowe odmiany buraków 2017; Przezimowanie ozimin na terenie woj. lubelskiego; Nowe odmiany ziemniaka 2017; Rasy mateczne i ojcowskie świń; Fipronil - niedozwolona substancja obecna w jajach w naszym kraju; Wystawa królików rasowych Końskowola 2017; Trudny okres wiosenny dla pszczół; Nauka Doradztwu Rolniczemu; Konferencja dla producentów mleka w Sitnie; VIII Lubelska Konferencja Pszczelarskiej pt. „Aktualne problemy nowoczesnego pszczelarstwa”; Program konferencji „Poprawa efektywności produkcji mleka”; Informacja dotycząca szkolenia pszczelarskiego pt. „Nosemoza pszczół”; Hodowcy bydła mięsnego w Końskowoli; Program konferencji dla hodowców bydła mięsnego; Zgłoszenie zmiany stanu stada świń; Informacja na stronę dotycząca spisu stanu stada zwierząt gospodarskich; Targi Rolnicze AGRO-PARK 2017 w Lublinie; Targi Sadownicze Best Berries 2017 w Lublinie; Nowe rozporządzenie - Bezpieczeństwo i higiena pracy przy obsłudze zwierząt gospodarskich; aktualizowana zakładka ASF.

Artykuły do miesięcznika „LAR”, np.: Cudowne warzywo o niezwykłych właściwościach i wysokiej wartości odżywczej; Czas rozpocząć walkę z agrofagami kukurydzy; Produkcja nasienna traw i roślin motylkowatych; Uprawa pasowa w wybranym gospodarstwie; Warto uprawić przewódki; Prawidłowe przygotowanie stanowiska - jednym z warunków powodzenia uprawy borówki wysokiej; Uprawa i plonowanie rzepaku ozimego na polu DW LODR w Końskowoli; Uwaga na zatrucia podczas stosowania środków ochrony roślin; Uprawa i plonowanie roślin bobowatych na polu DW w Pożogu II; Fertygacja jako czynnik generujący wysokie plony o lepszej jakości w malinach owocujących na dwuletnich pędach; Korzyści z wapnowania użytków zielonych; Wpływ odczynu gleby na plonowanie roślin; Przeciwdziałanie wiosennych przymrozków; Agrotechnika a urodzajność gleb; Czy na Lubelszczyźnie warto sadzić brzoskwinie ?; Zwalczanie chwastów w uprawie ziół; Karczoch w warzywniku i na stole; Precyzyjny siew rzepaku podstawą wysokich plonów; Uprawa poplonów; Relacje ze święta truskawki; Skuteczność retardantów w zapobieganiu szkodom łowieckim; Zdrowa ziemia; Kwietne łąki wilgotne; Zagrożenia siewu zbóż po zbożach; Topinambur-zapomniana roślina; Integrowana ochrona tytoniu przed chorobami grzybowymi; Nawożenie gnojowicą w okresie letnio-jesiennym; Innowacje technologiczne w produkcji malin i truskawek; Układy iniekcyjne w opryskiwaczach; Szkodniki kukurydzy; Uprawa facelii błękitnej na poplon ścierniskowy; Zwalczanie chwastów w sadach - nowe zalecenia i alternatywne rozwiązania; Zaprawianie ziarna zbóż; Uprawa ziemniaków skrobiowych; Agrotechnika lucerny; Mieszanki zbiornikowe agrochemikaliów w uprawie zbóż i rzepaku; Olej rzepakowy pod specjalnym nadzorem; Nostrzyk biały roślina zapomniana; Pora na groch; Uprawa i plonowanie roślin okopowych na polu doświadczalno-wdrożeniowym LODR w Końskowoli; Uprawiamy dynię bezłupinową; Co decyduje o skuteczności zabiegów środkami ochrony roślin; Uprawa i plonowanie kukurydzy na polu doświadczalno-wdrożeniowym LODR; Warto sprawdzić stan ozimin; Warto siać kwalifikat; Racjonalna gospodarka na łąkach i pastwiskach; Wysokobiałkowe bardziej premiowane; Uszkodzenia roślin uprawnych śor; Nawożenie plantacji chmielu; Postawili na maliny w tunelach; Kiedy odnawiać pastwiska ASF a sytuacja na rynku trzody chlewnej; Kupujemy cielęta; Nosemoza pszczół; Przygotowanie kurnika do zasiedlenia; Chów bydła mięsnego to nie tylko obornik; Podsumowanie Pokazu Koni na DOD w Końskowoli; Uliki weselne w pasiece; Ryby z Bełzca; Zebrać, zakisić, skarmić; Kanibalizm u ptaków; Karol - rolnik z fantazją; Wystawa w Sitnie - drobny inwentarz; Duże możliwości dodatków paszowych; Ocena wartości użytkowej bydła mlecznego; Bydło mięsne na terenie gminy Kodeń - jak hodować i zarobić; Mykotoksyny w paszach; Szkody łowieckie w gospodarstwach rolnych; Sylwetka hodowcy koni zimnokrwistych; Pojenie świń; Kiszony czy suszony - wysłodki buraczane w żywieniu krów mlecznych; Higiena urządzeń udojowych; Żywienie krów w okresie upałów; Artykuł na temat przemieszceń trawieńca; Gospodarstwo z tradycjami; Zanim krowy wyjdą na pastwisko; Hodowla

z pasją; Hodowcy bydła mięsnego gościli w Końskowoli; Bydło szkockie na Ranczu Arka; Higiena w pasiece; Ubój gospodarczy - warunki konieczne; Jak prawidłowo odchować indyczęta; Dodatki wpływające na rozród bydła; Opryskiwacze sprzedane, zełomowane lub wycofane z użytkowania - trzeba zgłosić; Wycinka drzew po nowemu; Targi Rolnicze AGRO-PARK 2017 w Lublinie; Normy i wymagania w chowie ekologicznym kur niosek; Jak wypełniać Zgłoszenie zmiany stanu stada świń; Odchów cieląt - zapobieganie chorobom; Bezpieczeństwo dzieci w domu i na podwórku; Najbezpieczniejsze gospodarstwo w Polsce; Rolnik - zawód niebezpieczny; Salmonella w produkcji drobiarskiej; Zabezpiecz stado przed ptasią grypą; Zwalczanie ASF na terenie województwa lubelskiego - konferencja w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie; ASF-można składać wnioski o refundację wydatków poniesionych na dezynfekcję i środki techniczne; Informacja dla hodowców drobiu. Zasady, które należy przestrzegać aby uchronić gospodarstwo przed wirusem ptasiej grypy; Informacja dla hodowców drobiu, zasady których należy przestrzegać w celu ochrony gospodarstwa przed wirusem wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI).

Audycje radiowe (w tym wywiad radiowy) (3): Manewry polowe (Radio Lublin); Współczesne problemy nowoczesnego pszczelarstwa (Radio Biper Internetowy Portal Informacyjny); Zapobieganie afrykańskiemu pomorowi świń (Katolickie Radio Zamość).

Audycje tv (w tym wywiad tv) (8): Straty przymrozkowe w uprawach sadowniczych i zalecenia po przymrozkach (TV Lublin); Bezpieczne stosowanie środków ochrony środowiska przed substancjami niebezpiecznymi (TVP Lublin); Zniesienia kwot uprawy buraka cukrowego (TVP 3); Znaczenie wapnowania gleb (TVP); Nowoczesne rolnictwo - Nawożenie krzewów jagodowych (TVP Lublin); Nowoczesne nawożenie warzyw polowych (TVP Lublin); Odmiany i nawożenie kukurydzy (TVP Lublin); BHP przy stosowaniu środków ochrony roślin (TVP Lublin).

Artykuły w innych wydawnictwach (w tym wywiady prasowe) (5): Wpływ przymrozków na maliny (Dziennik Wschodni); Przymrozki zaszczą roślinom, jak je ochronić? (Dziennik Wschodni); Wywiad na temat organizacji DOD w Końskowoli (Dziennik Wschodni); Wirusy w zbożach ozimych (Wieści rolnicze); Jak uprawiać borówkę wysoką (Agrodziennik - Dziennik Wschodni).

Stoisko informacyjno-promocyjne: organizacja i obsługa stoiska promocyjnego w Zaściankach, Inscenizacja życia na wsi - sianie owsa; Święto truskawki w Górze Puławskiej; Organizacja stoiska na festiwalu kaszy „GRYCZAKI”; Organizacja stoiska informacyjno - promocyjnego na polowym pokazie prezentacji odmian kukurydzy w gospodarstwie Mateusz Piątka w Stryju; Stoisko informacyjne/ promocyjne na VI Jesiennym Kiermaszu Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego; Przygotowanie i obsługa stoiska na Konferencji pszczelarskiej „Aktualne problemy nowoczesnego pszczelarstwa”.

Z.2.C. Rachunkowość w gospodarstwach rolnych – udzielono informacji z zakresu zasad prowadzenia rachunkowości, zasad podatku VAT, zasad wystawiania faktur, składania deklaracji podatkowych, zasad odwróconego VAT-u.

Nie wydano broszury o tematyce „Rachunkowość podatkowa” a rolnikom udostępniano informacje w wersji drukowanej.

Materiały na stronę www: Wykorzystanie wyników rachunkowości PL FADN w zarządzaniu gospodarstwem rolnym oraz w doradztwie; Legalne zatrudnianie pracowników - cudzoziemców w rolnictwie; Plakat informujący o programie konferencji „Podatek VAT i ubezpieczenia społeczne w świetle najnowszych przepisów”; Jednolity Plik Kontrolny VAT; Informacje dotyczące działalności Biura Rachunkowego LODR i prowadzonych rozliczeń podatkowych; Nowy wiek emerytalny dla rolników.

Artykuły w miesięczniku „LAR”: Analiza ekonomiczna gospodarstw rolniczych za 2016 rok; Jak przygotować rośliny do przetrzymywania; Polski FADN - rachunkowość bliżej rolnika; Zasady prowadzenia uproszczonej rachunkowości w gospodarstwie rolnym; Jednolity Plik Kontrolny_VAT; Sytuacja ekonomiczna gospodarstw wg rozliczeń podatku VAT w 2016 r.; Normy szacunkowe dochodu rocznego w 2018 roku z działów specjalnych produkcji rolnej do celów podatkowych;

Wydatki na ulepszenie i remont środków trwałych; Z rolnika vatowca na rolnika ryczałtowego; Wydatki na środki do produkcji w gospodarstwach rozliczających podatek VAT; Biuro Rachunkowe w LODR; Finansowanie inwestycji w drodze leasingu; Doręczanie pism przez organy podatkowe; Zmiany w podatkach w 2017 roku; Opodatkowanie w formie ryczałtu; Inwestować z myślą o środowisku i klimacie; Ubezpieczenia majątkowe i społeczne rolników; Ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt w 2017 roku.

Audycje tv (w tym wywiad tv) (2): Wywiad dotyczył cyklu szkoleń dla młodych rolników (TVP 3); Audycja dotycząca promocji biura rachunkowego LODR i prowadzenia rozliczeń podatkowych rolnikom (TVP Lublin).

Z.2.D. Rolnictwo ekologiczne – udzielono informacji z zakresu produkcji metodami ekologicznymi, przedstawiania gospodarstwa z konwencjonalnego na metody ekologiczne, możliwości promocji i sprzedaży produktów ekologicznych, certyfikacji, wymogów działania „Rolnictwo ekologiczne” w ramach PROW 2014-2020.

Artykuły w miesięczniku „LAR”: Po ryby do Siemienia; Zmiany przepisów dotyczące obszaru proekologicznego EFA od 2018 roku; Nawożenie magnezem i potasem w gospodarstwach ekologicznych; Kompost - nawożenie przyjazne środowisku; Ekologiczny ziołowy zakątek ogrodu; Ekologiczna uprawa pomidora; Ekologiczna uprawa melona; Walka z chwastami; Dopłaty do materiału siewnego w 2017 roku artykuł w LAR; Ekologiczna produkcja jaj a ptasia grypa; Jakie nasiona w gospodarstwach ekologicznych; Droższa, ale zdrowsza; Jak zostać rolnikiem ekologicznym.

Audycje tv (w tym wywiad tv) (2): Wywiad na szkoleniu dla Młodych Rolników na temat produkcji ekologicznej (TVP Lublin); Audycja TV odbyła się w gospodarstwie Państwa Piotra i Barbary Banaś. Państwo Banasiowie zajęli I miejsce w Konkursie na Najlepsze Towarowe gospodarstwo ekologiczne w Polsce (TVP Lublin).

Z.2.E.Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich – udzielono informacji na temat zakładania i prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, prowadzenia marketingu, rozwijania aktywności kobiet w środowisku wiejskim oraz działań Programu LEADER.

Materiały na stronę www: opracowanie informacji na stronę internetową LODR z Gali Finałowej ogólnopolskiego konkursu „Sposób na sukces” (mającej miejsce w Pałacu Belweder w Warszawie w dniu 04.07.2017 r.); Konferencja- Fundusze Europejskie na wsparcie działalności gospodarczej; Księgowości organizacji pozarządowych w 2018 r.; Źródła finansowania stowarzyszeń zwykłych; Informacja na stronę podsumowująca warsztaty z carvingu.

Artykuły w miesięczniku „LAR”: Zmiany w księgowości organizacji pozarządowych - nowy wzór sprawozdania finansowego; Uniwersytet ludowy - sposób na lepsze jutro; Kobiety aktywne spotkały się w Grabanowie; Perebory - nadbużańskie tradycje tkackie; „Ziemia Biłgorajska" wspiera rozwój działalności gospodarczej; Biblioteka to nie tylko książki...; I-sze zawody w powożeniu zaprzęgami konnymi w Grabowcu; Kameralnie i intymnie, czyli o relacjach kobiet; Kobiety z pomysłem na życie; Królik miniaturka w naszym domu; Bywanie w bibliotece jest modne; Tworzenie i rozwój przedsiębiorczości w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju Białkopodlaskiej Lokalnej Grupy Działania; LGD Zapieček - unijne dotacje grantowe.

Stoisko informacyjno-promocyjne: dożynki; Organizacja stoiska promocyjnego LODR podczas IV Regionalnego Zjazdu Pszczelarzy; Stoisko informacyjne - promocyjne podczas warsztatów „Stroik i Bombka” w Gminnym Centrum Kultury w Jabłonie.

Z.2.F. Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego – udzielano informacji w zakresie racjonalnego żywienia i profilaktyki prozdrowotnej (usystematyzowania pór posiłków, doboru diety, przepisów kulinarnych), estetycznego zagospodarowania zagrody, zakładania ogrodów zielarskich korzystania z wpływu ziół na zdrowie człowieka.

Artykuły w „LAR”: Pielęgnacja roślin doniczkowych zimą; Potrawy rozgrzewające; XIX Święto Jesieni; Jarmuż na stole od wiosny do jesieni; Smak Świąt; Przepisy świąteczne; Uprawa cukinii dla przetwórstwa; Modny tryb życia - czy na pewno zdrowy; Lipiec na talerzu; Żyworódka pierzasta na każdym parapecie; Potrawy z grilla; Właściwości lecznicze mniszka lekarskiego; Domowe wędliny; Oczyszczanie powietrza w pomieszczeniach; Proste i pożywne; Wiosenne kwiaty do naszego ogrodu; Oleje - tłuszcze zdrowia i urody; Jagody goi z własnego ogródka; Estetyzacja zagrody wiejskiej; Rośliny balkonowe; Wiosenne cięcie roślin w ogrodzie; Co to znaczy - gospodarstwo ekologiczne; Wizyta w gospodarstwie produkującym ekologiczne sery; Legalna Żywność Lokalna.

Z.2.G. Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych – udzielono informacji z zakresu dostępności uruchamianych działań PROW 2014-2020 zgodnie z harmonogramem umieszczonym na stronie MRiRW, zmian przyznawania dopłat do ONW, zasad przyznawania płatności bezpośrednich przy jednoczesnym spełnianiu wymogów zazielenienia i dywersyfikacji, płatności do zwierząt, płatności do małych gospodarstw, dostępności do kredytów preferencyjnych, komercyjnych czy leasingu, możliwości uzyskania wsparcia przy sytuacjach kryzysowych czy nadzwyczajnych, wypełniania e-wniosku.

Materiały na stronie www: Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej; Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze; Działanie Współpraca w ramach PROW 2014-2020; III tura szkoleń dla MR; Efekty wdrażania Wspólnej Polityki Rolnej w kontekście wielokierunkowego rozwoju sektora rolnego; Informacja na stronę internetową dotycząca szkolenia nt. aktualnych naborów wniosków w ramach PROW 2014-2020; Inwestycje na obszarach Natura 2000, inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej, płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa; Pomoc dla producentów drzew i krzewów owocowych oraz truskawek, którzy zostali poszkodowani w wyniku wiosennych przymrozków 2017 r.; Informacja o pomocy dla producentów drzew i krzewów owocowych oraz truskawek, którzy zostali poszkodowani w wyniku wiosennych przymrozków 2017 r.; Informacja dla beneficjentów PROW, którzy w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych nie mogą wywiązać się ze zobowiązań; Zmiana elementu proekologicznego i szkody w uprawach spowodowane klęskami żywiołowymi; Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi; Inwestycje w gospodarstwach położonych na Obszarach Natura 2000; Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej; Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze; Szkolenia dla młodych rolników; Informacja nt. konferencji „Wpływ właściwości gleb na ich przydatność rolniczą”; „Nauka Doradztwu Rolniczemu” w PIWET; V posiedzenie Grupy Roboczej ds. KSOW; III posiedzenie Grupy tematycznej ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich; Grupa producencka potencjałem na grupę operacyjną; Spotkanie pracowników jednostek doradztwa rolniczego wykonujących zadania na rzecz SIR; Spotkanie w Instytucie Nowych Syntez Chemicznych w Puławach; Wizyta studyjna z Bośni i Hercegowiny w LODR Końskowola; Tworzenie i organizacja grup operacyjnych na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich; Informacja o naborze na konferencje „Tworzenie i organizacja grup operacyjnych na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich; Seminarium „Innowacyjne technologie w uprawie roślin sadowniczych; Informacja o naborze na 2-dniowe seminarium „Nowoczesne technologie uprawy roli jako innowacyjne wyzwania dla rozwijających się gospodarstw; Informacja o naborze na 2-dniowe seminarium „Innowacyjne technologie w uprawie roślin sadowniczych; Materiał z relacji dożynek Gminnych zamieszczony na stronie internetowej LODR; Spotkanie z rolnikami powiatu bialskiego; Relacja z Dnia Otwartych Drzwi w LODR; Nabór wniosków o udzielenie pomocy w formie refundacji kosztów zakupu owiec i jagniąt; Informacja nt. szkolenia pt. „Zasady konkurencyjności wydatków w operacji typu Modernizacja gospodarstw rolnych”; Opracowanie informacji na temat strony internetowej www.polskasmakuje.pl i aplikacji „Polska Smakuje”; Spotkanie informacyjno-szkoleniowe dla pracowników Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego pełniących rolę brokerów; informacja na stronę o Spotkaniu pn. „Nauka

Doradztwu Rolniczemu” w PIWET; Spotkanie informacyjno-szkoleniowe dla pracowników Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego pełniących rolę brokerów innowacji; Spotkanie informacyjno-szkoleniowe dla pracowników Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego pełniących rolę brokerów innowacji; Wyróżnieni i najbardziej przedsiębiorczy z województwa lubelskiego; Porozumienie o Współpracy z Instytutem Ogródnictwa w Skierniewicach; Pomoc dla producentów świń z obszarów ASF; Informacja na temat Zwrotu podatku akcyzowego w 2017 r.; Pomoc dla producentów mleka i świń.

Artykuły do „LAR”: Nie unikniemy aplikacji e-wniosek; Płatności bezpośrednie na lata 2017-2020 – zmiany; Dopłaty bezpośrednie za 2016 r.; Pomoc de minimis w rolnictwie; PROW 2014-2020 Restrukturyzacja małych gospodarstw; Sprzedaż na poziomie gospodarstwa - rolniczy handel detaliczny; Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej- nabór wkrótce; Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i usługi z zakresu zastępstw; Wsparcie korzystania z usług doradczych, typ operacji „Świadczenie kompleksowej porady dla rolnika” oraz „Świadczenie kompleksowej porady dla właściciela lasu; Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości; Kształtowanie przestrzeni publicznej i Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”; Wsparcie dla rolników przekazujących małe gospodarstwa; Smaki jesieni - papryka; Konkurs „Agroliga 2017” na Wystawie w Sitnie; Restrukturyzacja Małych Gospodarstw - poradnik dla beneficjenta działania; Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”; Szkolenia na temat działania „Współpraca” jako narzędzia wspierania innowacyjności oraz grup operacyjnych; Turystyka wieloaspektowa w PROW 2014-2020; Modernizacja gospodarstw rolnych; Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej; Restrukturyzacja małych gospodarstw; Wnioski na wsparcie innowacji w przetwarzanie produktów rolnych; Młody Rolnik; Innowacyjność w rolnictwie; Ustawa o ustroju rolnym - zasady obrotu ziemią rolniczą; Kredyty studenckie z dopłatą do oprocentowania w roku akademickim 2017/2018; Kredyty preferencyjne z dopłatami ARiMR w 2017 roku; Targi Techniki Rolniczej EuroAGRO we Lwowie; Zakup ziemi z udziałem kredytu preferencyjnego; Finał konkursu Rolnik Lubelszczyzny; Targi Sadowniczo - Warzywnicze Vege Fruit Expo 2016 w Lublinie; II Forum wiedzy i innowacji; Działanie „Współpraca” - wkrótce nabór wniosków; Nowoczesne technologie uprawy roli jako innowacyjne wyzwania dla rozwijających się gospodarstw; Zespół Ludowy z Księżomierzy; Wojewódzkie Kraśnickie Spotkanie Pszczelarzy; Obrót ziemią rolną; Prognozy podstawowych płodów rolniczych na II półroczu 2017 roku; Opis gospodarstw biorących udział w Konkursie Agroliga 2017 - Kocko Mirosław, Bujalski Jan, Raczyński Karol; Drugie źródło pomocy dla poszkodowanych przez ASF; Rolnik Lubelszczyzny.

Audycje radiowe (w tym wywiad radiowy) (5): Audycja na temat wypełniania wniosków obszarowych w 2018 roku (Katolickie Radio Zamość); Modernizacja gospodarstw rolnych (Katolickie Radio Zamość); Młody Rolnik (Katolickie Radio Zamość); Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej (Katolickie Radio Zamość); Restrukturyzacja małych gospodarstw (Katolickie Radio Zamość).

Audycje tv (w tym wywiad tv) (3): „To się opłaca” - prezentacja działalności PZDR - Ryki oraz gospodarstwa pana Piotra Filipka z Owni beneficjenta działania- Premia dla MR (TVP 1); wywiad nt. współpracy nauki i doradztwa oraz Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (TVP Lublin); audycja nt. Działalności LODR w Końskowoli - jakich porad najczęściej udzielają doradcy (TVP Lublin).

Artykuły w innych wydawnictwach (5): Zmiany w dopłatach bezpośrednich w 2017 roku (Miesięcznik Gminy Bychawa - Głos Ziemi Bychawskiej); Płatności bezpośrednie - zmiany od 2017 r.(Wiadomości Gminne); Stawki płatności bezpośrednich, wypłata zaliczek (Wiadomości Gminne - miesięcznik Gminy Biała Podlaska); Łagodzenie skutków ASF poprzez PROW 2014-2020 (Wiadomości Gminne); Pomoc na Restrukturyzację małych gospodarstw na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem ASF (Wiadomości Gminne).

Stoisko informacyjno-promocyjne: Stoisko informacyjne i doradcze odnośnie dopłat bezpośrednich 2017 na kiermaszu roślin ozdobnych; Organizacja stoiska „Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych” na corocznym święcie pszczelarzy; XIII Konferencja Sadownicza „Jagodowe trendy”; dożynki gminne.

Z.2.H. Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku – udzielano informacji z zakresu systemów bezpieczeństwa żywności, w tym upowszechnianie informacji związanych z ubojem zwierząt w gospodarstwie oraz ubojem z konieczności (wymagania weterynaryjne), dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych przy produkcji żywności w warunkach domowych, zwrotu kosztów kontroli, zasad tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych i możliwości skorzystania przez grupy z środków pomocowych.

Materiały informacyjne na stronie www: rejestr wstępnie uznanych grup producentów, uznanych organizacji producentów i ich zrzeszeń oraz ponadnarodowych organizacji producentów i ich zrzeszeń; wykaz grup producentów rolnych (czynnych) w rejestrze prowadzonym przez ARiMR w Lublinie stan na 27.10.2017 r.; aktualizacja rejestru grup producentów rolnych w woj. lubelskim; aktualizacja notatki (ulotki) informującej nt.: grup producentów rolnych w PROW 2014-2020; aktualizacja wykazu grup producentów rolnych prowadzonego przez OT/ARR Lublin; obowiązkowe umowy na dostawy produktów rolnych; Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości.

Artykuły w „LAR”: Dlaczego warto zakładać spółdzielnie; Dwadzieścia lat Klubu Producentów Mleka „Krasula”; Warunki korzystania z pomocy finansowej dla GPR w ramach PROW 2014-2020; Grupa producencka „Nasz Sad” z Wohynia; Inkubator kuchenny; Systemy jakości żywności; Rolniczy Handel Detaliczny – Uruchamianie i prowadzenie działalności; Naturatur - oleje tłoczone na zimno cz.2; Odstępstwa od wymagań higienicznych przy przetwórstwie surowców pochodzenia zwierzęcego.

Z.2.I. Zarządzanie gospodarstwem rolnym – udzielono informacji dotyczących opłacalności produkcji rolniczej, płodów rolnych, środków do produkcji, cen targowiskowych, organizacji pracy w gospodarstwie, korzystania z programów internetowych do zarządzania gospodarstwem.

Materiały informacyjne na stronie www: informacja rynkowa dotycząca cen skupu zbóż; Prognozy cenowe podstawowych płodów rolniczych na II połowę 2017 r.; Blok cenowy.

Artykuły w „LAR”: Koszty i opłacalność produkcji maliny letniej; Analiza kosztów i opłacalności uprawy ziemniaka jadalnego; Czy warto uprawiać poplony?; Coraz cieplej dla kukurydzy; Porównanie opłacalności podstawowych upraw rolniczych; Charakterystyka laureatów konkursu Agroliga 2017; Koszty i opłacalność uprawy soi; Zgłoszenie wytwarzania pasz; Uprawa aronii czy to się opłaca?; Ile pszenicy potrzeba na zakup oleju; Ceny referencyjne /minimalne w Polsce i Unii Europejskiej; Jak zmieniły się ceny pestycydów w 2017 roku; Ceny ziemi w powiecie; Laureaci Konkursu „Agroliga 2017”; Prognozy cen podstawowych płodów rolniczych.

Z.2.J. Promocja produktów lokalnych i regionalnych – udzielano informacji o możliwości rejestracji produktów, wpisu na listę, działań marketingowych oraz zmierzających do odpowiedniego wyeksponowania produktów (opakowanie, etykieta).

Materiały informacyjne na stronie www: Święto owoców miękkich i rękodzielnictwa w Kraśniku; Święto Plonów w powiecie janowskim; Rolnicy zobowiązani do rejestracji w Sanepidzie; Święto Jesieni 2017 - kiermasz oraz konkurs kulinarny, lista zwycięzców; Internetowy rolniczy handel detaliczny; Krótkie łańcuchy dostaw - Od pola do stołu - informacja o konferencji.

Artykuły w „LAR”: Certyfikowanie produktów tradycyjnych elementem konkurencyjności regionu; Produkty lokalne i tradycyjne szansą rozwoju regionów - dobre praktyki; Cydr.

Artykuły w innych wydawnictwach (1): Rolniczy handel detaliczny (Gościniec Bialski).

Z.2.K. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska - udzielano informacji dotyczących prowadzenia produkcji zgodnie z integrowaną ochroną roślin, aspektów prawnych prowadzenia gospodarstwa w ramach integrowanej produkcji, możliwości uzyskania certyfikatu, zwrotu kosztów certyfikacji, efektywności stosowania środków ochrony roślin, stosowania prawidłowego płodozmianu wpływającego na żyzność gleby, stosowania odpowiednich zabiegów agrotechnicznych ograniczających odpływ wody z gleby, stosowanie poplonów, uprawy roślin energetycznych do produkcji biomasy, dofinansowania do fotowoltaiki i paneli słonecznych, przydomowe oczyszczalnie w zabudowie rozproszonej, prowadzenia prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej, i postępowania z odpadami, kształtowania krajobrazu i bioróżnorodności.

Materiały informacyjne na stronę www: Oszacowaliśmy plony ziemniaków w województwie lubelskim; Warsztaty naukowe „Innowacje w nawożeniu”; Integrowana ochrona malin i truskawek - informacja na stronę internetową o przeprowadzonym szkoleniu; Czosnek uprawa form ozimych i jarych; Agrotechnika dyni; Zakaz hodowli królików w klatkach; Z wizytą ekologiczną w stolicy.

Artykuły w „LAR”: Integrowana ochrona, a integrowana produkcja- różnice; Uprawa rzodkiewki w polu i pod osłonami cz. I i II; Jesienna ochrona rzepaku ozimego; Rabarbar - uprawa prawie ekologiczna; Agrofagi leszczyny wielkoowocowej; Program Ochrony Roślin Sadowniczych - zmiany w 2017 r.; Zwalczanie chwastów w truskawkach; Zwalczanie chwastów w krzewach jagodowych; Integrowana ochrona roślin; O szkodach wyrządzonych przez dziką i chronioną zwierzynę; Czy to koniec przestarzałych pieców węglowych; Przyszłość doradztwa; Zwalczanie szkodników żyjących w glebie metodami ekologicznymi; Czy walczyć z wiatrakami; Święto Róż; Ochrona prawna odmian roślin dotyczy również upraw ekologicznych; Murawy ciepłolubne jako cenne siedliska w działaniu rolnośrodowiskowo-klimatycznym.

Audycja radiowa (w tym wywiad radiowy) (1): Zasady integrowanej produkcji i ochrony roślin.

Stoisko informacyjno-promocyjne: Organizacja stoiska podczas Festynu w Zaraszowie; Jubileusz Szkoły Podstawowej.

Z.2.L. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego – udzielano informacji z zakresu twórczości ludowej, rękodzieła, zawodów tradycyjnych, tradycji kulinarnych regionu Lubelszczyzny, zwyczajów i obrzędów ludowych, pielęgnacji sadów tradycyjnych i zachowania odmian, zakładania ogrodów przydomowych oraz zagospodarowania obejścia wokół domu.

Materiały informacyjne na stronę www: Informacja o inauguracji obchodów 200 - lecia stadniny koni arabskich w Janowie Podlaskim; Relacja z dożynek Gminnych w Aleksandrowie; Dożynki Gminno-Parafialne w Grabowcu; Dożynki powiatu chełmskiego; Dożynki powiatu lubartowskiego.

Artykuły w „LAR”: Gospodarstwo ekologiczne Doroty i Jerzego Moń; Inauguracja obchodów 200 - lecia Stadniny koni arabskich w Janowie Podlaskim; Sołtys z powołania; Twórczość ludowa to Nasz skarb Narodowy; Siedlisko Małgorzaty; Kurczak na różne sposoby; Serniki na świąteczny stół; Soczyste arburowe lato; Ziarenko Lecznicze (Kiełki Zdrowotne); Na grzyby; Pierogi.

Audycje radiowe (w tym wywiad radiowy) (2): Historia Ośrodka doradztwa rolniczego (Katolickie Radio Zamość); Działalność Ośrodka doradztwa rolniczego, rodzaje świadczonych usług i do kogo są kierowane (Katolickie Radio Zamość).

Stoisko informacyjno-promocyjne: dożynki gminne, powiatowe, wojewódzkie, Święto Jesieni, Święto Chleba, Święto Kaszy itp., Wystawa rękodzieła lokalnych twórców związana z tradycją Świąt Bożego Narodzenia (Ludwin).

Z.2.M. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – udzielano informacji w zakresie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej, promocji, aspektów prawnych, tworzenia sieci współpracy, zakładania i prowadzenia gospodarstw edukacyjnych, żywienia turystów i zapewniania im rozrywki.

Materiały informacyjne na stronę www: Opracowanie materiałów promocyjnych gospodarstwa agroturystycznego na stronę LODR; XVII Ogólnopolskie Sympozjum Agroturystyczne; Informacja na stronę www. dot. konferencji nt. „Gospodarstwa opiekuńcze - rozwijanie usług społecznych na obszarach wiejskich”.

Artykuły w „LAR”: 7 nowych cudów Polski; Agroturystyka w „Stodole”; Kupujemy konia do rekreacji; XVII Ogólnopolskie Sympozjum Agroturystyczne; Gospodarstwa opiekuńcze; Gospodarstwa opiekuńcze - szansa dla rolnika i seniora; 60 lat dla swojej wsi i regionu; Wypoczynek i rekreacja w wiejskim zaciszu; Jubilatka z dużym dorobkiem.

Stoisko informacyjno-promocyjne: dożynki gminne.

Z.2.N. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych – udzielano informacji dotyczących prawidłowej gospodarki nawozowej, planów nawozowych, miejsc do przechowywania nawozów naturalnych, prawidłowej agrotechniki, dostosowania gospodarstw do wymogów Dyrektywy Azotanowej i Wodnej, prowadzenia dokumentacji, wymagań poszczególnych pakietów i wariantów działań rolnośrodowiskowo-klimatycznych, prowadzenia rejestru działań, prowadzenie ewidencji zabiegów ochrony roślin, ochrony bioróżnorodności.

Materiały informacyjne na stronę www: Zmiany w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczące Działania Rolno-środowiskowo-klimatycznego; Hodowla murarki ogrodowej; Bioróżnorodność na Ekotrasie; Informacje na temat Odnawialnych źródeł energii; Program ERASMUS+ na Ekotrasie.

Artykuły w „LAR”: Dyrektywa azotanowa na terenie gminy Komarówka Podlaska; Plan nawozowy; Woda - nowe opłaty; Od kalkulatora do komputera; Sady tradycyjne; Odmiany borówki amerykańskiej; Program rolnośrodowiskowo - klimatyczny, pakiet Ochrona gleb i wód; Siedliska przyrodnicze; Dieta kwiatowa czyli przewodnik po kwiatkach jadalnych; Najbardziej zaawansowane metody produkcji; Sady tradycyjne- znaczenie przyrodnicze; Programy rolnośrodowiskowe w dorzeczu Wieprza; Inwestycje na terenach objętych Naturą 2000; Bioróżnorodność biologiczna - skarb wart ochrony; Komu potrzebna murarka ogrodowa?; Nawożenie łąk i pastwisk w programach rolnośrodowiskowych; Ochrona bioróżnorodności; Ochrona przyrody a intensyfikacja rolnictwa.

Audycja radiowa (w tym wywiad radiowy) (1): Wypalanie traw jako zagrożenia dla bioróżnorodności (Radio Lublin).

Audycje tv (w tym wywiad tv) (3): Wypełnianie wniosków o płatności dla rolników (TVP Lublin); XXXI Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych w Sitnie (TVP Lublin); Wywiad „Pomysł na biznes” (TVP 1).

Artykuły w innym wydawnictwie (w tym wywiad prasowy) (1): Wywiad do Gazety ECHO KATOLICKIE z tematu - na co zwrócić uwagę w uprawie ozimin- nawożenie, zwalczanie agrofagów, chwastów itd.

Tab. 3. Działalność informacyjna wg form

L.p.	Forma*)	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	informacja		4237		8214
2.	wydawnictwa	liczba form	nakład	liczba form	nakład
2.1.	broszura	1	100	1	325
2.3.	materiały informacyjne na stronę www. ośrodka	72		329	
2.4.	artykuł w miesięczniku odr	339		348	
3.	pozostałe	liczba form		liczba form	
3.1.	audycja radiowa (w tym wywiad radiowy)	1		23	
3.2.	audycja tv (w tym wywiad tv)			33	
3.3.	artykuł w innym wydawnictwie (w tym wywiad prasowy)	3		20	
3.4.	stoisko informacyjne / promocyjne	105		129	

**) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane*

Tab. 4. Działalność informacyjna wg form i tematów - plan (P) i wykonanie (W)

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko info.-promocyjne		Pozostałe**)	
				Broszura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr		Inne					
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.2.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	109	313					2	22	29	26			1	4		34
Z.2.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	87	237					2	20	22	18			1	4		25
Z.2.A.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej	12	66						2	6	7						9
Z.2.A.3.	Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO)	10	10							1	1						
Z.2.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	968	3388					15	95	95	109			2	10		16
Z.2.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	289	434					6	19	55	56			2	9		13
Z.2.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	132	230					6	12	28	34				1		1
Z.2.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności (w tym dobrostanu zwierząt)	155	197						2	5	6						
Z.2.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych	2	11						2	1	3						
Z.2.B.5.	BHP	65	72					1	1	2	3						1
Z.2.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym	325	2444					2	59	4	7						1

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko info.-promocyjne		Pozostale**)	
				Brozura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr		Inne					
				e	f	g	h	i	j	k	l	m	n				
a	b	c	d	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.2.C.	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	196	303	1				9	9	20	22			3			2
Z.2.C.1.	Rachunkowość rolna	100	137					2	1	6	4					0	1
Z.2.C.2.	Rachunkowość podatkowa	37	50	1	0			7	7	9	12			3	0	0	1
Z.2.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe	59	116					0	1	5	6						
Z.2.D.	Rolnictwo ekologiczne	175	251					0	3	16	14			2	2	0	2
Z.2.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi	100	151					0	2	14	12			2	2	0	2
Z.2.D.2.	Sprzedaż produktów ekologicznych	19	24							1	1						
Z.2.D.3.	Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2007-2013, 2014-2020	56	76					0	1	1	1						
Z.2.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	267	247					8	6	24	22			1	8		
Z.2.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej	147	100					6	2	10	8						
Z.2.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej							1	1	2	2						
Z.2.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi	35	39					1	2	3	3			0	7		
Z.2.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich	75	97					0	1	4	7			1	1		
Z.2.E.5.	Program LEADER	10	11							5	2						

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko info.-promocyjne		Pozostale**)	
				Brozura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr		Inne					
				e	f	g	h	i	j	k	l	m	n				
a	b	c	d	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.2.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	70	75							23	27						
Z.2.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie	50	48							17	19						
Z.2.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody	10	17							3	5						
Z.2.F.3.	Świadomość konsumencka i ekologiczna	10	10							3	3						
Z.2.G.	Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych	1790	2635					9	45	46	44			9	8	2	13
Z.2.G.1.	Płatności bezpośrednie	1019	1374					2	0	3	5			1	1	1	4
Z.2.G.2.	PROW	644	1122					2	16	22	20			1	0	0	8
Z.2.G.3.	Programy Regionalne	30	25					3	0	2	0						
Z.2.G.4.	Kredyty preferencyjne, komercyjne, leasing	72	78							4	7					1	0
Z.2.G.5.	Inne programy	25	36					2	29	15	12			7	7	0	1

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko info.-promocyjne		Pozostale**)	
				Brozura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr		Inne					
				e	f	g	h	i	j	k	l	m	n				
a	b	c	d	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.2.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	39	38					1	7	6	9						
Z.2.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji	19	21					1	6	4	4						
Z.2.H.2.	Tworzenie sieci współpracy w ramach łańcucha żywnościowego									0	1						
Z.2.H.3.	Systemy żywności	10	12					0	1	1	3						
Z.2.H.4.	Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP	10	5							1	1						
Z.2.I.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	130	187					24	22	20	15			1	1		
Z.2.I.1.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym	13	5							2	0						
Z.2.I.2.	Wyliczanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej	40	30							11	8			1	1		
Z.2.I.3.	Badanie koniunktury w rolnictwie	0	16							1	1						

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko info.-promocyjne		Pozostale**)	
				Brozura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr		Inne					
				e	f	g	h	i	j	k	l	m	n				
a	b	c	d	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.2.I.4.	Informacja rynkowa	77	136					24	22	6	6						
Z.2.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	32	55					1	6	2	3					2	1
Z.2.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych	22	37					0	2	2	3					1	0
Z.2.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia	10	18					1	4							1	1
Z.2.K.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska /7/	151	254					2	7	25	18			2	2	0	1
Z.2.K.1.	Zasady integrowanej produkcji	25	42					0	2	1	1					0	1
Z.2.K.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin	102	145					2	3	11	9						
Z.2.K.3.	Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa	0	4														
Z.2.K.4.	Energetyka prosumencka	0	4							3							
Z.2.K.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym	10	18							3							
Z.2.K.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami	0	1														
Z.2.K.7.	Ustawa o ochronie zwierząt	12	18					0	1	0	1			1	1		
Z.2.K.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa	2	22					0	1	7	7			1	1		

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko info.-promocyjne		Pozostale**)	
				Brozura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr		Inne					
				e	f	g	h	i	j	k	l	m	n				
a	b	c	d	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.2.L.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędzenia gospodarstwa rolnego /8/	10	14					0	5	8	12			83	93	0	2
Z.2.L.1.	Dziedzictwo kultury materialnej wsi	10	10					0	5	1	3			83	91	0	2
Z.2.L.2.	Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi									1	0						
Z.2.L.3.	Twórczość ludowa	0	4							1	1						
Z.2.L.4.	Tradycyjne zawody i rękodzieło									1	2			0	1		
Z.2.L.5.	Tradycje kulinarne									4	6			0	1		
Z.2.M.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku /9/	35	76					1	6	5	9			1	1		
Z.2.M.1.	Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenie sieci współpracy	25	25					0	4	3	3			1	1		
Z.2.M.2.	Zagrody edukacyjne	0	12					1	1	1	1						
Z.2.M.3.	Gospodarstwa opiekuńcze	0	39					0	1	0	2						
Z.2.M.4.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku	10	0							1	3						

Symbol tematu	Tematyka*)	Informacja		Wydawnictwa								Stoisko info.-promocyjne		Pozostałe**)			
				Brozura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr						Inne	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.2.N.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych /10/	265	378					0	6	20	18					0	5
Z.2.N.1.	Prowadzenie produkcji rolniczej na obszarach szczególnie narażonych (OSN)	4	4							1	1						
Z.2.N.2.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna									0	3						
Z.2.N.3.	Program rolno-środowiskowy i Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	258	370					0	1	11	8					0	2
Z.2.N.4.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	3	4					0	5	8	6					0	3

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane. Należy wyjaśnić powody podjęcia zadań, które nie były ujęte w programie lub braku realizacji zadań zaplanowanych.

**) należy opisać pozostałą działalność informacyjną.

Zadanie 3.

Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

Informacje udzielane rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych dotyczyły: spełniania wymogów prawnych przez stosujących środki ochrony roślin oraz sprzęt używany do wykonywania zabiegów ochrony roślin oraz osoby zajmujące się sprzedażą ŚOR (czyli tzw. doradztwem), informacji o kursach operatorów kombajnów zbożowych, informacji podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników pod kątem zwiększenia punktacji dla ubiegających się o dotacje „Premia dla młodych rolników” oraz „Restrukturyzacja Małych Gospodarstw”, informacji o możliwości podniesienia kwalifikacji z zakresu stosowania ŚOR, informacji o terminie, miejscu i sposobie uzupełnienia wykształcenia rolniczego, zasad uzyskania uprawnień do zabiegów ochrony roślin, informowania o szkoleniach „Integrowana Produkcja Roślin”. Współpraca ze szkołami rolniczymi polegała na: np. w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Janowie Lubelskim zlokalizowane jest gospodarstwo demonstracyjne i prowadzona była kolekcja zbóż i doradztwo technologiczne, organizowano spotkania informacyjne, na których przekazywano informacje z różnych dziedzin potencjalnym beneficjentom programów rolniczych, uczniowie zapraszani byli do uczestnictwa w szkoleniach, konferencjach, pokazach, konkursach. Szkoły miały również możliwość zaprezentowania swoich stoisk podczas organizowanych przez LODR imprez, a LODR podczas Dni Otwartych w szkołach.

Tab. 5. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i mieszkańców wsi według form

L.p.	Forma*)	Liczba odbiorców	
		Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	informacja	726	4290

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

Tab. 6. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i mieszkańców wsi wg form i tematów - plan (P) i wykonanie (W)

Symbol	Tematyka*)	Informacja		Porada indywidualna		Pozostałe**)		Łączna liczba odbiorców	
		c	d	e	f	g	h	i	j
		P	W	P	W	P	W	P	W
Z.3.2.	podnoszenie kwalifikacji zawodowych	710	4273					710	4273
Z.3.3.	współpraca ze szkołami rolniczymi	16	17					16	17

**) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane*

Należy wyjaśnić powody podjęcia zadań, które nie były ujęte w programie lub braku realizacji zadań zaplanowanych.

Zadanie 4.

Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych

Udzielono 8828 porad z zakresu płatności bezpośrednich, 7538 z zakresu PROW 2014 -2020, 15 z programów regionalnych, 304 z zakresu kredytów dla rolników, 114 dotyczących dofinansowania do zakupu materiału siewnego, rekompensat przymrozkowych, obrotu ziemią.

Tematyka porad: Warunki uzyskania dopłat bezpośrednich w 2017 r., Płatność niezwiązana do tytoniu, Płatności obszarowe i ONW, Zasady przyznawania dopłat ze środków krajowych do bydła, roślin strączkowych i owoców miękkich, Wielkości stawek dopłat bezpośrednich za 2016 i 2017 rok, Zasady przygotowania informacji z poszczególnych pól uprawnych do sporządzenia wniosku o płatności w 2017 roku, Zmiany w dopłatach bezpośrednich na 2017 rok, Zazielenienie, obszary proekologiczne EFA, dywersyfikacja upraw, Kontrola Foto w gospodarstwie interpretacja raportu po kontroli i sporządzanie odwołania, Analiza protokołów pokontrolnych z dopłat bezpośrednich, Obowiązkowa praktyka w ramach płatności za zazielenienie w przypadku TUZ cennych, Uprawy trwałe w płatności jednolitej, spełnienie warunków zazielenienia, itp., Wersja elektroniczna wniosku - wydruk wniosku, potwierdzenie nadania, Obliczanie wysokości dopłat rolnikom wydzierżawiającym grunty, Doradztwo dotyczące terminów realizacji zobowiązań dot. EFA oraz procedur związanych z wycofaniem działki z użytkowania rolniczego, Jak pozyskać dofinansowanie na założenie działalności gospodarczej, Udzielenie informacji z zakresu funduszy na agroturystykę, Warunki i zasady uzyskania dotacji w ramach działania PROW 2014-2020 - Modernizacja Gospodarstw Rolnych i Premia dla Młodego Rolnika, Zasady dotyczące działania „Restrukturyzacja małych gospodarstw”, Płatności - system dla małych gospodarstw, Zobowiązania młodego rolnika, Warunki ubiegania się o premię na rozpoczęcie działalności pozarolniczej, Fundusze na rozwój przedsiębiorczości w ramach PROW, Możliwości ubiegania się o środki na rozwój gospodarstwa rolnego, itp., Omówienie zasady konkurencyjności w działaniach PROW , Zobowiązania wynikające z przyznanej premii - Restrukturyzacja małych gospodarstw. Dokumenty potwierdzające rozpoczęcie realizacji biznesplanu. Możliwości dokonywania zmian w biznesplanach, Udzielenie informacji z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego z zakresu działalności pozarolniczej, dostępność funduszy z różnych programów. Kredyt preferencyjny na zakup ziemi - warunki uzyskania kredytu, Kredyt preferencyjny na inwestycje budowlane - warunki uzyskania kredytu, Możliwości finansowania zakupu nieruchomości rolnej - UR, budynki, nasadzenia, sady itp.

Pozostałe: Warunki uzyskania dotacji za zakupiony materiał siewny, Warunki korzystania z pomocy nadzwyczajnej dla producentów świń, Dopłaty z ARR do produkcji mleka, Obowiązujące wzory druków i ich wypełnianie, Krajowy Program Wsparcia Pszczelarstwa na 2017 rok, Zwrot podatku akcyzowego w 2017 r.

Z.4.II.2. Nieodpłatne wypełnianie dokumentacji do wniosków w zakresie PROW (bez PRS) -

Wniosek o udzielenie pożyczki nieoprocentowanej dla producentów trzody chlewnej na terenach ASF, Wypełnianie wniosku na „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej” na budowę ogrodzenia gospodarstwa z trzodą chlewną na terenach ASF. Ankieta monitorująca i wyliczenie tabeli nadwyżki bezpośredniej.

Z.4.II.5. Nieodpłatnie sporządzana dokumentacja do innych programów -

Wniosek o wyrównanie cen wieprzowiny w strefie ASF, Wypełnianie wniosku o dopłaty do zlikwidowanych stad trzody chlewnej do 50 szt. na terenach ASF, Wniosek o udzielenie pomocy finansowej producentowi rolnemu, który poniósł szkody w uprawach rolnych, lasach lub w budynkach służących do prowadzenia przez

niego działalności rolniczej, spowodowane wystąpieniem w sierpniu 2017 r. huraganu, deszczu nawalnego lub gradu, Wniosek o udzielenie pomocy finansowej dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w wysokości co najmniej 70 % danej uprawy na powierzchni występowania tej uprawy, w wyniku przymrozków wiosennych w 2017 r.

Tab. 7. Pomoc w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej wg form

L.p.	Forma*)	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	porada indywidualna		11520		16799
2.	dokumentacja niezbędna do uzyskania pomocy (nieodpłatna)		0		1092

**) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane*

Tab. 8. Pomoc w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej wg form i tematów - plan (P) i wykonanie (W)

Symbol	Tematyka*)	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Liczba odbiorców	
				Liczba form		Liczba uczestników			
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W
Z.4.I.	działalność doradcza	11520	16799					11520	16799
Z.4.I.1.	płatności bezpośrednie	6195	8828					6195	8828
Z.4.I.2.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	4995	7538					4995	7538
Z.4.I.3.	programy regionalne	17	15					17	15
Z.4.I.4.	kredyty preferencyjne, kredyty komercyjne, leasing	283	304					283	304
Z.4.I.5.	pozostałe	30	114					30	114
Z.4.II.	dokumentacja niezbędna do uzyskania pomocy (nieodpłatna)	Liczba odbiorców							
		P	W						
Z.4.II.2.	wypełnianie dokumentacji do wniosków w zakresie PROW***)	0	53						
Z.4.II.5.	inne	0	1039						

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które były realizowane

**) w części opisowej należy wymienić „pozostałe” formy.

***) z wyłączeniem programu rolnośrodowiskowego

Zadanie 5.

Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie

Celem realizacji tego zadania jest monitorowanie kształtowania się cen podstawowych produktów rolnych, środków produkcji w województwie lubelskim oraz upowszechnianie tych informacji wśród rolników. Ośrodki Doradztwa Rolniczego są zobowiązane do systematycznego i ciągłego przekazywania cen do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Odbiorcami tych informacji są także Centrum Doradztwa Rolniczego, organizacje rolnicze, samorządowe, media lokalne i krajowe oraz firmy ubezpieczeniowe.

Notowania targowiskowe zbierane są co tydzień w większości powiatów województwa, następnie pozyskane dane wprowadzane są do internetowej bazy „Notowania”. Notowania dla MRiRW zbierane są tylko z wybranych targowisk i przesyłane poprzez Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej.

Opracowywanie okresowych analiz kształtowania się cen dla podstawowych produktów rolniczych i środków produkcji pozwala na określenie tendencji tych cen na rynku, co w konsekwencji pomaga rolnikom w podejmowaniu decyzji przy zarządzaniu swoim gospodarstwem.

Baza cen skupu produktów rolniczych z terenu całego naszego województwa wykorzystywana jest do celów informacyjnych, planowania i kalkulacji.

Tab. 9. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji wg form

L.p.	Forma*)	Liczba form	
		Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	monitoring	1726	2242
2.	analiza	25	22
3.	porada indywidualna	27	12

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

Tab. 10. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji wg form i tematów - plan (P) i wykonanie (W)

Symbol	Formy i zakres tematyczny*)	Liczba form	
		P	W
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
Z.5.I.	monitoring	1726	2242
Z.5.I.1.	monitoring cen nawozów mineralnych	197	223
Z.5.I.2.	monitoring cen środków produkcji	164	236
Z.5.I.3.	monitoring cen płodów rolnych	1282	1682
Z.5.I.4.	monitoring przebiegu prac w rolnictwie	56	64
Z.5.I.5.	Inne	27	37
Z.5.II.	analiza	25	22
Z.5.II.1.	analiza cen nawozów mineralnych	5	1
Z.5.II.2.	analiza cen środków produkcji	2	4
Z.5.II.3.	analiza cen płodów rolnych	18	17
Z.5.III.	porada	27	12
Z.5.IV	pozostałe**)	40	79

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które były realizowane

***) szczegółowa tematyka w opisie

Z.5.I.5. inne: Monitoring cen usług rolniczych

Z.5.IV Pozostałe: Kalkulacje kosztów produkcji roślinnej i zwierzęcej

Monitoring cen nawozów mineralnych, środków ochrony roślin, pasz dla bydła i trzody chlewnej, dla koni, królików, pasze objętościowe (siano, słoma, sianokiszonka, kiszonka z kukurydzy), ceny ON – co miesiąc zbierane są ceny na inny asortyment, ceny materiału siewnego kwalifikowanego, materiały budowlane, maszyny i ciągniki rolnicze - raz w roku; informacje publikowane w „LAR” - co miesiąc inny asortyment i na stronie www.

Monitoring cen płodów rolnych: ceny skupu owoców i warzyw – od czerwca do października, ceny skupu żywca wieprzowego w wybranych punktach skupu- przez cały rok, ceny skupu zbóż – w wybranych punktach skupu - przez cały rok - przekazywane co tydzień do mediów (TVP 1, Panorama Lubelska, Radio Lublin, Radio Katolickie, gazety „Wspólnota” lokalne-5, Agro News), Biowet Puławy, Lubelski Urząd Wojewódzki, Stacja Hodowli i Unasienniania Zwierząt Placówka Terenowa w Kraśniku, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa O/Lublin, MRiRW).

Monitoring przebiegu prac w rolnictwie: zbioru zbóż, rzepaku – cotygodniowy, przesyłany do KOWR; ziemniaków – cotygodniowy, przesyłany do Instytutu Ziemniaka w Jadwisinie.

Monitoring ceny usług rolniczych: międzysąsiedzkich, w wybranych punktach świadczących takie usługi, usług sezonowych (prace wiosenne, prasowanie siana itp.) - 2 razy do roku publikowane w „LAR”.

Analiza porównawcza cen nawozów mineralnych - 1 raz na m-c aktualizacja i przesyłanie do CDR, MRiRW; opracowana w formie wykresów: mocznik, sól potasowa 60%, polifoska 8 - publikowana na stronie internetowej, wywieszana na tablicach informacyjnych, 1 raz w roku publikowana w „LAR”.

Analiza cen środków produkcji - publikowana na stronie internetowej, wywieszana na tablicach informacyjnych, 1 raz w roku publikowana w „LAR”.

Analiza cen płodów rolnych: zbóż - 1 raz na m-c publikowane na stronie internetowej, wywieszane na tablicach informacyjnych, 1 raz w roku publikowane w „LAR; ziemniaków, żywca wołowego i drobiowego - publikowane na stronie internetowej; owoców - publikowane na stronie internetowej i wywieszane na tablicy informacyjnej.

Porady dotyczące cen skupu zbóż, cen targowiskowych produktów rolnych, cen owoców i warzyw, słomy, siana, ceny gruntów.

Kalkulacje kosztów produkcji wybranych produktów roślinnych i zwierzęcych.

Zadanie 6.

Możliwość prowadzenia doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego

LODR w Końskowoli w ramach systemu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego w sezonie 2016/2017 na Polu Doświadczalno - Wdrożeniowym LODR w Pożogu II realizował doświadczenie z pszenicą ozimą oraz dwa doświadczenia z ziemniakami (po jednym doświadczeniu z ziemniakami jadalnymi i skrobiowymi).

Doświadczenie z pszenicą ozimą zostało założone w dniu 1.10.2016 r. Składało się z 29 odmian (Lista odmian: Kws Ozon, Patras, Artist, Kilimangaro, Tonacja, Bogatka, Smuga, Legenda, Ostroga, Natula, Skagen, Fidelius, Jantarka, Sailor, Arkadia, Linus, Kws Livius, Hondia, Rotax, Belissa, Delewar, Leandrus, Pokusa, Gimantis, Bonanza, Dolores, KWS Kiran, LG Jutta, Medakistka) wysianych na

2 poziomach agrotechniki w technologii intensywnej (A2) oraz niskonakładowej (A1). Na poziomie „A1” stosowanie chemicznych środków ochrony roślin jest ograniczone tylko do zwalczania szkodników i chwastów. Nie stosuje się tu również ochrony fungicydowej oraz dokarmiania dolistnego, a nawożenie azotem jest niższe o 40 kg w porównaniu z technologią intensywną. Doświadczenie z ziemniakami średniowczesnymi założono w optymalnym terminie – 27.04.2017 r. w 3 powtórzeniach. Składało się z 13 odmian: Scekin, El Mundo, Finezja, Jurek, Laskara, Lech, Malaga, Mazur, Oberon, Orchestra, Satina, Tajfun, Jelly. Dobre zapasy wody w glebie i ciepła pogoda były czynnikiem sprzyjającym rozwojowi roślin, jednak wschody ziemniaków były nierównomierne, szczególnie takich odmian jak: Lech, Orchestra, Tajfun, Jelly. Większość odmian miało obsadę końcową według wcześniejszych założeń. Działanie herbicydu było dość skuteczne, choć zaobserwowano wtórne zachwaszczenie, które zostało ręcznie usunięte. Z uwagi na późniejsze zwarcie łąnu chwasty nie stanowiły konkurencji dla roślin i nie stosowano ręcznej korekty zachwaszczenia. Zagrożenie ze strony stonki ziemniaczanej było duże, zastosowano kilka zabiegów chociaż sporadycznie pojawiały się chrząszcze letniego pokolenia i larwy. Zbioru dokonano po całkowitym zaschnięciu łągów. Stan bulw dobry.

Doświadczenie z ziemniakami skrobiowymi średniowczesnymi założono w terminie – 27.04.2017 r. w 3 powtórzeniach. Składało się z 10 odmian: Cedron, Boryna, Głada, Harpun, Jubilat, Mieszko, Kaszub, Pasat, Szyper, Zuzanna. W trzecim powtórzeniu odmiany Pasat zabrakło materiału do sadzenia, co skutkowało mniejszym plonem z danego powtórzenia. Sadzeniaków pozostałych odmian było wystarczająco. Wschody były średnio wyrównane, szczególne takich odmian jak Harpun i Szyper, gdzie w poszczególnych powtórzeniach wschody były w dużym odstępie czasu. Większość odmian miało obsadę końcową roślin według wcześniejszych założeń. Działanie herbicydu było dość skuteczne, choć zaobserwowano wtórne zachwaszczenie, które zostało ręcznie usunięte. Z uwagi na późniejsze zwarcie łąnu chwasty nie stanowiły konkurencji dla roślin i nie stosowano ręcznej korekty zachwaszczenia. Upalna pogoda pod koniec czerwca ograniczyła rozwój zarazy ziemniaka. Zagrożenie ze strony stonki ziemniaczanej było duże, zastosowano kilka zabiegów chociaż sporadycznie pojawiały się chrząszcze letniego pokolenia i larwy. Zbioru dokonano po całkowitym zaschnięciu łągów. Stan bulw dobry.

Tab. 11. Prowadzenie doświadczeń odmianowych w ramach porejestrowego doświadczeń odmianowych – ogółem

Forma	Plan		Wykonanie	
	Ogólna liczba doświadczeń	Ogólna liczba powtórzeń	Ogólna liczba doświadczeń	Ogólna liczba powtórzeń
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>
Doświadczenie w ramach PDO	3	5	3	5

Sposób liczenia jednolity dla wszystkich (doświadczenia/ powtórzenia).

Tab. 12. Prowadzenie doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego wg rodzajów - plan (P) i wykonanie (W)

Symbol	Wyszczególnienie*)	Liczba doświadczeń		Ogólna liczba powtórzeń	
		<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
		P	W	P	W
Z.6.	doświadczenia wg metod określonych regulaminem COBORU	3	3	5	5
Z.6.4.	pszenica ozima	1	1	2	2
Z.6.9.	ziemniaki	2	2	3	3

**) należy pozostawić tylko te rośliny, dla których prowadzono doświadczenia*

Porejestrowe doświadczalnictwo odmianowe i rolnicze prowadzone jest na podstawie umowy o współpracy zawartej w dniu 17 kwietnia 2014 r. w Końskowoli pomiędzy LODR w Końskowoli, a Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej, koordynację działań w województwie lubelskim sprawuje Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Ciciborze Dużym. Umowa jest zawarta na czas nieokreślony. Strony deklarują wolę współpracy w zakresie organizacji i upowszechniania wśród samorządów i producentów rolnych systemu porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego i rolniczego, między innymi poprzez prowadzenie ścisłych doświadczeń polowych. Na podstawie wyników doświadczeń ustala się „listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze poszczególnych województw”. Współpraca w zakresie realizacji doświadczeń polowych w ramach systemu PDO pomiędzy COBORU i LODR w Końskowoli polega na założeniu na obiekcie wdrożeniowo-upowszechnieniowym Pożóg II, ścisłych doświadczeń polowych z wybranymi gatunkami roślin uprawnych, przeprowadzeniu stosownych zabiegów agrotechnicznych, wykonaniu obserwacji i pomiarów w trakcie wegetacji roślin, zbiorze doświadczeń oraz prowadzeniu dokumentacji, zgodnie z metodyką opracowaną przez COBORU. COBORU nieodpłatnie dostarcza LODR w Końskowoli materiał siewny do doświadczeń oraz udziela w zakresie swoich możliwości niezbędnej pomocy przy założeniu i zbiorze doświadczeń. Strony podejmują współpracę w zakresie upowszechniania wyników doświadczeń PDO oraz list odmian zalecanych do uprawy na obszarze województwa lubelskiego poprzez popularyzację wydawnictw dotyczących tej tematyki w trakcie wystaw rolniczych i szkoleń, zamieszczaniu wyników i rekomendacji odmian w wydawnictwach na stronie internetowej LODR, udostępnianiu zaleceń odmianowych gospodarstwom z terenu województwa lubelskiego, udział w szkoleniach agrotechnicznych, wyjazdach szkoleniowych do SDOO, udziału przedstawicieli SDOO w Dniach Otwartych oraz wymianę informacji w zakresie organizowanych wystaw, szkoleń i konferencji.

Zadanie 7.

Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska

Realizacja tego tematu zakładała podnoszenie świadomości, poziomu wiedzy i umiejętności rolników. Zadanie 7 było realizowane poprzez udzielanie porad, prowadzenie demonstracji, organizację pokazów, konkursów i wystaw.

Zadania doradcze dotyczyły zapoznawania rolników z nowymi technologiami, bezpiecznymi dla środowiska, opartymi o wyniki analiz gleby w tym ich zasobności w składniki mineralne oraz ich odczyn, prawidłowych zasad wapnowania i nawożenia w tym racjonalne stosowanie nawozów mineralnych i prawidłowy sposób ich składowania i przechowywania, oraz zrównoważonych metod uprawy głównych gatunków roślin rolniczych. W 2017 r. prowadzono ścisłą współpracę z Okręgową Stacją Chemiczno - Rolniczą w Lublinie m. in. w udziale jej pracowników podczas szkoleń dla rolników i doradców, co zaowocowało lepszym przepływem najbardziej potrzebnych informacji dla rolników. Pokazywaliśmy jak dokonać wyboru najlepszych metod zagospodarowania gruntów rolnych oraz prawidłowego wykorzystania maszyn rolniczych i poprawy bazy przechowalniczej w gospodarstwach. Celem działań doradczych było również dostosowywanie gospodarstw do wymagań wzajemnej zgodności w celu utrzymania bezpiecznych metod produkcji i pełnego wykorzystania dostępnych środków dla unowocześnień produkcji oraz poprawy warunków pracy. Rolnicy funkcjonujący w gospodarce rynkowej muszą produkować zgodnie z potrzebami społecznymi i jednocześnie maksymalizować efekty produkcyjne oraz ekonomiczne, wymuszone rynkową konkurencją. Osiąganie celów produkcyjnych i ekonomicznych w rolnictwie nie zawsze idzie w parze z celami środowiskowymi i ogólnospołecznymi. Działanie ma na celu ograniczenie degradacji środowiska naturalnego oraz strat jego zasobów i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Integrowana ochrona umożliwia zaś ograniczenie wykorzystania chemicznych środków ochrony roślin do niezbędnego minimum, by w ten sposób w pełni wykorzystać tzw. opór środowiska i chronić bioróżnorodność środowiska rolniczego. Poruszaliśmy również tematykę stosowania zabiegów agrotechnicznych oraz zabiegów kształtowania krajobrazu sprzyjających zatrzymywaniu wody w glebie.

Tematyka porad: Najwięcej porad realizowali doradcy w tematach: *bioasekuracja w gospodarstwie rolnym* wiąże się to z sytuacją, o której wspominaliśmy już wcześniej, zaistnienia ognisk występowania ASF w powiecie bialskim, parczewskim, radzyńskim, w związku z czym postawiliśmy na wzmożoną akcję informacyjną. Duża aktywność była również w temacie *technologii produkcji roślinnej* przykładowe tematy porad (Analizy glebowe i precyzyjne nawożenia roślin, Uprawa pszenicy ozimej, w intensywnej technologii uprawy zbóż, pełna ochrona, skracanie źdźbła, Wymagania techniczne zwalczania omacnicy prosowianki w kukurydzy, Odmiany rzepaku ozimego, do uprawy w warunkach ostrych zim i lekkich gleb, Zakładanie plantacji czarnego bzu i borówki wysokiej, Pobieranie prób glebowy celowość planu nawozowego i zasady wapnowania gleb, Systemy wspomagania decyzji w ochronie roślin - zwalczanie chorób grzybowych w uprawach roślin okopowych, Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie roślin okopowych - poszerzona rozstawa rzędów, Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej w tym bezorkowej uprawy gleby, Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie kukurydzy - zasada siewu w magiczny trójkąt, Nawadnianie roślin jagodowych, Nowe technologie w uprawie gryki, Dobór odmian polecanych do nasadzeń towarowych w jagodnikach w województwie lubelskim, Rola wapnowania w uprawie roślin rolniczych, Dobór formy azotu we wczesnowiosennym nawożeniu pszenic, Technologia uprawy roślin strączkowych., Dobór rodzajów nawozu do jesiennego

nawożenia pszenicy, czynniki wpływające na wielkość dawki, Właściwe zasady stosowania nawozów naturalnych w produkcji roślinnej, Znaczenie roślin bobowatych w płodozmianie, Zmianowanie jako podstawa mająca na celu poprawę plonowania roślin, Prawidłowe przechowywanie płodów rolnych, Omówienie wpływu motylkowatych na żyzność gleby i zapobieganie degradacji gleby, Rola poplonów w płodozmianie, oraz utrzymywanie żyzności gleby, Jesienne odchwaszczanie zbóż ozimych), *i zwierzęcej oraz nowych rozwiązań w tej dziedzinie* (Oświetlenie i wentylacja w budynku inwentarskim, Nowoczesne technologie zarządzania stadem bydła opasowego i mikroklimatem w oborze, Nowe rozwiązania w produkcji bydła mięsnego, Sposób wykonania spisu zwierząt gospodarskich w gospodarstwie i przekazanie do biura Powiatowego ARiMR, Modernizacja budynku inwentarskiego, nowoczesne kojce dla świń, Modernizacja oświetlenia dla krów mlecznych, Nowe rozwiązania w produkcji trzody chlewnej, Nowe rozwiązania w budownictwie inwentarskim, Innowacyjne praktyki hodowlane prezentowane podczas Centralnych Targów Rolniczych w Nadarzynie, Modernizacja oświetlenia dla trzody chlewnej, Rodzaje inwestycji infrastrukturalnych w gospodarstwie i źródła finansowania, Zabezpieczenie i zwalczanie gryzoni w magazynie pasz, Nowoczesne technologie zarządzania stadem bydła opasowego i mikroklimatem w oborze, Wymagalne powierzchnie boksów stosowanych w chowie koni ras szlachetnych, Szczepienia cieląt przed patogenami, Właściwe przechowywanie pasz, Urządzanie stanowisk i wygrodzeń dla krów mamek, doskonalenie technologii żywienia bydła mlecznego, Nowoczesne technologie żywienia bydła mlecznego. Mikroklimat w oborze- nowoczesna wentylacja, Zastosowanie probiotyków i zakwaszaczy dla prosiąt przy odsadzeniu, Modernizacja oświetlenia dla drobiu, Żywienie krów mlecznych po porodzie, Czy lepiej owijać baloty sianokiszonki folią, czy workami, Dodatki paszowe dla bydła, Omówienie żywienia bydła opasowego, Cielęta raz mięsnych- gdzie kupować, Utrzymywanie królików w systemie wolnowybiegowym jesienią i zimą, Możliwości zakupu wozu paszowego pod wymiar budynku, Innowacje w mechanizacji produkcji zwierzęcej, Nowe rozwiązania w produkcji mleka, Optymalny czas pastwiskowania koni, Szczepienie prosiąt po urodzeniu przeciwko anemii, Obornik w owczarni- usuwanie, Zasady stosowania nasion roślin bobowatych w żywieniu trzody, Transport koni, Owce kameruńskie, Dodatki mineralne w żywieniu opasów w okresie jesienno – zimowym, Zasady odchowu prosiąt, Poprawa użyteczności pokarmowej paszy, Nowe zasady zgłaszania zmian stanu stada świń, Zakiszanie w rękawie, Przebudowa i modernizacja obory, przebudowa stanowisk dla krów, Rozpoznawanie Boleriozy z wczesnymi objawami porażenia systemu nerwowego, Podłogi w oborach dla krów mlecznych, Kojce z mechanizmem samoblokującym dla loch próśnych, Nowe przepisy dotyczące bezpiecznej obsługi zwierząt, Stosowanie bobiku u tuczników, rozkarmianie, poziomy procentowe w dawce początkowej i końcowej, Problem z psuciem ziarna, mykotoksyny w paszy, możliwości ich ograniczania i eliminowania w produkcji paszy dla świń, Utrzymanie cieląt w budkach, Wolnowybiegowy chów kur zielononózek, Słoma w dawce pokarmowej dla bydła mlecznego, Prawidłowe sporządzanie kiszonki z kukurydzy, Ekologiczne metody zwalczania warrozy z zastosowaniem kwasu mrówkowego i szczawiowego, Zaprzestanie produkcji trzodziarskiej. Dokumentacja zasad zaprzestania produkcji i uczestnictwo w programie), *przetwórstwa w ramach MLO* (Zwolnienie z podatku dochodowego w ramach MLO, Warunki i wymagania dotyczące prowadzenia działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, Usługowy ubój świń w okolicach Lublina, Przetwórstwo mleka koziego w MLO - własny surowiec, numer weterynaryjny, podatek dochodowy, podwójny KRUS, Produkcja opasów, przestawianie się na produkcję bydła mięsnego. Możliwości przetwórstwa w ramach MLO, Przetwarzanie mleka koziego w ramach MLO, Obowiązek podatkowy, Produkcja wyrobów mięsnych w ramach MLO - aktualne przepisy prawne, Uruchamianie rzeźni

o małej zdolności produkcyjnej w ramach MLO, Zasady zgłaszania gospodarstwa do prowadzenia sprzedaży bezpośredniej, Przetwórstwo mleka krowiego - wyrób serów w warunkach domowych - możliwości i problemy, Produkcja miodu pszczelego w ramach MLO, Projekt technologiczny produkcji kiełbasy wędzonej parzonej w ramach MLO, Produkcja suszu jajecznego w ramach MLO, Zasady Prowadzenia przetwórstwa w ramach MLO, Wsparcie finansowe na założenie rzeźni o małej zdolności produkcyjnej, Zasady zgłaszania gospodarstwa do prowadzenia sprzedaży bezpośredniej, Produkcja sera z mleka krowiego własnego i z zakupu, Wymogi weterynaryjne przy sprzedaży mięsa gęsiego, Produkcja sera koziego. dofinansowanie na mleczarnię przydomową, Wymogi weterynaryjne przy sprzedaży bezpośredniej wyrobów mięsnych), *norm i wymagań wzajemnej zgodności (w tym dobrostan zwierząt)*, (Dobrostan dla owiec, Dobrostan dla cieląt, Dobrostan dla bydła, Dobrostan dla krów mamek, Normy i wymogi wzajemnej zgodności w gospodarstwie rolnym oraz zasady programu bioasekuracji, Dobrostan dla trzody chlewnej, Zasady zgodności przy zabiegach środkami ochrony roślin i przechowywaniu środków ochrony roślin, Prawidłowe prowadzenie niezbędnej dokumentacji i rejestru zakupu oraz rozdysponowania pasz i rejestru stosowania środków ochrony roślin, Korekcja racic u krów mlecznych, Ewidencja zwierząt - obowiązek i terminy składania spisów zwierząt, zasady zgłaszania zmian w stadzie świń (związane z zagrożeniem ASF), wymogi dot. zabezpieczenia warunków sanitarnych i obsługi zwierząt w gospodarstwie rolnym wg nowego rozporządzenia MRiRW, Zasady przechowywania nawozów azotowych oraz opakowań po środkach ochrony roślin, Zabezpieczenie budynków przed owadami gryzącymi, Rejestr obrotów paszami własnymi i z zakupu, Erozja gleby. Ochrona gleby przez zastosowanie odpowiednich środków, Poprawa dobrostanu zwierząt, ocieplenie kanałów wentylacyjnych, wymiana szyb okiennych, instalacja klatek dla tuczników), *poprawy stanu technicznego i technologicznego w gospodarstwach rolnych* (Koszty instalacji zgarniaka w lewej części obory, ocieplenie kanałów wentylacyjnych, malowanie ścian mlekiem wapiennym, Wentylacja w króliczarni, Wykorzystanie agregatu uprawowo-siewnego do poprawy struktury gleby, Atestacja zaprawiarki do nasion, Jak przechować prawidłowo opryskiwacz w okresie zimy i jakie elementy precyzyjne wymontować, Odory w chlewni, zmniejszenie emisji szkodliwych gazów, Rozbudowa chlewni, kojce dla loch. Dostosowanie gospodarstwa do przepisów obowiązujących, Poprawa stanu technicznego budynków inwentarskich w gospodarstwie utrzymującego trzodę chlewną i bydło opasowe, Na co zwracać uwagę przy zakupie nowych opryskiwaczy), *zasad BHP* (Przepisy BHP w gospodarstwie rolnym, prawidłowe zabezpieczenie maszyn podczas pracy, Zagrożenia w środowisku pracy rolnika, Postępowanie w razie wypadku, Zasady bezpiecznej pracy, Dlaczego ważny jest porządek w obejściu, Dlaczego ważne są osłony części ruchomych w maszynach, Przyczyny wypadków w gospodarstwie, Czy nieoznakowane progi w budynkach inwentarskich stwarzają zagrożenie, Bezpieczna obsługa bydła mięsnego- na co należy zwracać uwagę, Przestrzeganie zasad BHP przy stosowaniu środków ochrony roślin, Zagrożenia dla dzieci w gospodarstwie, BHP przy chowie i hodowli zwierząt gospodarskich, Zasady bezpieczeństwa podczas prac transportowych, Zasady BHP przy ścinaniu drzew piłą spalinową, Bezpieczeństwo w gospodarstwie- na co trzeba zwrócić uwagę podczas sianokosów, BHP podczas żniw, Zabezpieczenie studni przed dostępem zwierząt i dzieci), *zasad integrowanej produkcji i ochrony roślin* (Zasady przystąpienia do integrowanej produkcji, korzyści i obowiązki związane z przystąpieniem do systemu jakości żywności, Metodyki uprawy wybranych gatunków w Integrowanej Produkcji, Integrowana produkcja żyta i pszenżyta ozimego jako elementu do uzyskania wyższych cen sprzedaży, Integrowana produkcja roślin- rośliny warzywnicze, Metodyki Integrowanej Produkcji porzeczki czarnej oraz rzepaku ozimego, Racjonalizacja nawożenia poprzez wykorzystanie analiz zasobności

gleb, Ochrona sadów i plantacji jagodowych przed chorobami i szkodnikami zgodnie z IP, Prowadzenie zapisów w notatniku integrowanej produkcji, Zasady integrowanej produkcji zbóż, Zasady określania progu szkodliwości niektórych szkodników w zbożach jęczmień jary, pszenica ozima. Dobór herbicydów, Zabiegi ochrony roślin w sadach i jagodnikach zgodnie z integrowaną produkcją, Zakładanie nowych nasadzeń sadowniczych, dobór właściwego materiału szkółkarskiego zgodnie z integrowaną produkcją, Integrowana produkcja w sadownictwie, Zasady integrowanej ochrony rzepaku ozimego, zbóż, Obowiązki związane z ochroną roślin - ważność atestu na opryskiwacz, ukończenie kursu stosowania ŚOR aparaturą naziemną, zgłoszenie produkcji pierwotnej do powiatowego Lekarza Weterynarii, Ogólne założenia integrowanej ochrony, Prowadzenie rejestru stosowania ŚOR, środki dopuszczone do obrotu, firmy prowadzące zbiórkę przeterminowanych ŚOR, Rozpoznawanie chorób i szkodników w uprawie kukurydzy - progi ekonomicznej szkodliwości, Technika wykonywania oprysków z wykorzystaniem komputera sterującego normą wydatku cieczy użytkowej, Rozpoznawanie chorób i szkodników w uprawach ziemniaków - progi ekonomicznej szkodliwości, Integrowana ochrona jagodowych, Rozpoznawanie chorób na pszenicy ozimej - mączniak, septorioza liści, progi szkodliwości dla mączniaka i septoriozy liści, Ogólne zasady integrowanej ochrony roślin- ekonomiczne uzasadnienie zabiegów chemicznych - progi szkodliwości dla chorób grzybowych w zbożach, Zasady ochrony integrowanej cebulowych - zaprawianie nasion i dymki cebuli, Zasady integrowanej ochrony roślin w tym sadu jabłoniowego, Zasady ochrony integrowanej roślin korzeniowych, Integrowana ochrona roślin bobowatych - metody zapobiegania i zwalczania chorób łubinu, Aktualne przepisy prawa w integrowanej ochronie roślin, Metody niechemiczne integrowanej ochrony roślin: fizyczne, biologiczne i hodowlane, Zastosowanie integrowanej ochrony w uprawie gryki, Rozpoznawanie agrofagów ich progi szkodliwości zagrożenia w uprawach malin, truskawek, Stosowanie integrowanej ochrony w uprawie warzyw), *zasad przeciwdziałania i zmian klimatycznych* (Zmniejszenie zużycia energii w gospodarstwie jako sposób na niekorzystne zmiany klimatu, Uprawa gleby zmniejszająca odparowywanie wody, Modernizacja szklarni w celu zmniejszenia zużycia energii, Zasady pobierania próbek glebowych i ustalenia dawek nawozowych w oparciu o wyniki analiz gleby, Modernizacja kurników w celu zmniejszenia zużycia energii, Przeciwdziałanie zmianom klimatycznym poprzez sposoby gromadzenia nadwyżek wody deszczowej którą wykorzystamy w okresie suszy, Modernizacja ogrzewania chlewni w celu zmniejszenia zużycia energii), *energetyki prosumenckiej* (Zasady rozliczenia produkcji energii elektrycznej z OZE i poboru z sieci, Dobór mocy wytwórczej instalacji fotowoltaicznej, Zasady funkcjonowania instalacji fotowoltaicznej, Sposoby magazynowania nadmiaru energii wytworzonej z instalacji fotowoltaicznej, Zastosowanie odnawialnych źródeł energii w gospodarstwie domowym, Pompy ciepła - podział ze względu na źródło zasilania, Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym. Korzyści z kolektorów słonecznych, pomp ciepła oraz paneli fotowoltaicznych, Dostępne rozwiązania technologiczne ogrzewania domu z zastosowaniem OZE, Sposoby działania domowych instalacji fotowoltaicznych, Dobór kotłów CO opalanych biomasą), *wykorzystania OZE* (Dofinansowanie brykieciarki do trocin, Możliwości uzyskania dofinansowania do instalacji fotowoltaicznych oraz pomp ciepła, wybór technologii, Instalacje solarne do podgrzewania wody-koszty, możliwość dofinansowania, Zakładanie i pielęgnacja plantacji roślin energetycznych w świetle nowych przepisów OZE, Zasady doboru mocy wytwórczej instalacji fotowoltaicznej w gospodarstwie, Zastosowania paneli słonecznych w gospodarstwie, Nowe drzewo oxy tree przybierające silnie na masie w fazie wzrostu. Osiąga znaczne przyrosty przy odpowiedniej ilości pobieranej wody, Kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne jako elementy taniej energii

w gospodarstwie domowym, Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie, Celowość założenia instalacji solarnej-korzyści dla gospodarstwa i środowiska, Omówienie korzyści z posiadania instalacji OZE we własnym gospodarstwie / podgrzewanie wody/, Możliwość odłączenia dwóch z pięciu kolektorów po upływie okresu rozliczenia inwestycji przez Gminę i tym samym po upływie okresu gwarancji kolektorów, Możliwości wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie z produkcją zwierzęcą, Możliwość zainstalowania baterii fotowoltaicznych na dachu obory, Zasady doboru substratów do biogazowni, Zasady funkcjonowania biogazowni rolniczej, Przydomowe instalacje solarne do podgrzewania wody-koszty, budowa, możliwość wykonania we własnym zakresie), *gospodarki wodno-ściekowej i postępowania z odpadami* (Formalności przy budowie przydomowej oczyszczalni ścieków, Stosowanie nawozów naturalnych i organicznych w postaci stałej lub płynnej w okresie od 1 marca do 30 listopada, Znaczenie ochrony zasobów wody między innymi poprzez budowę przydomowych oczyszczalni oraz płyt gnojowych, Zabezpieczenie przed wyciekami do gruntu soków z kiszonek, umieszczanie ich w przyzmach połowych, silosach bądź w rękawach foliowych, Nowe zasady gospodarki odpadami i segregacji śmieci -od 1 lipca 2017r. szkłozielony pojemnik, papier-niebieski, bioodpady-brązowy, metale i tworzywa sztuczne -żółty, Dlaczego powinno się segregować śmieci, Plan nawożenia obejmujący prawidłowy rozdział: nawozów pod poszczególne rośliny i pola z uwzględnieniem odczynu i zasobności gleby, Kary za wywóz śmieci do lasu, kontrola rachunków za wywożenie szamb i segregacji śmieci, Odpady z biogazowni jako nawóz, co z uciążliwością ich zapachu, Kontrola ilości rachunków za wywożenie zawartość szamb, nie wystarczy jeden rachunek w ciągu roku, Zalety posiadania płyty obornikowej w gospodarstwie z produkcją zwierzęcą (bydło), Zalety posiadania płyty obornikowej w gospodarstwie z produkcją zwierzęcą, przekazanie informacji na temat kar grożących za wyrzucanie śmieci do lasów oraz informacji na temat kontroli rachunków za wywożoną zawartość szamb /nie wystarczy jeden rachunek w ciągu roku/, Zakaz składowania kiszonek blisko cieków wodnych ze względu na możliwość przenikania do wód gruntowych, Przydomowa oczyszczalnia ścieków jako alternatywa kanalizacji), *ustawy o ochronie zwierząt* (Utrzymanie zwierząt, a ustawa o ochronie, Ochrona zwierząt gospodarskich, Obowiązki rolnika utrzymującego bydło, zwierzęta domowe, Nowe rozporządzenie ministra rolnictwa w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze zwierząt gospodarskich-nowe wymagania dla rolników, Zasady załadunku i transportu zwierząt, Zagadnienia szkód łowieckich) *i innych działań prośrodowiskowych* (Stosowanie nawozów na użytkach rolnych, właściwe ich przechowywanie, Prawidłowa gospodarka nawozowa na poziomie gospodarstwa w oparciu o plan nawozowy, Zalety siania roślin strączkowych i motylkowych drobnonasiennych w płodozmianie, Możliwości utylizacji eternitu z budynków gospodarczych, Stosowanie użyźniaczy glebowych, EM w celu szybszego rozkładu materii organicznej w glebie, Zasady stosowania nawozów wapniowych w celu ograniczenia zakwaszenia gleby, Wysiew poplonów jako czynnik poprawy żyzności gleby oraz zapobiegania jej erozji. Prawidłowe prowadzenie zapisów w rejestrze zabiegów agrotechnicznych, Stosowanie zasad uproszczonej uprawy zbóż, Zwiększenie udziału roślin strukturotwórczych w zasiewach, co wpłynie pozytywnie na jakość gleby, Rola zazielenienia w ochronie środowiska, Elementy agrotechniki w gospodarstwie wpływających na podniesienie żyzności gleby poprzez zwiększenie udziału motylkowatych w strukturze zasiewów, Wykaz obszarów zagrożonych erozją wodną, wymóg zachowania okrywy zimowej, Wykorzystanie popiołu drzewnego w celu nawożenia gruntów rolnych, Wpływ racjonalnego nawożenia (w oparciu o wyniki analizy gleby) na zanieczyszczenie wód, Jak przygotować do zdania odpady z gospodarstwa typu: opakowania po olejach silnikowych, filtry, elementy plastikowe, Przekazanie zużytego sprzętu AGD, Gdzie zdać

przepracowany olej silnikowy i filtry z gospodarstwa, Jak prawidłowo zrobić kompost z resztek zielonych pozostałości ogrodu warzywnego, Terminy utrzymania mieszanek poplonowych w ramach zazieleniania, Możliwość usunięcia z gospodarstwa folii po sianokiszonce), *rolnictwa ekologicznego – ważnej dziedziny produkcji w naszym województwie* (Ogólne zasady i warunki produkcji metodami ekologicznymi, Wykaz nawozów zakwalifikowanych do stosowania w rolnictwie ekologicznym, Uprawy odchwaszczające w produkcji ekologicznej, Lista materiału siewnego i nasadzeniowego zakwalifikowanego w rolnictwie ekologicznym, producenci malin ekologicznych, Nawożenie i ochrona roślin sadowniczych, Ekologiczna uprawa zbóż. Możliwości zbytu i ceny ekologicznego ziarna zbóż, Zasady odnawiania materiału siewnego w gospodarstwie ekologicznym, Obowiązki producenta ekologicznego wobec JC, Czy produkcja ekologiczna jest opłacalna, Przystawianie gospodarstwa konwencjonalnego na ekologiczne metody produkcji, Pobranie prób na pozostałości w gospodarstwie ekologicznym, koszty, Produkcja ziół metodami ekologicznymi, Certyfikacja przetwórstwa, Chów ekologicznego drobiu, Uprawa borówki wysokiej w ogródku przydomowym w gospodarstwie ekologicznym, Pielęgnacja sadu jabłoniowego w gospodarstwie ekologicznym, metody nawożenia dopuszczone nawozy i środki poprawiające żyzność gleby, Zabezpieczanie ekologicznej plantacji malina przed zimą i zwierzyną łowną, Alleopatia roślin, preparaty biologiczne w rolnictwie ekologicznym, Produkcja i uprawa dyni nasiennej metodami ekologicznymi, Przygotowanie ekologicznego ziarna zbóż do sprzedaży, Ekologiczna uprawa róży bezkolcowej, Gromadzenie odpadów i założenie kompostownika w celu wykorzystania go wiosną jako nawóz organiczny, Sposoby stosowania nawożenia mineralnego w gospodarstwie ekologicznym, Zasady układania płodozmianu w rolnictwie ekologicznym, Odmiany żyta przydatne do uprawy w gospodarstwie ekologicznym, sposoby uzupełnienia gleby w składniki pokarmowe, Ekologiczna uprawa truskawek, Ekologiczna uprawa malin, przygotowanie próby glebowej do laboratorium, Zwrot kosztów kontroli w gospodarstwie ekologicznym, Ekologiczna uprawa roślin sadowniczych niskonakładowych - aronia, bez czarna, Prawidłowe prowadzenie upraw ekologicznych -właściwe zmianowanie i zabiegi pielęgnacyjne, Sprzedaż mieszanek motylkowych z gospodarstw ekologicznych, Uprawa i sprzedaż truskawki Odmiany Vibrant, Powiększenie plantacji maliny i sprzedaż większych ilości do firmy Symbio, Baza danych producentów ekologicznych, Sprzedaż ekologicznej porzeczki czarnej, Rynki zbytu rabarbaru, pora w okresie przestawiania, Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia roślinnego.- wymogi, Sprzedaż siana z gospodarstwa ekologicznego, Sprzedaż trzody chlewnej z gospodarstw ekologicznych- rynki zbytu, Możliwość sprzedaży ekologicznych ziół- firmy skupujące, Możliwość założenia sklepu z żywnością ekologiczną, uczestnictwa w szkoleniach dla rolników ekologicznych i zawarcia współpracy z rolnikami. Wykaz literatury fachowej na temat rolnictwa ekologicznego, Wskazanie firm skupujących produkty ekologiczne kozłek lekarski, arcydzięgiel litwor - Polskie zioła, GP Klasa, Zasady i funkcjonowanie Sprzedaży produktów na zasadzie RWS (Rolnictwo Wspierane Społecznie) i Lubelskiej Kooperatywy Spożywczej, Sprzedaż detaliczna ekologicznego rumianku, Wymogi i zasady otrzymywania dofinansowania do upraw ekologicznych, Dokumentacja w działaniu Rolnictwo ekologiczne, Możliwość zmian w planie RE- zmiany w strukturze zasiewów, Zasady uczestniczenia w programie „Rolnictwo ekologiczne” -obowiązujące stawki płatności, Zasady przygotowywania wniosków o płatności ekologiczne, Zmiany w PROW 2014-2020 w ekologii w płatnościach i wymogach roślin pastewnych w tym mieszanek wieloletnich traw i motylkowych drobnonasiennych, Oświadczenie wymagane przy ubieganiu się o płatność ekologiczną, System dofinansowania do kosztów kontroli, dokumentowanie produkcji ekologicznej dla potrzeb JC, Nowe przepisy odnośnie pochodzenia

materiału szkółkarskiego w ramach realizacji Programu Rolnictwo Ekologiczne, Zwrot kosztów, Stawki płatności w działaniu Rolnictwo ekologiczne- w okresie konwersji i po okresie konwersji, Prowadzenia rejestru działań na plantacjach ekologicznych, zwrot kosztów certyfikacji, Kontynuacja pakietu Rolnictwo ekologiczne w PROW 2014-2020, Analiza dokumentów po kontrolnych- rolnictwo ekologiczne).

Pokazy: 5 (152 uczestników) - Pokaz pracy specjalistycznych maszyn i urządzeń w produkcji rolniczej, Pokaz pracy maszyn do zakiszania kukurydzy, Pokaz przetwórstwa zbóż w warunkach kuchni domowej, Pokaz wykonywania przetworów owocowych i warzywnych w warunkach kuchni domowej, Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków jako alternatywa dla kanalizacji w zabudowie rozproszonej.

Konkursy: 7 (404 uczestników) - Agroliga 2017, Ogólnopolski konkurs na najlepsze gospodarstwo ekologiczne (współorganizacja), Z ekologią na Ty.

Targi/Wystawy – 5 – Kiermasze kwiatów, Krzewów i Rośli Ozdobnych – Końskowola, Sitno, Dzień Otwartych Drzwi w Końskowoli, XXXI Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych w Sitnie, Jesienny Kiermasz Materiału Szkółkarskiego w Końskowoli.

Tab. 13. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - wg form

L.p.	Forma realizacji *	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	porada indywidualna		14632		19938
2.	Pokaz	5		5	152
3.	demonstracja	1000		949	949
4.	konkurs	4		7	404
5.	targi / wystawy	2		5	

*) należy pozostawić tylko te formy, które zostały realizowane

Tab. 14. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – działalność doradcza wg form i tematów - plan (P) i wykonanie (W)

Symbol tematu	Tematyka*)	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Łączna liczba odbiorców	
				Liczba form		Liczba odbiorców			
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W
Z.7.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	2007	2698					2007	2698
Z.7.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	7507	11663					7507	11663
Z.7.D.	Rolnictwo ekologiczne	1410	1589					1410	1589
Z.7.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	164	163					164	163
Z.7.K.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska	3544	3825					3544	3825

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

Tab. 15. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - działalność upowszechnieniowa wg form i tematów - plan (P) i wykonanie (W)

Symbol tematu	Tematyka*)	Liczba form											
		Pokaz		Demonstracja		Konkurs****)		Olimpiada****)		Targi/wystawy		Pozostałe**)	
		c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
a	b	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze									0	4		
Z.1.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej									0	4		
Z.1.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	2	2	613	580	1	2			1	1		
Z.1.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	2	1	328	317								
Z.1.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	0	1	269	249					1	1		
Z.1.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych			16	14	1	1						
Z.1.B.5.	BHP					0	1						
Z.1.D.	Rolnictwo ekologiczne			61	60	3	5			1	0		
Z.1.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi			61	60	3	5			1	0		
Z.1.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	2	2	10	10								
Z.1.H.3.	Systemy żywności	2	2	9	9								
Z.1.H.4.	Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP			1	1								
Z.1.K.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska /7/	1	1	316	299								
Z.1.K.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin			67	66								

Symbol tematu	Tematyka*)	Liczba form											
		Pokaz		Demonstracja		Konkurs***)		Olimpiada***)		Targi/wystawy		Pozostale**)	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.K.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym			16	16								
Z.1.K.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami	1	1										
Z.1.K.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa			233	217								

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

***) należy opisać „pozostale”, ***) szczegółowa tematyka w opisie

Tematyka demonstracji:

Z.7.B.1.:

1/R – Wdrażanie ekonomicznie uzasadnionych i bezpiecznych dla środowiska technologii produkcji roślinnej (w ramach tego tematu można prowadzić kolekcje odmian lub demonstracje polowe).

Łącznie przeprowadzono 130 demonstracji na 14 gatunkach roślin. Najczęściej wybieranym gatunkiem była pszenica ozima. Gospodarstwa, w których realizowano prace charakteryzowały się średnim arealem na poziomie 10-50 ha. W 91 % gospodarstw stosowano uprawę późniową, w prawie 5 % gospodarstw stosowano uprawę bezorkową, nawożenie naturalne stosowało 12 % gospodarstw, wapnowanie ponad 22 % gospodarstw, analiza gleby została przeprowadzona w blisko 45 % demonstracji, a w 61 % kwalifikowany materiał siewny. W 98 % demonstracji osiągnięto dodatni przychód. Głównym celem realizowanych demonstracji w tej tematyce było wprowadzenie do uprawy nowych odmian w poszczególnych gatunkach (64% wdrożeń). Poza tym wdrożenia dotyczyły wprowadzania nowych sów, nowych sposobów nawożenia i strategii ochrony roślin. Dla wszystkich zadań policzono koszty jednostkowe produkcji. W większości prac osiągnięto dobre rezultaty produkcyjne – znacznie przewyższające wyniki średnie dla województwa lubelskiego.

1/R – kolekcje - przeprowadzono 14 demonstracji na 11 gatunkach roślin. Demonstracje realizowano na polu doświadczalno-wdrożeniowym w Pożogu II, w Zespole Szkół Rolniczych w Potoczku, jak również w gospodarstwach indywidualnych u rolników.

W ramach kolekcji prowadzonych na polu DW prowadzone były m.in.:

- kolekcja odmian pszenicy ozimej - składała się z 11 odmian, w tym jedna odmiana orkisz;
- kolekcja odmian pszenżyta ozimego - składała się z 13 odmian;
- kolekcja odmian rzepaku ozimego - składała się z 8 odmian;
- kolekcja odmian pszenic jarych - składała się z 7 odmian;
- kolekcja odmian jęczmienia jarego - składała się z 8 odmian;
- kolekcja odmian kukurydzy pastewnej - składała się z 27 mieszańców o klasach wczesności od wczesnych (FAO do 220), przez odmiany średniowczesne (230-240 FAO) do średniopóźnych (FAO 250-290);
- kolekcja soi - składała się z 7 odmian;
- kolekcja odmian łubinu wąskolistnego - składała się z 13 odmian;
- kolekcja roślin poplonowych składała się z 13 gotowych mieszanek, w skład których wchodziły rośliny miododajne, oleiste, zbożowe, bobowate i trawy.

2/R – Poprawa opłacalności produkcji poprzez ograniczenie zakwaszenia gleb i racjonalne nawożenie oraz właściwy płodozmian, w tym rekultywacja i zagospodarowanie terenów zdegradowanych.

Łącznie przeprowadzono 40 demonstracji na 13 gatunkach roślin. Najczęściej wybieranym gatunkiem była pszenica ozima. Gospodarstwa, w których realizowano prace, charakteryzowały się średnim arealem na poziomie 10-50 ha. W 95 % gospodarstw stosowano uprawę późniową, w prawie 8 % gospodarstw stosowano uprawę bezorkową, nawożenie naturalne stosowało 12,5 % gospodarstw, wapnowanie wykonało 40 % gospodarstw, analiza gleby została przeprowadzona w 70 % demonstracji, a w 45 % stosowano kwalifikowany materiał siewny. Wszystkie gospodarstwa osiągnęły dodatni przychód z prowadzonych demonstracji. Głównym celem realizowanych demonstracji w tej tematyce była optymalizacja nawożenia i odczynu gleby. Dla wszystkich demonstracji policzono koszty jednostkowe

produkcji. W większości prac osiągnięto dobre rezultaty produkcyjne – znacznie przewyższające wyniki średnie dla województwa lubelskiego.

3/R – Właściwa regulacja oraz prawidłowy dobór parametrów pracy maszyn i urządzeń rolniczych gwarantujący dobre wykonanie zabiegu agrotechnicznego.

Łącznie przeprowadzono 5 demonstracji (dwie dotyczyły wprowadzenia do gospodarstw nowych maszyn i urządzeń, trzy dotyczyły ustawienia i wykalibrowania opryskiwacza polowego do pracy). Przy użyciu stołu rowkowego, praski kontrolnej sprawdzono stan techniczny opryskiwaczy, następnie oznaczono, prędkość jazdy, ciśnienia robocze oraz wydatki cieczy przy poszczególnych kompletach rozpylaczy.

1/O Nowoczesne technologie w uprawach drzew ziarnkowych.

2/O Nowoczesne technologie w uprawach drzew pestkowych.

3/O Nowoczesne technologie w uprawach krzewów jagodowych i truskawek.

4/O Nowoczesne technologie w uprawach warzyw gruntowych.

5/O Produkcja owoców wysokiej jakości z uwzględnieniem sprzedaży konsumentom końcowym.

6/O Produkcja warzyw wysokiej jakości z uwzględnieniem sprzedaży konsumentom końcowym.

Z.7.B.2.:

1/Z Poprawa bazy paszowej w produkcji mleka.

2/Z Obniżenie kosztów remontu stada poprzez prawidłowy odchów jałówek.

3/Z Produkcja żywca wołowego wysokiej jakości.

4/Z Prawidłowy odchów prosiąt.

5/Z Poprawa efektów ekonomicznych w produkcji tuczników.

Z.7.B.4.:

6/Z Budowa i modernizacja budynków inwentarskich zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Z.7.D.1.:

EOŚ/1 Poprawa efektów ekonomicznych gospodarstw rolnych poprzez zmianę systemu produkcji z konwencjonalnej na metody ekologiczne.

EOŚ/2 Technologia uprawy wybranego gatunku roślin rolniczych w gospodarstwie ekologicznym.

EOŚ/3 Technologia uprawy wybranego gatunku roślin ogrodniczych w gospodarstwie ekologicznym.

Z.7.H.3.:

ROW/10 Systemy jakości żywności i ich praktyczne wdrażanie.

ROW/11 Przetwórstwo produktów roślinnych na poziomie gospodarstwa rolnego.

ROW/12 Przetwórstwo produktów zwierzęcych na poziomie gospodarstwa rolnego.

Z.7.H.4.:

ROW/13 Systemy zarządzania bezpieczeństwem żywności i ich praktyczne wdrażanie (GMP, GHP, HACCP).

Z.7.K.2.:

4/R – Wdrażanie zasad integrowanej ochrony roślin rolniczych.

Z.7.K.5.:

EOŚ/4 Produkcja odnawialnych źródeł energii na poziomie gospodarstwa (rośliny energetyczne, kolektory słoneczne, bioelektrownie itp.).

Z.7.K.8.:

EOŚ/5 Upowszechnianie w gospodarstwie elementów agrotechniki wpływających na podniesienie żyzności gleby poprzez zwiększenie udziału motylkowatych w strukturze zasiewów.

EOŚ/6 Racjonalizacja nawożenia w oparciu o analizę zasobności gleby oraz właściwy płodozmian.

EOŚ/7 Wdrażanie zasad chroniących środowisko.

Zadanie 8.

Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego

Gospodarstwo wiejskie, opierające swoją egzystencję ekonomiczną o rodzinne gospodarstwo rolne, jest specyficzną formą prowadzenia rolniczej działalności gospodarczej ściśle powiązanej z prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Jego głównym celem jest zapewnienie rodzinie wiejskiej możliwości funkcjonowania i rozwoju – utrzymania siedliska, w którym ta rodzina mieszka i gdzie toczy się jej życie, oraz zabezpieczenia wszystkich innych potrzeb życiowych (wyżywienia, ubrania, edukacji, ochrony zdrowia itp.). W tym temacie udzielono 1178 porad z zakresu estetyzacji obojętnej wiejskiego, profilaktyki prozdrowotnej, racjonalnego żywienia rodziny.

Wytwarzanie, ochrona i promocja żywności wysokiej jakości odgrywa w państwach Unii Europejskiej coraz bardziej znaczącą rolę. Jednym z podstawowych sposobów realizacji polityki jakości we Wspólnocie jest wyróżnianie i ochrona wyrobów rolno–spożywczych wysokiej jakości, pochodzących z różnych regionów, jak też charakteryzujących się tradycyjną metodą produkcji – tu zwracaliśmy uwagę na promocję i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych, jak również na sprzedaż żywności konsumentom końcowym.

Tematyka porad - działalność doradcza zostanie ukierunkowana na *profilaktykę prozdrowotną i racjonalne żywienie rodziny wiejskiej* (Racjonalne żywienie metodą na zdrową rodzinę, Wprowadzenie potraw wysokobiałkowych, Znaczenie aktywności fizycznej w profilaktyce chorób cywilizacyjnych, Przygotowanie jadłospisu zgodnie z zasadami racjonalnego żywienia, Racjonalne żywienie dzieci w wieku szkolnym, Zestaw ćwiczeń w profilaktyce chorób kręgosłupa, Jadłospis z produktami bogatymi w żelazo dla osób skłonnych do anemii, Jadłospis uwzględniający produkty bogate w cynk i magnez, Dieta bezglutenowa- moda czy konieczność, Wykorzystanie żywności tradycyjnej i lokalnej w żywieniu turystów, przepisy, Podstawowe pojęcia dotyczące racjonalnego żywienia, znaczenie owoców i warzyw, możliwości sporządzenia prawidłowego jadłospisu, nakrywania stołów, Wiejskie gospodarstwo domowe między tradycją a nowoczesnością, Zasady układania jadłospisu dla osób starszych, Odpowiednie żywienie rodziny wielopokoleniowej, Zdrowe nawyki żywieniowe, Zasady zdrowego żywienia z wykorzystaniem warzyw i owoców z domowego ogródka, Żywienie rodziny w której znajduje się osoba chora na cukrzycę, Piramida żywieniowa, Zapobieganie chorobom cywilizacyjnym), *estetyzację zagrody wiejskiej* (Zagospodarowanie zagrody wiejskiej lub posesji, Dobór i wykorzystanie roślin do dekoracji, Zabezpieczenie roślin przed zimą - różne metody zabezpieczenia, Ogród ozdobny jako element bioróżnorodności. Zalecenia pielęgnacyjne roślin w okresie jesienno-zimowym - okrywanie roślin na zimę, Ochrona drzew oraz krzewów ozdobnych przed warunkami zewnętrznymi(zimą), Suszenie kwiatów w okresie jesiennym na bukiety, Rozplanowanie nasadzeń krzewów ozdobnych oraz założenie rabaty bylinowej, Dobór roślin na rabatach kwiatowych, Zabiegi pielęgnacyjne na trawniku w okresie jesiennym, Zagospodarowanie posesji wiejskiej- ogród użytkowy, Zabiegi pielęgnacyjne , nasadzenia bylin cebulowych oraz wrzosów i wrzośców, Rozmnażanie roślin, Dobór roślin, ochrona przed chorobami oraz szkodnikami, Nawożenie nawozami potasowymi, przycinanie pnączy, Zwiększanie odporności roślin na suszę (jak podlewać, czym nawozić), Prace w ogrodzie - przycinanie krzewów, które kwitły przed wypuszczeniem liści np. forsycje, nawożenie roślin po zimie), *ważnym tematem było również kształtowanie świadomości konsumentów na wsi* (Produkcja żywności oraz jej prawidłowe znakowanie i pakowanie, Promocja produktu na rynku lokalnym jak również na większą skalę, Wprowadzanie polityki sprzedaży produktów prozdrowotnych z gospodarstwa, Możliwość prowadzenia sprzedaży produktów

rolnych przez bezpłatną stronę e-targowica /materiały informacyjne o RHD, Możliwości promocji produktu w Internecie, Badanie roślin w kierunku chorób kwarantannowych - kompetencje WIORiN, Przekazanie informacji o zasadach etykietowania przygotowywanych produktów, Świadomość konsumencka - zdrowa żywność, zalety gospodarowania przyjaznymi środowisku metodami, Produkcja żywności liofilizowanej z surowców ekologicznych), z zakresu promocji produktów tradycyjnych i lokalnych (Wniosek o wpis produktu na Listę Produktów Tradycyjnych, Produkt tradycyjny i regionalny - promocja na kiermaszu Bożonarodzeniowym, Analiza zasobów gospodarstwa i możliwości poszerzenia asortymentu o kolejne produkty ekologiczne - napoje ze zbóż, Zasady wpisu produktu na Listę Produktów Tradycyjnych, Produkty lokalne- formy promocji i organizacji sprzedaży, Promocja i ochrona żywności lokalnej i regionalnej, Produkt tradycyjny i regionalny - wymogi i certyfikaty, Możliwości promocji i sprzedaży produktów lokalnych przez Internet (e-targowica), Zasady promocji produktu tradycyjnego na lokalnym rynku - możliwość organizacji "Święta piezzonego ziemniaka", Ochrona i promocja żywności lokalnej, Możliwości przetwarzania i sprzedaży produktów ekologicznych i tradycyjnych w ramach rolniczego handlu detalicznego, Rolniczy handel detaliczny - zasady, wymogi higieniczne i obowiązki podatkowe obowiązujące w rhd, Sprzedaż bezpośrednia miodu wymogi, zasady prowadzenia, dostosowanie pomieszczeń, rejestracja, Wprowadzanie nowego produktu, reklama w sieci, wygląd straganu, strony internetowej, opakowania, etykiety, Produkcja cydru przez rolnika, Sklep internetowy zasady prowadzenia, koszty, regulacje prawne, RHD, sprzedaż konsumentom końcowym - mleko kozie i jego przetwory, Formy sprzedaży z pominięciem pośredników: sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, rolniczy handel detaliczny, Nowy produkt - herbaty ziołowe –możliwości przygotowywania suszu i pakowanie, Budowanie planów marketingowych, Wymóg rejestracji w Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej gospodarstwa w przypadku planowanej sprzedaży papryki z gospodarstwa, Faktura RR przy dostawach bezpośrednich, prowadzenie rejestru, Higiena i bezpieczeństwo żywności wytwarzanej w gospodarstwie, Dostawy bezpośrednie nie przetworzonych owoców jagodowych z gospodarstwa. tzw. sprzedaż przydrożna. wymogi rejestracji, Przetwórstwo owoców - suszenie jabłek i śliw - sprzedaż konsumentom końcowym, Dofinansowanie sprzedaży bezpośredniej z PROW, Limity i zasady rolniczego handlu detalicznego), a z dziedzictwa wsi (Zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi, Między tradycją a nowoczesnością - nowinki kulinarne, Przedstawienie propozycji na utworzenie „Izby Pamięci” dla wsi, propozycja zbierania starych przedmiotów użyteczności codziennej włączając w te działania dzieci i młodzież w celu kultywowania tradycji wśród nich , Tradycje zdobnicze związane z dożynkami, kwiaty z bibuły w dekoracjach, Znaczenie krajobrazu wiejskiego, Jak chronić rolniczy krajobraz wsi, Zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi, Tradycje ludowe - spotkania kobiet w celu aktywizacji - rękodzieło artystyczne, Twórczość ludowa - rysunek - jak to kiedyś na wsi było, Rośliny, które można wykorzystać do wykonanie wieńca dożynkowego - terminy cięcia i przechowywania roślin, Tradycje ludowe - palmy tradycyjne - jakie materiały można wykorzystać, Tradycyjne zawody i rękodzieło, materiały rękodzielnicze, rękodzieło jako produkt promujący organizację, Tradycja wypiekania sękaczy - kultywowanie tradycyjnych zawodów, Materiały roślinne i papier jako najczęściej wykorzystywane, rękodzieło lokalne jako produkt turystyczny, Identyfikacja produktów tradycyjnych w miejscowości. Analiza tradycji kulinarnych powiatu bialskiego, Wykorzystanie owoców leśnych w domowej kuchni- przetwory domowe na zimę, Wykorzystanie wiedzy książkowej w praktyce - praktyczne porady dotyczące zdrowego odżywiania w rodzinie, Produkty tradycyjne lubelskie).

Pokazy: 17 (307 uczestników) z tematyki: *Zdrowe żywienie – potrawy prozdrowotne, Warsztaty florystyczne (stroiki bożonarodzeniowe, wielkanocne), Warsztaty rękodzielnicze (ozdoby z bibuły, słomy itp.), Warsztaty kulinarne – „Produkty lokalne, tradycyjne, regionalne, Sztuka zdobienia przedmiotów.*

Konkursy: XVI konkurs potraw tradycyjnych z okazji „Tłustego Czwartku” – **96 rolników.**

Tab. 16. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego wg form

L.p.	Forma realizacji*)	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	porada		1118		1178
2.	pokaz	7		17	307
3.	demonstracja	103		92	92
4.	konkurs	0		1	96

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

Symbol tematu	Tematyka*)	Liczba form											
		Pokaz		Demonstracja		Konkurs***)		Olimpiada***)		Targi / wystawy		Pozostale**)	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
	i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego												
Z.8.L.1.	Dziedzictwo kultury materialnej wsi	3	6										

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

***) należy opisać „pozostale”

****) szczegółowa tematyka w opisie

Tematyka demonstracji:

Z.8.F.2.:

ROW/8 Zagospodarowanie posesji wiejskiej (ogród ozdobny, ogród użytkowy, rabaty ogrodowe, miejsca wypoczynku, rekreacji).

Z.8.F.3.:

ROW/9 Prowadzenie sprzedaży produktów prozdrowotnych z gospodarstwa rolnego, pozyskiwanie świadomych konsumentów.

Z.8.J.1.:

ROW/14 Produkty lokalne, tradycyjne, regionalne – formy promocji i organizacja sprzedaży.

Z.8.J.2.:

ROW/15 Organizacja sprzedaży konsumentom końcowym z gospodarstw w praktyce.

Zadanie 9.

Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

Obszary wiejskie w województwie lubelskim charakteryzują się dużym i niewystarczającym wykorzystaniem zasobów siły roboczej, w tym w rolnictwie, przy niskim poziomie dochodowości mieszkańców wsi. Rozwój przedsiębiorczości oraz zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej jest sposobem na wzrost aktywności gospodarczej na wsi oraz tworzenie dodatkowych źródeł dochodów. Jednym z dodatkowych źródeł dochodów może być agroturystyka. Agroturystykę należy rozumieć jako wypoczynek w gospodarstwie rolnym z możliwością aktywnego uczestnictwa w pracach polowych, obsłudze zwierząt gospodarskich i innych pracach wykonywanych w gospodarstwie. Działalność ta związana jest ściśle z gospodarstwem rolnym, jego działalnością produkcyjną, jak też z gospodarstwem domowym rolnika i jego najbliższej rodziny.

W zadaniu tym udzielono 1561 porad. W naszej działalności w 2017 r. zwracaliśmy uwagę na informowanie mieszkańców obszarów wiejskich o możliwościach rozwoju przedsiębiorczości i środkach na jej pozyskanie, aktywizację społeczności wiejskiej, która może się przełożyć na powstawanie inicjatyw na wsi oraz na propagowanie zasad agroturystyki i zagród edukacyjnych. W ramach tematu „rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich” poruszaliśmy kwestie uruchamiania i rozwijania działalności gospodarczej, koncepcji rozwoju firmy, promocji i marketingu produktów, możliwości pozyskiwania środków finansowych na rozwój.

Tematyka porad: uruchamianie i rozwijanie działalności gospodarczej, koncepcja rozwoju firmy, promocja i marketing produktów, możliwości pozyskiwania środków finansowych na rozwój, założenie działalności gospodarczej, Wykaz kodów PKD niezbędnych do ubiegania się o wsparcie w ramach działania: Premie na założenie działalności pozarolniczej, analiza możliwości rozszerzenia usług – modernizacja bazy restauracyjnej, powiększenie sali i możliwość organizacji imprez na więcej niż 50 osób, fundusze na działalność pozarolniczą dla przedsiębiorców, rejestracja działalności gospodarczej-usługi stolarskie, współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi, aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich, zmiany w organizacji - obowiązki wobec KRS, Zasady aplikowania organizacji społecznych do konkursu małych grantów planowanych przez BLGD na dofinansowanie działań związanych z aktywizacją społeczną, Możliwości pozyskania środków finansowych dla koło gospodyń wiejskich, Budowanie pozycji lidera- animatora w grupie, Obowiązki beneficjenta korzystającego ze wsparcia finansowego przez LGD, Procedura wyboru operacji wg lokalnych kryteriów w ramach programu LEADER, Idea funkcjonowania programu LEADER na lata 2014 – 2020, rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, Wymogi dotyczące prowadzenia agroturystyki, turystyki wiejskiej, możliwość pozyskania środków, tworzenie sieci współpracy pomiędzy gospodarstwami agroturystycznymi. Omówienie możliwości podwyższenia jakości usług, form skutecznej reklam, Aktualne przepisy- formalno- prawne w gospodarstwie agroturystycznym, Ukierunkowanie na przygotowanie kwater dla różnych grup turystów, Kryteria - zagrody edukacyjne i wymagania przestąpienia do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych, możliwość wykorzystania zasobów i potencjału gospodarstwa do utworzenia oferty edukacyjnej, Tworzenie oferty edukacyjnej w gospodarstwach rolnych, Wskazanie i omówienie programów edukacyjnych, Zasady oraz możliwość zakładania gospodarstwa opiekuńczego, Promocja wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku, Promocja wsi poprzez rękodzieło artystyczne.

Pokazy: 5 (81 uczestników) – „Rozwijanie umiejętności rękodzielniczych poprzez wykonywanie okazjonalnych dekoracji”.

Konkursy: 3 (342 uczestników) - „Estetyczna zagroda gminy Trzebieszów”, „Moja wieś w UE – wczoraj, dziś i jutro” (współorganizator Centrum Informacji Europejskiej Europe Direct przy Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Zamościu), Konkurs plastyczny „Dobry jak chleb”.

LODR w Końskowoli na swojej stronie internetowej posiada zakładkę, w której gospodarstwa agroturystyczne mogą zamieścić swoją ofertę. Promocja agroturystyki i turystyki wiejskiej była prowadzona również na imprezach wystawienniczo-targowych.

Tab. 19. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku wg form

L.p.	Forma realizacji *	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	porada indywidualna		1330		1561
2.	pokaz	2		5	81
3.	demonstracja	173		152	152
4.	konkurs	1		3	342

**) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane*

Tab. 20. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – działalność doradcza wg form i tematów – plan (P) i wykonanie (W)

Symbol tematu	Tematyka*)	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Łączna liczba odbiorców)	
				Liczba form		Liczba odbiorców			
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W
Z.9.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	985	1160					985	1160
Z.9.M.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku /9/	345	401					345	401

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

Tab. 21. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – działalność upowszechnieniowa wg form i tematów – plan (P) i wykonanie (W)

Symbol tematu	Tematyka*)	Liczba form											
		Pokaz		Demonstracja		Konkurs****)		Olimpiada****)		Targi / wystawy		Pozostałe**)	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.9.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich			122	107	1	2						
Z.9.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej			69	54								
Z.9.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej			10	8								
Z.9.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi			43	45	0	1						
Z.9.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich					1	1						

Symbol tematu	Tematyka*)	Liczba form											
		Pokaz		Demonstracja		Konkurs***)		Olimpiada***)		Targi / wystawy		Pozostałe**)	
Z.9.M.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku	2	5	51	45	0	1						
Z.9.M.1.	Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenie sieci współpracy			43	37								
Z.9.M.2.	Zagrody edukacyjne			8	8								
Z.9.M.4.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku	2	5			0	1						

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

**) należy opisać „pozostałe”

***) szczegółowa tematyka w opisie

Tematyka demonstracji:

Z.9.E.1.:

ROW/2 Zakładanie i rozwój mikro i małych przedsiębiorstw na obszarach wiejskich.

ROW/3 Mikro i małe przedsiębiorstwa z branży przetwórstwa rolno – spożywczego.

ROW/4 Marketing i sprzedaż produktów, usług mikro i małych przedsiębiorstw.

ROW/5 Zakładanie i rozwijanie działalności pozarolniczej na terenach wiejskich.

Z.9.E.2.:

ROW/6 Zakładanie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych na obszarach wiejskich.

Z.9.E.3.:

ROW/7 Współpraca z lokalnymi organizacjami w celu wzmocnienia kapitału społecznego wsi.

Z.9.M.1.:

ROW/16 Prowadzenie gospodarstwa agroturystycznego (warunki formalno-prawne, podwyższanie jakości usług).

ROW/17 Tworzenie krótkich łańcuchów usług turystycznych i agroturystycznych.

Z.9.M.2.:

ROW/18 Zakładanie „Zagrody edukacyjnej”- wpisanie do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych.

ROW/19 Tworzenie oferty edukacyjnej w gospodarstwie rolnym.

Zadanie 10.

Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych

W celu zachowania wysokiej różnorodności biologicznej obszarów wiejskich, w tym unikatowości siedlisk przyrodniczych oraz zagrożonych wyginięciem lokalnych ras zwierząt gospodarskich oraz odmian roślin uprawnych występujących na obszarach rolnych, a także aby przeciwdziałać erozji gleb oraz zanieczyszczeniom wód spowodowanym przez działalność rolniczą istnieje potrzeba wsparcia finansowego dla rolników prowadzących gospodarstwo w zgodzie z ochroną środowiska i przyrodą. Realizacja programu rolno-środowiskowo-klimatycznego ma przyczynić się do zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i zachowania różnorodności biologicznej z uwzględnieniem zmian klimatycznych na tych terenach. Program ten pozwala na rekompensowanie rolnikom poniesionych kosztów i strat w związku z gospodarowaniem w sposób zapewniający ochronę środowiska, nawet kosztem realizacji celów ekonomicznych i ograniczający niekorzystne oddziaływanie produkcji rolnej na środowisko.

Ochrona wód przed zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego stanowi najpoważniejszy problem na poziomie ochrony środowiska i rozwoju rolnictwa. Rolnicy posiadający grunty na tych obszarach są zobligowani do przestrzegania przepisów i prowadzenia produkcji zgodnie z określonymi w programie wymogami: m.in. określonych terminów stosowania nawozów, wysiewu określonych maksymalnych limitów całkowitej ilości azotu w czystym składniku na 1 ha, przechowywania obornika w sposób

bezpieczny dla wód i gleby, prowadzenia dokumentacji zabiegów agrotechnicznych, informacji o plonach i zbiorach.

W realizacji tych działań wspomagaliśmy rolników poprzez organizację szkoleń, porady i informacje oraz artykuły w naszej gazecie. W ramach zadania udzielono 3251 porad z zakresu prowadzenia prawidłowej gospodarki nawozowej w gospodarstwach na obszarach szczególnie narażonych, prowadzenia dokumentacji, dostosowania gospodarstw do wymogów rozporządzeń i Dyrektywy Azotanowej, zasad i wymogów w ramach poszczególnych pakietów działania rolno-środowiskowo-klimatycznego.

Tematyka porad: z zakresu prowadzenia prawidłowej gospodarki nawozowej w gospodarstwach na obszarach szczególnie narażonych, prowadzenia dokumentacji, dostosowania gospodarstw do wymogów rozporządzeń i Dyrektywy Azotanowej, prowadzenia upraw w gospodarstwach rolnych położonych na terenie OSN, właściwa gospodarka nawozami naturalnymi, Postępowanie z nadwyżką nawozów naturalnych, zasady składowania obornika, paliwa, środków ochrony roślin, prowadzenie dokumentacji, zasady przeciwdziałania zanieczyszczaniu wód powierzchniowych i podziemnych. Porady w szczególności dotyczyły bezpiecznych dawek nawozów, środków ochrony roślin w zależności od klasy gleb. Poruszono też sposoby ochrony i badania jakości wody ze studni, zasad i wymogów w ramach poszczególnych pakietów działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, Nowe zasady korzystania i przestrzegania wymogów w pakiecie rolnictwo zrównoważone, Realizacja pakietu Ochrona siedlisk lęgowych ptaków na obszarze Natura 2000, Zmiany sposobów użytkowania łąk w trakcie trwania PRSK, Warunki i wymogi pakietów siedliskowych 5.4 i 4.4 szanse i obowiązki przystąpienia do programu RSK, Możliwości kontynuacji pakietu 8 z PROW 2007 - 2013 w warunkach PROW 2014-2020 - rolnictwo zrównoważone, zachowanie zasobów genetycznych roślin, itp., Bioróżnorodność w PRSK - zasady realizacji pakietów na terenie Rezerwatu przyrody, Łąki na Naturze 2000, sposób użytkowania.

Tab. 22. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczy wg form

L.p.	Forma realizacji *)	Liczba odbiorców	
		Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	porada indywidualna	2523	3251

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

Tab. 23. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych wg form i tematów – plan (P) i wykonanie (W)

Symbol tematu	Tematyka*)	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Pozostałe**)		Łączna liczba odbiorców	
				Liczba form		Liczba odbiorców					
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.10.N.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych	2523	3251							2523	3251
Z.10.N.1.	Prowadzenie produkcji rolniczej na obszarach szczególnie narażonych (OSN)	110	141							110	141
Z.10.N.2.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	0	5							0	5
Z.10.N.3.	Program rolno-środowiskowy i Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	2368	3054							2368	3054
Z.10.N.4.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	45	51							45	51

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które były realizowane

***) działania upowszechnieniowe należy wpisać w kolumnę „pozostałe” i opisać pod tabelą

Zadanie 11.

Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej

Nawet uproszczona rachunkowość gospodarstwa wiejskiego, bez precyzyjnego określania, które i w jakiej wysokości koszty przypisać do poszczególnych kategorii uzyskiwanych przychodów, pozwala na oszacowanie, czy wszystkie wydatki są racjonalne i uzasadnione, a wpływy adekwatne do zaangażowanych w ich uzyskanie zasobów. Analiza wydatków związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego to często pierwszy krok do ich racjonalizacji i szukania oszczędności.

Przy analizie wydatków na środki do produkcji rolnej dużą rolę odgrywa sezonowa zmienność cen wielu z nich. Ze względu na obowiązek prowadzenia ewidencji wpływów i wydatków przez osoby korzystające ze wsparcia przy udziale funduszy unijnych doradcy prowadzili szkolenia i udzielali porad w tym zakresie. Doradztwo dotyczyło również osób prowadzących gospodarstwa na zasadach podatkowych ogólnych (VAT).

Analiza produkcyjno-ekonomiczna gospodarstw rolnych jest przydatna w bieżącej i długoterminowej działalności. Rolnikowi monitorującemu sytuację swojego gospodarstwa łatwiej planować i realizować jego rozwój. Szeroko rozumiana analiza ekonomiczna to przede wszystkim całościowe spojrzenie na gospodarstwo pod kątem ekonomicznym i organizacyjnym.

W ramach zadania udzielono 1914 porad i zrealizowano 241 zadań upowszechnieniowych.

Tematyka porad: zasady prowadzenia uproszczonej rachunkowości rolnej w gospodarstwie rolnym ewidencja przychodów i rozchodów; Rachunkowość uproszczona- zasady księgowania, opisywania rachunków, a rozliczenie działania - Restrukturyzacja małych gospodarstw, rozliczenia i sposób „przekazania” rozliczeń VAT na następcę w gospodarstwie, Zasady rozliczania podatku Vat w rolnictwie, Obowiązki rolnika z samodzielnym rozliczaniem JPK VAT po 01.01.2018, Zasady ogólne rozliczenia na VAT, Symulacja zasadności rezygnacji z rolnika ryczałtowego, Zwrot VAT, Pliki kontrolne JPK, Sprzedaż złomu, a podatek VAT, Opłacalność przejścia na zasady ogólne podatku VAT, Wystawianie FV RR dla rolnika ryczałtowego i warunki jakie należy spełnić aby odliczyć 7% podatku naliczonego, Sprzedaż z gospodarstwa rolnikowi ryczałtowemu, zakup kasy fiskalnej, Ubezpieczenia upraw od negatywnych skutków przezimowań, obowiązkowe ubezpieczenie upraw i zwierząt w 2017 roku, Ubezpieczenia konkretnych upraw- oziminy. Wybór towarzystw, stawki dopłaty, Możliwości otrzymania dofinansowania do ubezpieczenia od ryzyka gradu i huraganu, Ubezpieczenie pracowników najemnych w gospodarstwie rolnym, oprocentowania kredytów kłęskowych w przypadku braku ubezpieczenia upraw, Przekazanie gospodarstwa, a wcześniejsza emerytura. Dzierżawa gruntów , ubezpieczenie w KRUS, Ubezpieczenie w KRUS w ramach prowadzenia działalności gospodarczej, OC gospodarstwo rolne - odpowiedzialność rolnika za wyrządzone szkody w uprawach sąsiadujących podczas stosowania herbicydów w uprawach własnych, Wyliczenie kalkulacji opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej, Analiza ekonomiczna przychodów i kosztów działalności rolniczej, Możliwość powiększenia dochodów rolnika poprzez tucz trzody chlewnej metodami tradycyjnymi i ich sprzedaż bezpośrednio dla konsumenta. Opracowanie uproszczonej kalkulacji dla rolnika, Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym, Możliwość powiększenia dochodu rolnika poprzez uproszczenie produkcji i racjonalne połączenie produkcji roślinnej i zwierzęcej, Analiza płynności finansowej i bilans majątkowy, ocena wrażliwości gospodarstwa, Inwestycje w środki trwałe, finansowanie określenie zdolności kredytowej, finansowanie inwestycji.

Tab. 24. Analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej wg form

L.p.	Forma realizacji*)	Liczba odbiorców	
		Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	analiza	1	0
2.	porada indywidualna	1516	1914
3.	pozostałe (jakie?)	1547	1904

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

Tab. 25. Analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej wg form i tematów – plan (P) i wykonanie (W)

Symbol tematu	Tematyka*)	Analiza		Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Pozostałe**)	
						Liczba form		Liczba odbiorców			
		<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.11.C	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych			1171	1467					1076	1076
Z.11.C.1.	Rachunkowość rolna			502	643					1025	1025
Z.11.C.2.	Rachunkowość podatkowa			591	736					51	51
Z.11.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe			78	88						
Z.11.I	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	1	0	345	447					471	828
Z.11.I.1.	Badanie koniunktury w rolnictwie			5	16					274	638
Z.11.I.2.	Wyliczanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej			283	325					165	158
Z.11.I.3.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym	1	0	57	106					32	32

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które były realizowane

***) opisać „pozostałe” formy

Analiza ekonomiczna – nie zrobiona – wykonano większą liczbę kalkulacji.

W pozostałych formach zostały ujęte: książki PL FADN – zbieranie danych do książek za 2017 r. odbywało się w ramach godzin pracy, ankiety „Badania koniunktury w rolnictwie” - 638 realizowane dla SGGW i demonstracje (zadania wdrożeniowe).

Tematyka demonstracji:

Z.11.C.2.:

E/2 Wdrożenie i prowadzenie zapisów księgowych pod potrzeby rozliczania podatku VAT na zasadach ogólnych.

E/4 Analiza struktury kosztów działalności operacyjnej w gospodarstwie rolnym na podstawie rozliczeń podatku VAT.

Z.11.I.2.:

E/3 Analiza przychodów oraz kosztów działalności produkcyjnej i sprzedażowej gospodarstwa w oparciu o zastosowanie kalkulacji kosztów:

a) doradztwo ekonomiczne związane z podnoszeniem efektywności produkcji zwierzęcej;

b) doradztwo ekonomiczne związane z podnoszeniem efektywności produkcji roślinnej.

Z.11.I.3.:

E/1 Analiza ekonomiczna gospodarstwa rolnego (z ewentualnym uwzględnieniem działalności pozarolniczej).

C.2. Zadania odpłatne

LODR w Końskowoli realizował działalność odpłatną w zakresie prowadzenia:

- ksiąg rachunkowych i dokumentacji niezbędnej w rachunkowości w gospodarstwach rolnych,
- działalności promocyjnej gospodarstw rolnych (agroturystycznych, ekologicznych),
- szkoleń zleconych przez jednostki zewnętrzne,
- szkoleń z zakresu doradztwa i stosowania środków ochrony roślin, integrowanej produkcji,
- kursów operatorów kombajnów zbożowych,
- badań sprawności technicznej opryskiwaczy,
- działalności wydawniczej, laboratoryjnej, hotelarskiej, gastronomicznej,
- gospodarki pasiecznej,
- działalności sadowniczo – rolniczej,
- organizacji targów, wystaw, pokazów, konferencji i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji.

**** w zakresie sporządzania opracowań technologicznych dla gospodarstw dotyczących:***

- oceny możliwości inwestycyjnych gospodarstw rolnych,
- analiz i opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych,
- planów rolnośrodowiskowych,
- planów nawozowych, planów przechowywania nawozów naturalnych,
- planów przedstawiania gospodarstwa konwencjonalnego na produkcję metodami ekologicznymi lub planów produkcji w gospodarstwach ekologicznych,
- w zakresie wypełniania wniosków lub innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej z funduszy UE, instytucji krajowych i zagranicznych.

Tab.26.A. Płatne usługi na rzecz gospodarstw rolnych

L.P	Rodzaj zadania	Jednostka miary	Liczba	
			Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>
1.	Prowadzenie rachunkowości, w tym:	Liczba odbiorców ogółem w tym:	1192	1200
1.a.	Książki rachunkowości –polski FADN polski	Liczba książek	1025	1025
1.b.	Księgowość uproszczona dla klientów	Liczba odbiorców		
1.c.	Inne /jakie	Liczba odbiorców	167	175
2.	Ocena użyteczności maszyn rolniczych <i>Badanie sprawności technicznej opryskiwaczy</i>	Liczba atestacji/kalibracji	220	1796
3.	Prowadzenie działalności laboratoryjnej	Liczba analiz	3900	2974
4.	Sporządzanie analiz i opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych	Liczba odbiorców	Plan (dopłaty do materiału siewnego) przeniesiono do tabeli 26.D	Wykonanie (dopłaty do materiału siewnego) przeniesiono do tabeli 26.D
5.	Sporządzanie planów nawozowych lub planów przechowalnictwa nawozów naturalnych	Liczba odbiorców	213	589
6.	Sporządzanie planów działalności rolno-środowiskowej, planów działalności ekologicznej oraz dokumentacji przyrodniczych, w tym:	Liczba odbiorców ogółem w tym:	261	1307
	Plany działalności rolnośrodowiskowej	Liczba odbiorców	221	937
	Plany działalności ekologicznej	Liczba odbiorców	40	181
	Aktualizacje planów działalności rolnośrodowiskowej i Przekazanie zobowiązań w obrębie PRŚ i RE	Liczba odbiorców	0	189

Ze względu na awarię spektrofotometru absorpcji atomowej AAS 30 wykonano mniejszą ilość analiz glebowych.

Tab.26.B. Prowadzenie działalności wydawniczej

L.P.	Tytuły wydawnictw	Plan		Wykonanie	
		Liczba numerów	Łączny nakład	Liczba numerów	Łączny nakład
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	"Lubelskie Aktualności Rolnicze"	12	6800	12	6392

Tab.26.C. Działalność szkoleniowa nie związana z realizacją zadań nieodpłatnych

L.P.	Tytuły szkoleń/kursów	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba uczestników
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	Doradztwo w zakresie ŚOR	3	-	4	58
2.	Stosowanie ŚOR	180	-	229	5681
3.	Integrowana produkcja roślin	3	-	6	145
4.	Operatorów kombajnów zbożowych	3	-	4	98

Tab. 26.D. Wypełnianie wniosków i innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowanej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych

L.P.	Tematyka wniosków	Liczba odbiorców	
		Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	Dopłaty bezpośrednie	11205	27371
2.	Modernizacja gospodarstw rolnych (wniosek i plan, rozliczenie działania, aktualizacja planu)	40	70
3.	Premie dla młodych rolników (wniosek i plan, wniosek o płatność, aktualizacja planu, sprawozdanie)	40	224
4.	Dopłaty do materiału siewnego	32	147
5.	Restrukturyzacja małych gospodarstw (wniosek i plan, rozliczenie działania, aktualizacja planu)	120	734
6.	Biznes plan	11	58
7.	Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej (wniosek i plan)	12	38
8.	Rozwój usług rolniczych (wniosek i plan)	1	0
9.	Przetwórstwo i marketing produktów rolnych (wniosek i plan)	1	0
10.	Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa - wniosek	0	1
11.	Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000 - wniosek i plan	0	6
12.	Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonej w wyniku klęsk żywiołowych	0	1
13.	Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych (wypełnianie dokumentów do jednostki)	0	24
14.	Inne usługi: np. wypełnianie rejestrów działalności rolnośrodowiskowej, Leader, współpraca	14	12

Tab. 26.E. Organizacja targów, wystaw, pokazów, konferencji i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji i promujących produkty i wyroby przetwórstwa rolno spożywczego oraz rozwój obszarów wiejskich

L.P	Tytuł przedsięwzięcia	Status realizacji *)	Ogólna informacja o przedsięwzięciu
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	V Kiermasz Roślin Ozdobnych w Końskowoli	<i>zadanie wykonane</i>	Kontynuacja promocji naszego regionu. Na terenie województwa lubelskiego jest część gospodarstw rolnych zajmujących się produkcją roślin ozdobnych. W trakcie kiermaszu wystawcy oferowali setki kwiatów, bylin, drzew, krzewów ozdobnych i owocowych. Doradcy świadczyli fachowe porady w zakresie uprawy, w tym ochrony prezentowanych roślin. Rolnicy mogli skorzystać z pomocy doradców przy wypełnianiu wniosków o dopłaty bezpośrednie.
2.	VI Kiermasz Kwiatów i Roślin Ozdobnych w Sitnie	<i>zadanie wykonane</i>	Tegoroczna oferta obejmowała duży wybór kwiatów balkonowych i rabatowych, bylin, krzewów ozdobnych, środków do produkcji, nawozów oraz architektury ogrodów. Odwiedzający chętnie korzystali z fachowych porad z zakresu pielęgnacji, nawożenia, także projektowania ogrodów. Rolnicy mogli skorzystać z pomocy doradców przy wypełnianiu wniosków o dopłaty bezpośrednie.
3.	Dzień Otwartych Drzwi w Grabanowie	<i>zadanie nie wykonane</i>	W 2017 r. nie odbyło się DOD w Grabanowie z powodu nieuregulowanej sytuacji własnościowej CEER.
4.	Dzień Otwartych Drzwi w Końskowoli	<i>zadanie wykonane</i>	Jest to impreza cykliczna wpisana na stałe do kalendarza wystaw rolniczych. Ofertę rolnikom przekazywali producenci maszyn i urządzeń rolniczych, producenci i dystrybutorzy nawozów i środków do produkcji rolnej, przetwórcy rolno-spożywczy, firmy obsługujące rolnictwo, Instytuty Naukowe, Agencje, Banki, producenci rolni. Odbywały się również pokazy zwierząt gospodarskich. DOD to jedna z najlepszych form prezentowania nowości z branży rolniczej.
5.	XXXI Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych w Sitnie	<i>zadanie wykonane</i>	We współpracy z Polską Federacją Hodowców Bydła i Producentów Mleka, związkami hodowców, SHiUZ i innymi instytucjami pokazane zostały zwierzęta wystawców z całego województwa. Prezentowano bydło mleczne i mięsne, konie, trzodę chlewną, owce, kozy, zwierzęta futerkowe i ptactwo. Najpiękniejsze zwierzęta otrzymały tytuły a hodowcy dyplomy. Prezentowały się firmy z całej Polski przedstawiając rolnikom najnowszą ofertę produkowanych maszyn,

			urządzeń, środków do produkcji rolnej i hodowli zwierząt.
6.	X Ekofestyn	<i>zadanie nie wykonane</i>	W 2017 roku zaplanowano organizację X Ekofestynu. Niestety nie doszło do realizacji zamierzonego zadania, ponieważ nie otrzymaliśmy (LODR) środków finansowych na jego realizację. Zorganizowanie tak dużego przedsięwzięcia w Lublinie na Placu Zamkowym wymaga znacznych środków. W skład kosztów organizacyjnych wchodzi wynajem: sceny z nagłośnieniem, stoisk dla wystawców, wynajem placu, zamknięcie ruchu drogowego, wynajem strażników ochrony, koszt oprawy artystycznej (w tym konferansjera), opłata za energię elektryczną i wodę. Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich zajmował się aplikowaniem o pozyskanie funduszy i niestety z przyczyn od nas niezależnych nie przyznano pieniędzy, które umożliwiłyby realizację zaplanowanego przedsięwzięcia.
7.	VI Jesienny Kiermasz Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego w Końskowoli	<i>zadanie wykonane</i>	Inną imprezą branżową zdobywającą coraz większą popularność wśród szkółkarzy, sadowników i działkowców jest Jesienny Kiermasz Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego organizowany przez LODR w Końskowoli, we współpracy ze Zrzeszeniem Producentów Materiału Szkółkarskiego „Końskowola”. W trakcie imprezy można było nabyć materiał szkółkarski, owoce, orzechy i miód, a także uczestniczyć w części merytorycznej i konkursach wiedzy o tematyce sadowniczo-szkółkarskiej.

*) zadanie wykonane, zadanie nie wykonane, zadanie podjęte dodatkowo

Prowadzenie kursów przygotowujących do uzyskania tytułów kwalifikacyjnych w zawodach przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej.	Ośrodki doradztwa rolniczego nie mogą prowadzić kursów przygotowujących do uzyskania tytułów kwalifikacyjnych - rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych.

Pozostała działalność odpłatna.

	Forma	Plan (ilość)	Wykonanie (ilość)
Działalność hotelarska i gastronomiczna	przygotowanie i wydanie posiłków	8000	9000
	udzielenie noclegów dla gości	1724	2212
Działalność rolnicza, w tym w zakresie gospodarki pasiecznej i sprzedaży plodów rolnych (należy opisać jakie plody rolne są sprzedawane),	Nazwa produktu	Ilość planowana do sprzedaży	Sprzedaż
	miód wielokwiatowy	2800 kg	2160 kg
	matki pszczele (unasiennione 1400 i nieunasiennione 2100)	3500 szt.	3623 szt.
	wosk pszczeli	40 kg	40 kg
	wiśnie	13000 kg	174 kg
	porzeczka czarna	14000 kg	16782 kg
	aronia	27000 kg	6065 kg
	jabłka	170000 kg	150702 kg
	gruszki	1500 kg	1077 kg
	orzech laskowy	3500 kg	3423 kg
	zboża	15000 kg	35462 kg
	rzepak	3800 kg	4820 kg
	strączkowe	2500 kg	5695 kg
	kukurydza	3500 kg	8970 kg
	buraki cukrowe	60000 kg	85790 kg
	ziemniaki	2300 kg	4916 kg
	gorczyca	0	275 kg
Udostępnianie pomieszczeń	Konferencje, szkolenia	15	46

W zakresie działalności Działu Technologii Produkcji Rolniczej i Doświadczalnictwa znajdują się zadania związane z prowadzeniem obiektów doświadczalnych i produkcyjnych. Sprzedaży podlegają ziarno, nasiona z upraw polowych, buraki cukrowe i ziemniaki, a ponadto owoce, oraz produkty pszczele i matki pszczele. Produkty sprzedawane są poprzez sprzedaż detaliczną oraz hurtowo. Odbiorcami są gospodarstwa rolne, klienci indywidualni, oraz firmy skupowe i przetwórcze.

W związku ze zmianą struktury użytkowania gruntów m.in. karczunkiem sadu (jabłonie, wiśnie, porzeczki) oraz wystąpieniem katastrofalnych zdarzeń atmosferycznych w roku 2017, odnotowano spadek produkcji niektórych gatunków roślin. Obniżenie plonowania i w efekcie sprzedaży dotyczy sprzedaży miodu, wiśni, gruszy i aronii. Wzrost sprzedaży pozostałych gatunków wynika m.in. ze zwiększenia powierzchni ich uprawy, a także zadowalającego plonowania.

C.3. Projekty i zadania zlecone

Tab. 27. Projekty i zadania zlecone

L.P	Tytuł projektu/operacji	Cel i przedmiot projektu/operacji	Wskaźniki realizacji projektu/operacji (nazwa i jednostka miary oraz wartości)	Okres realizacji	Budżet brutto projektu/operacji	Źródła finansowania
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>
1.	Ekologiczna Końskowola	Promocja produktów ekologicznych wytwarzanych przez konsorcjum (grupa producentów).	Projekt niezrealizowany (wniosek został odrzucony przez ARR z powodu błędów, których nie można było poprawić).	2017 - 2018		Projekt złożony do ARR w ramach środków PROW 2014 -2020, poddziałanie „Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym”
2.	Wsparcie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności	Działania szkoleniowe organizowane w ramach tego poddziałania służą rozwojowi umiejętności zawodowych rolników i właścicieli lasów i mogą obejmować w szczególności tematykę związaną z:zarządzaniem, technologią i organizacją	Wniosek został złożony do centrali ARiMR. Nabór trwał do 10 stycznia 2018 roku. Obecnie jest weryfikowany i czekamy na rozpatrzenie.	2017-2018	1. Nowoczesne technologie uprawy zbóż budżet 688700 zł liczba osób do przeszkolenia 1941	Projekt został złożony do Pomocy Technicznej ARiMR w ramach środków PROW 2014 -2020

		produkcji w gospodarstwie, w tym produkcji ekologicznej, bezpieczeństwem pracy, marketingiem, rachunkowością, ubezpieczeniami w gospodarstwie, korzystaniem z instrumentów finansowych, ochroną środowiska i klimatem (w tym wykorzystanie OZE), wykorzystaniem TIK, spółdzielczością, tworzeniem i funkcjonowaniem grup producentów, skróceniem łańcucha żywnościowego. Działania szkoleniowe prowadzone są w formie kursów, szkoleń lub warsztatów.		2. Normy i wymogi wzajemnej zgodności budżet 905500 zł liczba osób do przeszkolenia 2550 3. Nowoczesny chów świń i bydła mięsnego z uwzględnieniem zasad higieny, polepszania dobro stado, profilaktyki i bioasekuracji jako alternatywa dla stosowania antybiotyków u zwierząt budżet	

					234930 zł liczba osób do przeszkolenia 460 Razem: 1 829 130 zł	
3.	Wsparcie na demonstracje i działania informacyjne	W ramach tego poddziałania realizowane są operacje służące upowszechnianiu innowacyjnych rozwiązań i dobrych praktyk poprzez umożliwienie ostatecznym odbiorcom praktycznego zapoznania się z rozwiązaniami, które zostały już przetestowane i są możliwe do stosowania w sektorach produkcji rolnej, leśnej lub w przetwórstwie rolno-spożywczym.	Nie zrealizowano ponieważ nie było naboru.	2017-2019		Projektu nie złożono do Pomocy Technicznej ARiMR w ramach środków PROW 2014 -2020

4.	„Współczesne wyzwania i koncepcje rozwoju obszarów wiejskich Lubelszczyzny ”	Konferencja mająca na celu upowszechnienie informacji nt koncepcji rozwoju obszarów wiejskich.	Nie zrealizowano ponieważ nie było naboru z działania 12.	2017		Krajowa Sieć Rozwoju Obszarów Wiejskich Działanie 12 KSOW w ramach Planu działania KSOW na lata 2016-2017: Identyfikacja, gromadzenie i upowszechnianie dobrych praktyk mających wpływ na rozwój obszarów wiejskich
5.	„XI Ekofestyn – promocja zdrowej i bezpiecznej żywności ekologicznej”	Promocja zdrowej i bezpiecznej żywności ekologicznej.	Nie zrealizowano z powodu braku środków z KSOW.	2017		Krajowa Sieć Rozwoju Obszarów Wiejskich Działanie 12 KSOW w ramach Planu działania KSOW na lata 2016-2017: Identyfikacja, gromadzenie i upowszechnianie dobrych praktyk mających wpływ na rozwój obszarów wiejskich

6.	„Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 drogą do sukcesu”	Wyjazd studyjny mający na celu upowszechnianie dobrych praktyk wpływających na rozwój obszarów wiejskich.	Nie zrealizowano ponieważ nie było naboru z działania 12.	2017		Krajowa Sieć Rozwoju Obszarów Wiejskich Działanie 12 KSOW w ramach Planu działania KSOW na lata 2016-2017: Identyfikacja, gromadzenie i upowszechnianie dobrych praktyk mających wpływ na rozwój obszarów wiejskich

C.4. Operacje zrealizowane w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR) w 2017 r.

Tab. 28. Operacje własne zrealizowane w ramach SIR

L.p.	Tytuł/nazwa operacji	Cel i przedmiot operacji	Wskaźniki realizacji operacji (nazwa i jednostka miary oraz wartości)	Okres realizacji	Budżet brutto operacji	Źródła finansowania
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>
1.	Nowoczesne technologie uprawy roli jako innowacyjne wyzwania dla rozwijających się gospodarstw	Zapoznanie uczestników seminarium z funkcjonowaniem sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, zagadnieniem innowacji w rolnictwie, możliwościami praktycznego zastosowania przedstawianych rozwiązań, nawiązanie kontaktów i współpracy pomiędzy potencjalnymi uczestnikami grup operacyjnych oraz przedstawienie dobrych praktyk w zakresie wdrażania innowacji w gospodarstwach zajmujących się produkcją roślinną	- organizacja 1 seminarium połączonego z wyjazdem studyjnym, - przeszkolenie grupy 30 osób: rolnicy, grupy rolników, organizacje rolników, doradcy rolniczy, przedstawiciele nauki, instytucji naukowo-badawczych, przedsiębiorcy sektora rolnego, - przekazanie 30 kompletów materiałów szkoleniowych	III-IV kwartał 2017 roku	14 281,98 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

2.	Innowacyjne technologie w uprawie roślin sadowniczych	zapoznanie uczestników seminarium z funkcjonowaniem sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, zagadnieniem innowacji w rolnictwie, możliwościami praktycznego zastosowania przedstawianych rozwiązań, nawiązanie kontaktów i współpracy pomiędzy potencjalnymi uczestnikami grup operacyjnych oraz przedstawienie dobrych praktyk w zakresie wdrażania innowacji w gospodarstwach zajmujących się produkcją sadowniczą	- organizacja 1 seminarium połączonego z wyjazdem studyjnym, - przeszkolenie grupy 30 osób: rolnicy, grupy rolników, organizacje rolników, doradcy rolniczy, przedstawiciele nauki, instytucji naukowo-badawczych, przedsiębiorcy sektora rolnego, - przekazanie 30 kompletów materiałów szkoleniowych	III-IV kwartał 2017 roku	15 320,51 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi
3.	Tworzenie i organizacja grup operacyjnych na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich	zapoznanie uczestników konferencji z zasadami tworzenia i funkcjonowania grup operacyjnych, możliwościami poszukiwania partnerów do współpracy oraz zasadami aplikowania o środki finansowe w ramach	- organizacja 2 konferencji, - przeszkolenie grupy 80 osób: rolnicy, grupy rolników, posiadacze lasów, naukowcy, przedstawiciele instytutów lub jednostek naukowych,	IV kwartał 2017 roku	9 665,30 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

		działania "Współpraca" PROW 2014-2020	przedstawiciele uczelni, przedsiębiorcy sektora rolnego lub spożywczego, przedsiębiorcy sektorów działających na rzecz sektora rolnego i spożywczego, doradcy rolniczy, organizacje rolników, - przekazanie 80 kompletów materiałów szkoleniowych			
4.	Grupa producencka potencjałem na grupę operacyjną	Promowanie profesjonalnej współpracy i realizacji przez rolników wspólnych inwestycji poprzez tworzenie się grup operacyjnych na bazie funkcjonujących grup producenckich, tworzenie wspólnych struktur handlowych czy powiązań organizacyjnych lub innych form współpracy, promocja wspólnego wdrażania innowacyjnych rozwiązań poprzez tworzenie się grup operacyjnych realizujących	- organizacja 3 konferencji, - przekazanie wiedzy z zakresu tematyki konferencji 210 beneficjentom - rolnicy, grupy rolników, organizacje rolników, doradcy rolniczy, przedstawiciele nauki, instytucje naukowo- badawczych, przedsiębiorcy sektora rolnego, - zapoznane z dobrymi praktykami	I kwartał 2017 roku	26 505,22 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

		projekty w ramach działania „Współpraca” bądź partnerstw na rzecz innowacji.	funkcjonowania grup producenckich, - przekazanie 210 kompletów materiałów szkoleniowych			
5.	Organizacja spotkań informacyjno – szkoleniowych dotyczących promocji i podniesieniu wiedzy w zakresie sieci na rzecz innowacji w rolnictwie - Operacja realizowana przez partnera Lubelską Izbę Rolniczą	Organizacja spotkań informacyjno – szkoleniowych dla potencjalnych przedstawicieli grup operacyjnych (rolników, doradców rolniczych, przedsiębiorców) dotyczących promocji i upowszechniania informacji na temat sieci na rzecz innowacji w rolnictwie oraz organizacji i współpracy grup operacyjnych.	- organizacja 35 spotkań informacyjno-szkoleniowych - przeszkolenie 525 osób: przedstawiciele producentów rolnych (rolnicy), przedsiębiorcy rolniczy będący potencjalnymi beneficjentami działania "Współpraca" w ramach PROW 2014-2020, doradcy rolniczy oraz przedsiębiorcy, - przekazanie 525 kompletów materiałów szkoleniowych	I-II kwartał 2017 roku	83 577,84 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi
6.	Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich / umowa dotacji celowej nr PT/zk-073-3/2017	- ułatwianie tworzenia oraz funkcjonowania sieci kontaktów pomiędzy rolnikami, podmiotami doradczymi, jednostkami naukowymi,	- funkcjonowanie biura Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (pracownicy 01.01 - 30.06.2017 r. - 2 etaty, 4	01.01.2017 r. - 31.12.2017 r.	71 606,43 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

		przedsiębiorcami sektora rolno-spożywczego oraz pozostałymi podmiotami, - ułatwianie wymiany wiedzy fachowej oraz dobrych praktyk w zakresie innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. - pomoc w tworzeniu grup operacyjnych na rzecz innowacji oraz pomoc w opracowaniu projektów przez grupy operacyjne i partnerstwa na rzecz innowacji.	osoby, 01.07. - 31.12.2017 r. - 1,5 etatu, 3 osoby),			

D. Współpraca z innymi instytucjami i samorządem

Tab.29. Współpraca z instytucjami i samorządem

L.p.	Nazwa instytucji	Przedmiot/ cel współpracy
Instytucje krajowe		
1.	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Konsultacje, współpraca przy organizacji szkoleń, informacje i porady o formach i możliwościach pozyskiwania funduszy na rzecz rozwoju rolnictwa i jego otoczenia oraz rozwoju obszarów wiejskich, pomoc w kompletowaniu dokumentów z działań PROW 2014-2020; konsultacje w zakresie sporządzania wniosków na dopłaty bezpośrednie i innych, np. pomoc de minimis (dopłata do zużytego materiału siewnego), pomoc publiczna.
2.	Agencja Rynku Rolnego	Współpraca w zakresie wykorzystania środków z programów pomocowych np. dopłaty do materiału siewnego; organizacja rynków: owoców, mleka, trzody chlewnej, pomoc kłękowa; przekazywanie cen skupu i cen targowiskowych wybranych produktów rolnych. Konsultacje w zakresie działań dotyczących: wsparcia systemów jakości żywności, działań informacyjnych i promocyjnych. Informacja rynkowa – przekazywanie cen skupu i cen targowiskowych wybranych produktów rolnych, monitoring zbioru zbóż i rzepaku, przezimowanie roślin.
3.	Agencja Nieruchomości Rolnych	Konsultacje w sprawach dotyczących nabywania gruntów, Ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego – opinie w przedmiocie posiadanych predyspozycji do należytego prowadzenia gospodarstwa rolnego.
4.	KOWR (ARR+ANR)	Od dnia 1 września 2017 r., czyli od stworzenia nowej jednostki współpraca według rozdziału kompetencji.
5.	KRUS, ZUS	Wymiana informacji w zakresie ubezpieczeń w rolnictwie, Konsultacje w zakresie rent i emerytur, ubezpieczenia rolników, Współorganizacja konkursu „Bezpieczne gospodarstwo rolne” (komisyjna lustracja zgłoszonych gosp.) oraz konkursów dla dzieci i młodzieży w zakresie bhp w rolnictwie, Werbowanie kandydatów do w/w konkursów, Wspólne szkolenia dla rolników, Współpraca dotycząca BHP w gospodarstwie rolnym.
6.	Banki, banki spółdzielcze, banki zrzeszające banki spółdzielcze oraz izba	Konsultacje w sprawie kredytów preferencyjnych i innych form wsparcia dla rolników, kredytów rolniczych, zasad sporządzania biznesplanów.

	gospodarcza zrzeszająca banki spółdzielcze	
7.	Lubelska Izba Rolnicza oraz Krajowa Rada Izb Rolniczych	Wspólna organizacja szkoleń, wymiana informacji, konsultacje aktualnych problemów z zakresu rolnictwa, współpraca w obszarze szacowania strat spowodowanych przez zwierzynę leśną, współpraca w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.
8.	Regionalne zarządy gospodarki wodnej	Konsultacje dotyczące ochrony środowiska i zasobów naturalnych, przepisy prawne, rozwiązywanie problemów związanych z wprowadzaniem nowego prawa wodnego.
9.	Placówki oświatowe w zakresie prowadzenia szkoleń zawodowych wynikających z potrzeb lokalnego rynku pracy	Działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji rolniczych przez młodych rolników.
10.	Lokalne i regionalne organizacje wspierania przedsiębiorczości	Konsultacje, wymiana doświadczeń, wspólne organizowanie szkoleń, współpraca z LGD, wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących możliwości rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.
11.	Szkoły, szkoły wyższe, placówki badawczo-rozwojowe i placówki naukowe PAN	Współpraca w zakresie organizacji szkoleń, konferencji, warsztatów i wymiany wiedzy; współpraca ze szkołami w zakresie edukacji ekologicznej, kształtowania postaw sprzyjających środowisku oraz wdrażania podstaw rolnictwa ekologicznego; współpraca w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, w zakresie transferu innowacji od nauki do praktyki; ustalanie listy zalecanych odmian do uprawy na terenie woj. lubelskiego; sygnalizacja agrofagów; monitorowanie zaawansowania zbioru ziemniaków; współpraca w zakresie analizy laboratoryjnej gleby; zbieranie danych ankietowych; rachunkowość rolna PL FADN. (Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej PIB w Warszawie, Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa PIB w Puławach, Państwowy Instytut Weterynaryjny PIB w Puławach, Instytut Nowych Syntez Chemicznych w Puławach, Biowet w Puławach, Instytut Ochrony Roślin PIB w Poznaniu, Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin PIB w Radzikowie, Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej, Okręgowa Stacja Chemiczno - Rolnicza w Lublinie, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie, szkoły podstawowe, szkoły średnie).

12.	Jednostki administracji rządowej i jednostkami samorządu terytorialnego	Promocja działalności LODR, upowszechnianie informacji o inicjatywach podejmowanych na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, współpraca w zakresie wspierania inicjatyw mających na celu ochronę środowiska, udział w komisjach szacujących straty, udział w sesjach rad powiatów, rad gmin i sołtysów; dyżury gminne, udział w komisjach konkursowych; konsultacje oraz pomoc przy organizacji, przekazywanie ulotek informacyjnych oraz przeprowadzanie wykładów; konsultacje w sprawach rozliczania podatku VAT; zdobywanie i podnoszenie kwalifikacji przez doradców, organizacja stoisk LODR na uroczystościach i dożynkach. (Urząd Wojewódzki w Lublinie, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Starostwa Powiatowe, Urzędy Gmin, Powiatowe Stacje Sanitarно-Epidemiologiczne, Wojewódzki Lekarz Weterynarii, Powiatowy Inspektorat Weterynarii, Urzędy Skarbowe, Wojewódzki i Powiatowe Inspektoraty Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Centrum Doradztwa Rolniczego, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno Spożywczych w Lublinie).
13.	Związki zawodowe i społeczno-zawodowe organizacje rolników	Współpraca ze związkami hodowców poszczególnych gatunków zwierząt przy organizacji wystaw, konsultacje, współpraca przy organizacji szkoleń, informacje i porady o formach i możliwościach pozyskiwania funduszy na rzecz rozwoju rolnictwa i jego otoczenia oraz rozwoju obszarów wiejskich, pomoc w kompletowaniu dokumentów z działań PROW 2014-2020.
14.	Środki masowego przekazu	Przekazywanie do mediów doraźnych i ważnych informacji, którymi zainteresowani są rolnicy, popularyzacja działalności LODR, udzielanie wywiadów propagujących nowe rozwiązania w produkcji rolniczej, przekazywanie aktualnych informacji dotyczących zbioru płodów rolnych, produkcji rolnej, dostępności środków pomocowych.
Institucje zagraniczne		
1.	Zagraniczne instytucje doradztwa rolniczego i zagraniczne instytucje wspierające rozwój gospodarstw rolnych i obszarów wiejskich	

E. Wykaz ważniejszych wydarzeń

Tab.30. Wykaz ważniejszych wydarzeń

L.p.	Nazwa	Termin	Miejsce	Organizator/współorganizator
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>
1.	V Kiermasz Roślin Ozdobnych	07.05.2017	Końskowola	LODR
2.	VI Kiermasz Kwiatów i Roślin Ozdobnych	30.04.2017	Sitno	LODR
3.	Dzień Otwartych Drzwi	25.06.2017	Końskowola	LODR
4.	XXXI Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych	01-02.07.2017	Sitno	LODR
5.	Święto Jesieni	24.09.2017	Kazimierz Dolny	Muzeum Nadwiślańskie/LODR
6.	VI Jesienny Kiermasz Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego	08.10.2017	Końskowola	LODR

F. Działalność wydawnicza

Tab.31. Działalność wydawnicza w 2017 r.

L.p.	Tytuł	Forma	Nakład/Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>
1.	„Lubelskie Aktualności Rolnicze”	miesięcznik	6800	6392
2.	„Rachunkowość podatkowa”	broszura	100	0
3.	Plakat „Kiermasz Roślin Ozdobnych”	plakat	200	260
4.	Plakat „Kiermasz Materiału Szkółkarskiego i Ozdobnego”	plakat	100	240
5.	Plakaty „DOD - Końskowola, Grabanów, Sitno”	plakat	400	1050
6.	Zaproszenie „DOD - Końskowola, Grabanów, Sitno”	zaproszenie	1800	1200
7.	Plakat „Ekofestyn”	plakat	200	0
8.	Zaświadczenia o ukończeniu szkolenia chemizacyjnego	zaświadczenie	5000	7500
9.	Ewidencja ŚOR	dodruk brozury	5000	7500
10.	Zaproszenie (Plan Operacyjny SIR)	zaproszenie	180	100

Różnica między planowanym a rzeczywistym nakładem „Lubelskich Aktualności Rolniczych” wynika z tego, że miesięcznik ten zaprenumerowała mniejsza liczba osób, w porównaniu do roku ubiegłego.

Broszura „Rachunkowość podatkowa” nie została wydrukowana z powodu ciągłych zmian przepisów podatkowych.

Plakat „Ekofestyn” nie został wykonany ponieważ impreza ta nie była organizowana z powodu braku środków.

G. Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadry własnej

W 2017 r. skierowaliśmy nowo przyjętych doradców na szkolenie dla doradców rolniczych. Doradcy zdobywali także uprawnienia doradcy rolnośrodowiskowego, a także w tematyce systemów wsparcia bezpośredniego – e-wniosek. Pracownicy doszkalali się również w wielu innych tematach.

Dla kadry kierowniczej zorganizowano szkolenie nt. procesu organizacji i przeprowadzania szkoleń oraz tworzenia prezentacji.

Tab.32. Kształcenie i doskonalenie kadry własnej

Symbol	Tematyka szkoleń	Liczba uczestników	
		Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
G.1.	szkolenia wewnętrzne	800	1642
G.1.1.	systemy produkcji rolnej	150	563
G.1.2.	rozwój obszarów wiejskich	300	458
G.1.3.	rolnictwo ekologiczne i programy rolno-środowiskowo-klimatyczne	150	138
G.1.4.	ekonomika i zarządzanie gospodarstwem rolnym	120	456
G.1.5.	metodyka i organizacja doradztwa rolniczego	50	27
G.1.6.	inne *)	30	0
G.2.	szkolenia zewnętrzne **)	465	509
G.2.1.	systemy produkcji rolnej	310	167
G.2.2.	rozwój obszarów wiejskich	55	183
G.2.3.	rolnictwo ekologiczne i programy rolno-środowiskowo-klimatyczne	30	55
G.2.4.	ekonomika i zarządzanie gospodarstwem rolnym	25	67
G.2.5.	metodyka i organizacja doradztwa rolniczego	30	32
G.2.6.	inne *)	15	5

*) w opisie wskazać jakie

**) informacja o głównych organizatorach szkoleń zewnętrznych

Inne: z zakresu księgowości, kadr i organizacji pracy, teleinformatyki, zarządzania jakością.

Główni organizatorzy szkoleń zewnętrznych: CDR Brwinów, CDR O/Kraków, CDR O/Radom, InHort Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach, IUNG w Puławach, ARiMR, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Lubelska Izba Rolnicza, GLOBEnergia, Polskie Wydawnictwo Rolnicze, Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie, PIW-et PIB w Puławach, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, KOWR, MRiRW, BROFEOS Centrum Kształcenia Lublin, Polskie Towarzystwo Wspierania Przedsiębiorczości S. A.

H. Ocena rezultatów działalności ODR w 2017

Tab.33. Ocena realizacji programu działalności odr w 2017 r.

L.P.	Rodzaj działalności		Liczba	
			Plan	Wykonanie
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>
1	Działalność szkoleniowa	Szkolenie	1008	1162
		Szkolenia wyjazdowe	11	38
		Konferencje	25	30
		Uczestnicy form edukacyjnych	15713	26482
2	Działalność doradcza	Porady indywidualne	32666	44653
		Porady grupowe		
		Odbiorcy porad indywidualnych i grupowych	32666	44653
3	Działalność informacyjna	Informacje	4963	12504
		Broszura	1	1
		Ulotka		
		Informacja na stronę www.	72	239
		Artykuł w miesięczniku ODR	339	348
		Inne wydawnictwa	3	20
		Stoisko-informacyjno-promocyjne	105	129
		Pozostałe (audycja radiowa i tv)	1	56
4	Działalność upowszechnieniowa	Pokaz	14	27
		Demonstracja	1276	1193
		Konkurs	5	11
		Olimpiada		
		Targi/wystawy	2	5
		Pozostałe (w tym demonstracje z Z.11.C.2, Z.11.I.2, Z.11.I.3) oraz nieodpłatna dokumentacja niezbędna do uzyskania pomocy	1547 (w tym 248 demonstracji)	2996 (w tym 241 demonstracji) oraz 1092

Różnice: Wykonano więcej szkoleń stacjonarnych – zorganizowano m. in. ponad 50 szkoleń dla rolników, którzy zadeklarowali udział w szkoleniach w celu uzyskania dodatkowych punktów w ramach działania „Premia dla Młodych Rolników”, ze względu na rozszerzenie się ASF przeprowadzono wzmoczoną akcję informacyjno-szkoleniową. Również ze względu na duże zainteresowanie funduszami unijnymi doradcy LODR wyszli naprzeciw oczekiwaniom rolników organizując więcej szkoleń z tego zakresu oraz udzielając więcej porad i informacji. W związku z powyższym opracowano więcej materiałów na stronę internetową, artykułów do miesięcznika „LAR”, innych wydawnictw oraz udzielono wywiadów radiowych i tv. Ze względu na wzrost zainteresowania wśród kobiet pozyskaniem dodatkowego źródła dochodu większe było zapotrzebowanie na organizację pokazów (stroiki, pokazy kulinarne, decoupage). W 2017 r. udostępniono fundusze, które miały pomóc gospodarstwom położonym na obszarze występowania

ASF-u zabezpieczyć je przed rozprzestrzenianiem się wirusa (wykonanie ogrodzenia chlewni czy utworzenie lub zmodernizowanie niecki dezynfekcyjnej) - doradcy nieodpłatnie sporządzali wnioski z tego działania. Również w związku z trudną sytuacją i stratami jakie ponieśli rolnicy w wyniku wiosennych przymrozków, wnioski sporządzane przez doradców z tego działania były wykonywane nieodpłatnie. Nie wykonano demonstracji z powodu ruchów kadrowych niezależnych od pracodawcy.

Wnioski: Zadania wykonywane w 2017 r. ściśle powiązane były z priorytetami wyznaczonymi na szczeblu krajowym przez MRiRW, wojewódzkim w ramach Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego i LODR w Końskowoli. Duży nacisk położono na upowszechnianie wiedzy i informacji na temat zapobiegania i zwalczania ASF z uwzględnieniem bioasekuracji, upowszechnianie wiedzy na temat wsparcia bezpośredniego, wdrażanie PROW na lata 2014 – 2020, promowanie działań prośrodowiskowych i przeciwdziałających zmianom klimatycznym oraz działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i pozarolniczych funkcji wsi. Konieczne jest również wsparcie dla rolników przy realizacji doraźnych zadań wynikających z nagłych sytuacji kryzysowych, w których udział doradców jest niezbędny. Doradcy z całego województwa brali udział w komisjach szacujących szkody spowodowane wiosennymi przymrozkami i innymi niekorzystnymi zjawiskami, a potem pomagali nieodpłatnie wypełniać wnioski na otrzymanie pomocy publicznej.

Ocena: Zadania zaplanowane do wykonania na 2017 r. zostały zrealizowane z nadwyżką uwzględniając wszystkie wskazane priorytety i wnioski od rolników.

I. Załączniki elektroniczne

Identyfikator Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli:
lubelski_RSD_2017.xls.

Wypełnione zostały wszystkie tabele w pliku załączniki elektroniczne (dołączono do Sprawozdania z Działalności za rok 2017 na nośniku CD).